

THE NUMBER ONE BESTSELLER

'A love story as suspenseful as any thriller...clever, light,
and as welcoming as an ocean breeze.' PEOPLE

JAMES PATTERSON

---

*Suzanne's Diary
for Nicholas*

THE NUMBER ONE BESTSELLER

'A love story as suspenseful as any thriller...clever, light,
and as welcoming as an ocean breeze.' PEOPLE

JAMES
PATTERSON

---

*Suzanne's Diary
for Nicholas*

James Patterson

Suzanin dnevnik

za Nikolasa

Suzanne's Diary for Nicholas

by James Patterson

James Patterson

Suzanin dnevnik za Nikolasa

Posveta

*Za one koji su nekada voleli,
izgubili ljubav i ponovo zavoleli.*

*Za Robina Švarca, uz neizmernu zahvalnost
za njegovu dragocenu pomoć i veliku dobrotu.*

*I vama hvala na pomoći - Meri, Fern, Barbara...
Pre svih, za Suzi i Džeka, i za Džejn.*

Keti

Keti Vilkinson je sedela u svom njujorškom stanu u nesvakidašnjoj, ali divnoj starinskoj porcelanskoj kadi punoj tople vode. Stan je odisao "starinom" i "pohabanošću" na način kakav poklonici patinirane elegancije ni u snu ne bi mogli zamisliti. Ketina persijska mačka Gvinevir, nalik na omiljeni džemper od sive vune, smestila se na umivaonik. Crni labrador Merlin zaseo je na ulazu u spavaću sobu. Oči su im bile uprte u Keti kao da strepe za nju.

Keti je prestala da čita dnevnik. Oborila je glavu i položila svesku u kožnom povezu na stočić kraj kade. Uzdrhtala je čitavim telom.

Onda je zajecala i videla kako joj se ruke tresu. Gubila je tlo pod nogama, a to joj se retko dešavalo. Bila je jaka ličnost, oduvek. Prošaptala je reči koje je nekad čula u očevoj crkvi u Ešborou, u Severnoj Karolini. "O, Gospode, ima li te igde?"

Nije ni pomišljala da će je ta knjižica toliko uzdrmati. Međutim, nije samo dnevnik izazvao u njoj stanje smutnje i teskobe.

Ne, Suzanin dnevnik za Nikolasa nije bio jedini uzrok.

Stvorila je u glavi Suzanin lik. Zamislila ju je u njenoj staroj drvenoj kući na Bič Roudu na Martas Vinjardu.

I malog Nikolasa. Dvanaestomesečnog dečaćića blistavih plavih očiju.

I, na kraju, Meta. Nikolasovog tatu. Suzaninog muža.

I svoju nekadašnju ljubav.

Šta sada da misli o Metu? Da li će mu ikada oprostiti? Nije bila sigurna. Ali bar je shvatila ponešto od onoga što se zbilo. Dnevnik je otkrio deliće istine koje je trebalo da sazna, ali i duboke, bolne tajne za koje nije trebalo da zna.

Skliznula je dublje u vodu. Misli su joj se vratile na dan kada je dobila dnevnik - na 19. jul.

Pri pomisli na taj dan, ponovo se rasplakala.

Tog devetnaestog jula pre podne, Keti je osetila potrebu da ode na reku Hadson, a onda kružnom brodskom linijom oko ostrva Menhetn, kao što su to jednom prilikom ona i Met uradili čisto radi štosu, pa se ispostavilo da su toliko uživali da im je vožnja brodom postala navika.

Stigla je taman za prvu vožnju tog dana. U sebi je nosila tugu, ali i srdžbu. O, bože, stvarno nije bila načisto sa sobom.

U tim jutarnjim časovima brodom se nije vozilo naročito mnogo turista. Sela je blizu ograde na gornjoj palubi, odakle se, usred mora uzburkanog mešanjem voda iz kanala i reke, pružao jedinstven pogled na Njujork.

Primećena je dok je sedela tamo sama - naročito od strane muškaraca.

Keti se uvek isticala u gomili ljudi. Bila je visoka - skoro metar i osamdeset. Oči tople, plave, ljubazne. Sebe je smatrala nezgrapnom i pogrešno je tumačila poglede koji su joj upućivani. Njeni prijatelji pokušavali su iz petnih žila da je ubede u suprotno. Govorili su joj da je takoreći neodoljiva, da zadivljuje svojom snagom. "Kako da ne!" smejala se ona. "Kamo sreće!" Nije bila takva u sopstvenim očima i znala je da se tu nikad ništa neće promeniti. Smatrala je sebe prosečnom, običnom. U duši je ostala devojka sa farme u Severnoj Karolini.

Često je svoju tamnu kosu plela u dugu kiku, još od svoje osme godine. Ranije je time dobijala muškobanjast izgled, ali nadala se da je sada ostavljala utisak mačke iz velegrada. Verovala je da se konačno uklopila u novu sredinu. Doduše, od šminke je koristila samo maskaru i ruž za usne. Danas se čak ni toliko nije potrudila. Zsigurno nije izgledala neodoljivo.

Sedeći tako na najvišoj palubi broda, prisetila se omiljene rečenice iz filma Afrička kraljica: "Glava uzdignuta, brada isturena, s vetrom u kosi - slika i prilika heroine", tako je Bogart zadirkivao svoju partnerku Hepbern. To ju je malo razgalilo - malčice, kako je njena majka, tamo kod kuće u Ešborou, volela da kaže.

Plakala je bez prestanka. Oči su joj se nadule. Veče pre toga, čovek koga je volela iznenada i bez objašnjenja prekinuo je njihovu vezu. Našla se u čudu. Nije joj bilo nakraj pameti da se tako nešto može dogoditi. Još nije mogla da poveruje da ju je Met ostavio.

Đavo da ga nosi! Kako je samo mogao? Zar me je sve ovo vreme lagao, mesecima i mesecima? Naravno da je lagao. Gad jedan. Gmizavac.

Htela je da dokuči šta je to moglo da ih razdvoji, ali jedino što joj se vrzmalo po pameti bili su časovi provedeni sa Metom, časovi gotovo

nepomućene sreće.

Nevoljno je morala da prizna da se s njim moglo pričati o bilo čemu, lagodno i bez ustezanja. Met se dopadao čak i njenim prijateljicama, koje su umele da budu pakosne i uglavnom nisu imale sreće s muškarcima. Pa šta se to onda dogodilo s nama? Očajnički se upinjala da to shvati.

Bio je neobično pažljiv. Naravno, o tome se sada moglo govoriti samo u prošlom vremenu. Njen rodendan padao je u junu, a on je slao po jednu ružu u toku tog, kako je rekao, "tvog rođendanskog meseca". Zapažao je da li ju je ranije viđao u nekoj bluzi, džemperu, cipelama, zapažao je njena raspoloženja, dobra, loša, katkad grozna.

Voleo je mnoge stvari koje je i Keti volela, ili je bar tako tvrdio. Ali Mekbil, Lekarsku praksu, Memoare jedne gejše, Devojku sa bisernom mindušom. A potom odlaske na piće u barove One if by Land, ili Two if by Sea, zatim u Vaterlo u Vest Vilidžu, Kup u Istu, Bubiz u Ulici Hadson. Strane filmove u bioskopu "Linkoln Plaza". Muzejske crno-bele fotografije, stara slikarska platna koja su pronalazili na buvljacima. Izlete do NoLita (severno od Male Italije) i Vilijemsburga (novi SoHo).

Nedeljom je odlazio s njom u crkvu, gde je ona deci predškolskog uzrasta držala časove iz veronauke. Oboje su se radovali nedeljnim popodnevim u njenom stanu. Keti bi čitala Tajms od prve do poslednje strane, a Met prerađivao svoje pesme, raštrkane po krevetu, po podu u spavaćoj sobi, čak i na kuhinjskom stolu koji je ličio na mesarski.

Iz pozadine su tiho dopirali glasovi Trejsi Čepme na, Mejsi Grej, ili Sare Von. Mogla je da se istopi od sreće. Savršenstvo u svakom pogledu.

Met je činio da se ona oseća spokojnom, upotpuno - njavao je njen životni krug, stvarao osećaj nečeg do brog, pravog. Ni sa kim nije bila tako potpuno, blaženo zadovoljna kao u njegovom prisustvu.

Šta bi moglo da uzdrma njenu ljubav prema Metu? Ništa čega je bila svesna.

Jedne noći svratili su u džuboks bar na aveniji A. Igrali su, a Met joj je na uvo pevušio All Shook Up, šaljivo, ali neverovatno dobro imitirajući Elvisa. A zatim Ala Grina. Oborio ju je s nogu.

Želela je da se nikada ne odvoji od njega. To je zvučalo otrcano, ali bilo je tačno.

Dok bi on boravio na Martas Vinjardu, gde je živeo i radio, svake noći satima su visili na telefonu, ili slali jedno drugom šaljive e-mejllove. Nazivali su to “svojom međugradskom ljubavnom avanturom”. Međutim, u korenu je sekao Ketine namere da ga poseti na Vinjardu. Možda je to trebalo da joj bude znak upozorenja?

Ipak, sve je dobro išlo čitavih jedanaest divnih meseci, koji kao da su prohujali u jednom trenu. Očekivala je da je Met uskoro zaprosi. Čak je i majci natuknula takvu mogućnost. Međutim, ispostavilo se da je živela u zabludi. Baš patetično. Ispala je budala i mrzela je sebe zbog toga.

Kako je moguće da se tako grozno prevarila u njemu! U svemu. Nije ličilo na nju da joj instinkti zataje u tolikoj meri. Obično je mogla da se osloni na njih. Važila je za pametnu devojkicu. Nije pravila gluposti.

Do sada. A, eto, ovog puta se katastrofalno prevarila.

Keti je najednom postala svesna da jeca i da svi na palubi zure u nju.

“Izvinite”, rekla im je i pokretom ruke zamolila ih da je ne gledaju. Pocrvenela je. Bilo joj je neprijatno. Osećala se kao pravi idiot. “Sve je u redu.” Daleko od istine.

Nikada u životu nije bila tako ojađena. Ni izbliza. Izgubila je jedinog čoveka koga je ikad volela. Bože, koliko je volela Meta!

Odbacivala je svaku pomisao da tog dana ode na posao. Nije bila u stanju da podnese prisustvo kolega u kancelariji. Smetali su joj čak i nepoznati ljudi u gradskom autobusu. Ljubopitljivih pogleda na brodu bilo joj je dosta za ceo život.

Vrativši se kući posle vožnje brodom, zatekla je jedan paket prislonjen uz ulazna vrata.

Palo joj je na pamet da joj je poslat neki rukopis iz kancelarije. Zar ne mogu da je ostave na miru ni jedan jedini dan? Imala je pravo da uzme slobodan dan s vremena na vreme. Uvek je izgarala na poslu. Znalo se koliko je predana svojim knjigama. I koliko se trudila oko njih.

Radila je kao viši urednik u veoma cenjenoj izdavačkoj kući pri koledžu, opredeljenoj za romane i poeziju. Volela je svoj posao. Tu je upoznala Meta. S oduševljenjem je otkupila pravo na njegovu prvu knji gu poezije od jedne male agencije iz Bostona, pre oko godinu dana.

Već pri prvom susretu između njih je izbila iskra. Prava iskra. Svega nekoliko nedelja kasnije rodila se ljubav - ili je bar ona u to poverovala svim srcem, dušom, telom, glavom, ženskom intuicijom.

Kako je mogla toliko da se prevari? Šta se dogodi lo? Zašto?

Sagnula se da dohvati paket i prepoznala je rukopis. Metov rukopis. Tu nije bilo sumnje.

Došlo joj je da zavrtla paket svom snagom i umalo da to uradi.

Ali nije. Suviše je vladala sobom - to je bio njen problem. Jedan od problema. Prikovala je pogled za paket i ostala tako nekoliko minuta. Onda je duboko udahнула i iscepala debeli papirni omot.

U njemu je našla mali, na starinski način ukoričen dnevnik. Namrštila se. Nije joj bilo jasno šta je posredi. A onda je počelo da je steže u stomaku.

Suzanin dnevnik za Nikolasa - stajalo je rukom ispisano na koricama, rukom pisano, ali to nije bio Metov rukopis.

Suzanin?

Najednom joj se zavrtelo u glavi. S mukom je dolazila do daha. Misli su joj se zbrkale.

Met bi uvek postajao ćutljiv i tajanstven kad bi se pomenula njegova prošlost. Sve što je uspela da izvuče bilo je da mu se žena zvala Suzan. Toliko mu se omaklo jedne noći pošto su ispili dve boce vina. Ali, nije hteo da priča o Suzan.

Jedine prepirke između njih izrodile bi se zbog njegovog odbijanja da govori o prošlosti. Keti je navaljivala da sazna više o njegovom životu, čime je samo postizala da Met postane još teži na rečima i još zatvoreniji. To je veoma odudaralo od onoga kakav je inače bio. Kada je izbila svađa oko toga, rekao je da više nije u braku sa Suzan. Zakleo se u to, ali nije bio voljan da išta više kaže.

Ko je bio Nikalas? Zašto je Met poslao ovaj dnevnik? Bila je potpuno zbunjena i krajnje uznemirena.

Prsti su joj podrhtavali dok je otvarala dnevnik. Uz prvu stranu bila je prikačena paruka od Meta. Oči su joj se ovlažile. Ljutito je obrisala

suze.

I pročitala šta je Met napisao.

Draga Ket,

Nema reči ni dela kojima bih mogao da iskažem šta sada osećam. Izvinjavam se zbog onoga što sam dozvolio da se između nas dogodi. Ja sam kriv za sve. Preuzimam svu krivicu. Ti si savršena, divna, lepa. Nije stvar u tebi. Zbog mene je. Možda će ti ovaj dnevnik pružiti bolje objašnjenje od onoga koje bih ja mogao da ti dam. Ako imaš snage, pročitaj ga. Radi se o mojoj ženi, o mom sinu i o meni. Moram da te upozorim da ćeš naići na delove koji će ti možda teško pasti.

Nisam očekivao da ću se zaljubiti u tebe, ali to se dogodilo.

Met.

Keti je okrenula prvu stranu **dnevnika**.

Dnevnik

Nikolase, moj mali prinče,

Godinama i godinama pitala sam se da li ću ikada postati majka.

Za sve to vreme neprestano sam maštala kako bi lepo i mudro bilo snimati video-kasete godinu po godi-nu, nameniti ih svojoj deci, saopštiti im tim putem ko sam, koliko ih volim, o čemu mislim, šta me tišti, šta uzbuđuje, zasmehava ili izaziva suze, navodi na nove načine razmišljanja. I, naravno, izneti sve svoje tajne.

Mnogo bi mi značilo da su mi moji roditelji ostavili takve trake, pričali mi o sebi, rekli mi šta osećaju za mene i misle o životu. Jer, pokazalo se da ih ja zapravo ne poznajem, što je pomalo žalosno. Ne, to je veoma žalosno.

Zato ću ja svake godine snimati kasete za tebe. Ali ima još nešto što želim da uradim tebe radi, dušo.

Vodiću dnevnik, ovaj dnevnik, uz obećanje da ću to činiti redovno.

Sada, kad unosim ove prve redove, ti si star dve nedelje. No, želja mi je da započnem pričom o do-gađajima od pre tvog rođenja. Da počnem, tako da kažem, pre početka.

Ovo je namenjeno samo tebi, Nik.

Dakle, evo šta se dešavalo Nikolasu, Suzani i Metu.

Priča počinje jedne tople, mirisne prolećne večeri. Radila sam u to vreme u Opštoj bolnici Masačusets kao lekar sa osmogodišnjom praksom iza sebe. Bilo je momenata koji su me ispunjavali zadovoljstvom, kad sam pratila ozdravljenje bolesnika, pa čak i dok sam bdela nad onima za koje nije bilo spasa. Suočavala sam se sa birokratijom i beznadežnim manjkavostima našeg zdravstvenog programa. Kao i sa svojim ličnim nedostacima.

Upravo sam bila završila dvadesetčetvoročasovnu smenu sa dežurstvom. Ne mogu ti opisati kakav sam zamor osećala. Izvela sam mog odanog zlatnog retrievera Gustavusa, skraćeno Gasa, u šetnju.

Valjda bi trebalo da ti ovde opišem kako sam tada izgledala. Kose dugačke i svetle, visine, tako, oko metar i šezdeset pet. Ne baš lepa, ali prijatna za oko. Sa ljubaznim osmehom za većinu ljudi. Nisam bila suviše opterećena svojim izgledom.

Ovo se dešavalo jednog petka, kasno posle podne. U sećanju mi je ostalo lepo vreme i kao kristal čist, prijatan vazduh. Jedan od onih dana kakve obožavam. Sve jasno pamtim, kao da se juče dogodilo.

Gas se nadao u trk da isprepada i uhvati jednu sirotu, bespomoćnu gradsku patku koja je odlutala iz bezbednosti jezereta. Nalazili smo se kraj brodića u obliku labudova u bostonskom parku, u šetnji uobičajenoj za nas, naročito ako bi Majkl, moj dečko, morao da radi, kao što je te večeri bio slučaj.

Gas se otrgao sa kaiša. Pojurila sam za njim. Kao svakom pravom retrieveru, bilo mu je u krvi da hvata i donosi sve i svašta - lopte, frizbije, papirne kese, da ganja sapunske mehuriće, odraze na prozorskim okni ma u stanu. Dok sam trčala za njim, presekao me strašan bol, nešto što nikad ranije nisam osetila. Za ime boga, šta je sad to?

Od siline bola pala sam na dlanove i kolena.

Onda je postalo još gore. Noževi oštri kao britve parali su me po rukama, leđima, vilici. Izgubila sam vazduh. Nikako da dođem do daha. Nisam bila u stanju da usredsredim pogled. Sve mi se zamutilo. Nisam bila sigurna šta me je spopalo, ali prošlo mi je kroz glavu da je u pitanju srce.

Šta mi je?

Htela sam da dozovem pomoć, ali reč nisam mogla da izustim. Drveće u parku pretvorilo se u kovitlac. Zabrinuta lica ljudi počela su da me okružuju, lebdeći iznad mene.

Gas se došunjao natrag. Čula sam ga kako laje iznad moje glave. Onda me je lizao po obrazu, ali jedva da sam osećala njegov jezik.

Ležala sam na leđima kao proštac, držeći se za grudi.

Srce? Gospode bože! Tek mi je trideset pet godina. "Pozovite hitnu pomoć", viknuo je neko. "Nije joj dobro. Mislim da umire."

Ne umirem! htela sam da vrisnem. Nemoguće je da umirem.

Sve teže sam disala. Tonula sam u tamu, u ništavilo. Ne daj se. Održi se u životu, diši, ostani pri svesti, Suzan.

Sećam se, pružila sam ruku prema kamenu što je ležao blizu mene u prašini. Uhvati se za taj kamen, pomislila sam. Drži se čvrsto. Verovala sam da me jedino on može vezati za zemlju u tom času užasa. Htela sam da dozovem Majkla, ali znala sam da od toga ne bi bilo vajde.

Mora biti da sam nekoliko minuta ležala u nesves-tici, jer iznenada sam opet postala svesna zbivanja oko sebe. Unosili su me u ambulanta kola. Suze su mi oblile lice. Sva sam bila mokra od znoja.

Tehničarka iz hitne pomoći neprestano je ponavljala: "Sve će biti u redu. Ne brinite, gospođo." Ali ja sam znala da nije tako.

Pogledala sam je, prikupila ono malo snage što mi je ostalo i prošaptala: "Ne dajte da umrem." Sve vreme stezala sam kamičak u šaci. Poslednje čega sam bila svesna jeste da mi stavljaju masku za kiseonik preko lica. Tada sam osetila užasnu slabost. Kamen mi je ispao iz ruke.

I tako, Niki,

Imala sam samo trideset i pet godina kada me je pogodio srčani udar u Bostonu. Sledećeg dana ugrađen mi je koronarni bajpas u Opštoj bolnici. Skoro dva meseca bila sam van svih aktivnosti. Dok je trajao oporavak, imala sam vremena za razmišljanje, i za ozbiljno razmišljanje o svemu, možda po prvi put u životu.

Detaljno i mučno preispitala sam svoj grozničavi život u Bostonu. Obilasci bolesnika, ispitivanja, prekovremeno ostajanje na poslu, preteran rad, dvostruke smene. Razmišljala sam o tome kakvo je bilo stanje mog organizma pred ovaj nemili događaj. I o svom prenebregavanju činjenice da mi je baka umrla od srčanog udara.

Da se u mojoj porodici bolovalo od srca. Pa uprkos tome, nisam bila oprezna koliko je trebalo.

I dok sam se oporavljala, jedan moj prijatelj, lekar, ispričao mi je priču o pet kugli. Nikad nemoj zaboraviti tu priču, Niki. Mnogo je važna.

Evo te priče.

Zamisli život kao igru u kojoj žongliraš sa pet kugli. Kugle predstavljaju rad, porodicu, zdravlje, prijatelje i čestitost. Sve kugle držiš u rukama. Onda jednog dana shvatiš da je rad - gumena kugla. Ako je ispustiš, odskočiće ti natrag. Ostale četiri kugle porodica, zdravlje, prijatelji i čestitost - napravljene su od stakla. Ako ispustiš neku od njih, nepovratno će se okrznuti, izgubiti, možda čak slomiti. Tek kada istinski pronikneš u suštinu priče o pet kugli, stvorićeš osnovu za životnu ravnotežu.

Niki, ja sam najzad shvatila poruku.

Nik,

Verovatno ti je jasno - ovo je iz razdoblja pre tate, pre Meta.

Da kažem nešto o dr Majklu Bernštajnu. Upoznala sam ga 1996. godine na svadbi Džona Kenedija i Karoline Beset na ostrvu Kamberlend u Džordžiji. Moram priznati da nam je do tada oboma dobro išlo u životu. Istina, ja sam izgubila roditelje u svojoj drugoj godini, ali imala sam sreće što su me sa mnogo ljubavi i strpljenja odgajali moja baka i deka u Kornvolu, u državi Njujork. Pohađala sam stručnu školu u Lorensvilu, zatim koledž Djuk, a onda Medicinski fakultet na Harvardu.

Sve te škole dale su mi najbolje moguće obrazovanje, ali u njima nisam naučila lekciju o pet kugli. Majkl je takode bio na Harvardskom medicinskom fakultetu. Diplomirao je četiri godine pre nego što sam se ja upisala. Susret na venčanju Kenedijevih bio je naše prvo

viđenje. Ja sam pozvana kao Karolinin, a Majkl kao Džonov gost. Venčanje je samo po sebi de lovalo magično, obećavajuće, ispunjeno nadom u lep život. Možda je baš to delimično uticalo da se Majkl i ja zbližimo.

Ono što nas je u naredne četiri godine održavalo u vezi malo je složenije. U tome je imala udela čisto fizička privlačnost, o čemu želim da ti pričam jednog dana, ali ne sada. Majkl je bio - i sada je - visok i atraktivan, sa osmehom koji pleni. Imali smo mnogo toga zajedničkog. Volela sam da ga slušam kad priča, uvek uz šalu, bez razvlačenja, podrugljivo. Svirao je klavir i pevao sve, od Sinatre do Stinga. Oboje smo izgarali za svoj posao - ja u Opštoj bolnici Masačusets, Majkl u bostonskoj Dečijoj bolnici.

Ali sve to nije dovoljno za ljubav, Nikolase. Veruj mi.

Nekih četiri nedelje posle mog srčanog udara, probudila sam se jednog jutra u osam sati. Baškarila sam se još nekoliko minuta u krevetu, uživajući u blagodeti tišine koja kao da je krepila. Onda sam se nakanila da ustanem i spremim nešto za doručak pre odlaska na rehabilitaciju.

Trgla sam se na iznenadni zvuk, škripanje stolice o pod. Unezverena, krenula sam da vidim ko je to bio u kuhinji.

Majkl. Začudilo me što je još kod kuće, pošto skoro redovno izlazi pre sedam sati. Sedeo je za malim stolom za doručak.

“Umalo da dobijem srčani udar”, rekla sam mu, smatrajući opasku duhovitom.

Majklu nije bila smešna. Trljao je rukom stolicu do sebe.

Zatim, sa mirnoćom i samopoštovanjem na koje sam kod njega bila navikla, saopštio mi je tri glavna razloga zbog kojih me napušta: ne može da se ponaša ili razgovara sa mnom kao sa svojim prijateljima muškarcima, ne veruje da ja mogu da rađam posle onog srčanog udara i - da se već zaljubio u neku drugu.

Izletela sam iz kuhinje, a onda iz kuće. Bol koji sam tog jutra osećala bio je možda gori od srčanog udara. Život mi se smučio. Sve sam radila naopako.

Volela sam svoj poziv, ali obrela sam se u velikoj, pomalo birokratskoj bolnici, što nije bilo za mene. Radila sam svojski, jer u mom životu nisu postojale druge vrednosti. Zaradivala sam oko 120.000 dolara godišnje, a novac sam trošila na večere u gradu,

vikende da pobegnem od svega, na odeću koja mi nije bila potrebna i koja mi se čak nije ni sviđala.

Celog života maštala sam da imam decu, a evo me sad bez onog značajnog drugog činioca po tom pitanju, bez deteta, bez plana i bez izgleda da bilo šta od svega toga izmenim.

Znaš šta sam uradila, mali dečake?

Počela sam da koristim poruku iz priče o pet kugli. Napustila sam posao u Opštoj bolnici Masačusets. Napustila sam Boston. Ostavila sam iza sebe ubitačni životni ritam i dužnosti. Preselila sam se na jedino mesto na svetu gde sam uvek bila srećna. Otišla sam da tamo lečim slomljeno srce.

Do tada sam se beskonačno obrtala kao što hrčak okreće točak u malom kavezu. Snaga mi se napregla do krajnje granice i nešto je moralo da popusti. Nažalost, to je bilo moje srce.

Nije se radilo o maloj promeni, Niki. Odlučila sam da promenim sve.

Niki,

Stigla sam na ostrvo Martas Vinjard kao nespretni turista, vukući sa sobom prtljag prošlosti, ne znajući šta ću s njim. Dobro, prvih nekoliko meseci provešću puneći police zdravom, svežom hranom sa farme. Pobacaću sve časopise koje sam donela sa sobom u novi dom. Naći ću novi posao.

Od pete do sedamnaeste godine provodila sam let-nje mesece sa bakom i dekom na Vinjardu. Deko je bio arhitekta, kao i moj otac, i mogao je da radi svoj posao kod kuće. Baka Izabela bila je duša doma, imala je dara da naše boravište učini najprijatnijim kutkom za život, ispunjen ljubavlju.

Radovalo me je što sam se vratila na Vinjard, godilo mi je sve na njemu. Gas i ja smo rano izjutro odlazili na plažu i ostajali sve do smrknuća. Igrali smo se loptom, ponekad frizbijem. Onda bismo se zajedno sklupčali na ćebetu i ležali do zalaska sunca.

Dogovorila sam se oko preuzimanja ordinacije lekara opšte prakse koji se selio za Illinois. U neku ruku, nas dvoje razmenjivali smo životne planove. On je odlazio u Čikago tačno u času kada sam ja napuštala život u velikom gradu.

Obavljao je praksu u jednoj od pet lekarskih ordinacija u beloj kući od dasaka u Vinjard Hevnu. Kuća je bila najmanje sto godina stara, a na tremu pred njom klatile su se četiri starinske stolice za ljuljanje. Jedna takva bila je za mojim stolom u ordinaciji.

Lepo mi je zvučalo seoski lekar, kao zvono koje najavljuje odmor u nekoj staroj seoskoj školi. To me podstaklo da okačim tablu sa jednostavnim natpisom: SUZAN BEDFORD - SEOSKI LEKAR - RADI.

Drugog meseca boravka na Martas Vinjardu imala sam nekoliko pacijenata.

Emili Houv, sedamdeset godina, bibliotekarka s radnim vremenom od nekoliko sati dnevno, počasni član društva Kćeri američke revolucije, tvdokorna, uporna, protivnik svega što se zbivalo od otprilike 1900. pa nadalje. Dijagnoza: bronhitis. Prognoza: dobra.

Doris Latem, devedeset tri godine, nadživela već tri muža, jedanaest pasa i požar u kući. Zdrava kao dren. Dijagnoza: matora cura. Prognoza: živeće večno.

Erl Čepman, prezbitarijanski sveštenik. Opšti izgled-uvek isti. Dijagnoza: akutna dijareja. Prognoza: mogućna povratna pojava onoga što bi Gospod mogao nazvati vraćanjem duga.

Prvobitan spisak mojih pacijenata podseća na "Ko je ko" iz poeme o Vilijamu Karlosu Vilijamsu. Zamišljam dr Vilijamsa kako ide po Vinjardu u obilazak bolesnika dok ledeni vetar duva sa udaljenih brda, mleko se zamrzava na terasama na stubovima, a zidarska kolica stoje zaglibljena u zimskom blatu. Tu bi se on našao, u kasno predvečerje, na putu da obiđe dečaka koji je ispao iz saonica, slomio ruku, a ujedno i svoj ponos.

Eto, to je bilo ono za šta sam stvorena. Moja maštarija dok sam živela u Bostonu, milion milja udaljena od ostvarenja.

Ustvari, bila sam samo s druge strane okeana, pored Autoputa broj 3. odmah s druge strane zaliva. Osećala sam se kao da sam stigla kući.

Nikolase,

Nisam ni slutila da je ljubav mog života bila ovde, da je čekala na mene. Da sam to znala, bacila bih se pravo u naručje tvog tate. Dok trepneš okom.

Kad sam stigla na Martas Vinjard, sva sam se une-zverila, naročito po pitanju smeštaja. Vozila sam unaokolo, tražeći mesto koje bi me privuklo da postane moj dom, koje bi poslalo znak "Ovde će ti biti dobro", "Ne traži dalje".

Naše ostrvo obiluje lepim predelima i, mada sam ga prilično poznavala, ovog puta mi je drugačije delovalo.

Sve je izgledalo drugačije zato što sam se ja promenila. Gornji deo ostrva uvek sam mnogo volela jer sam tu provela toliko divnih leta. Ličilo je na crtež iz dečije slikovnice, sa farmama i ogradama, prašnja vim putevima i liticama. Donja strana bila je načičkana udovičkim terasama sa kojih se osmatrao povratak brodova, paviljonima, svetionicima i lučicama.

Spremište za čamce s početka ovog veka bilo je ono što mi je konačno zaplenilo srce. I još sam očarana. Bio je to pravi dom.

Trebalo je mnogo rada na njemu, ali bilo je zaštićeno od zime i zaljubila sam se u njega na prvi pogled, na prvi oset mirisa, pri prvom dodiru. Stare grede, koje su nekad podupirale čamce, unakrsno su presecale tavanicu. U gornjoj prostoriji uspela sam da oslobodim otvore u uglovima i propustim kolutove sunčeve svetlosti unutra. Za krečenje zidova jedino je plava boja crvendaćevog jajeta dolazila u obzir, jer je čitavo prizemlje bilo okrenuto prema moru. Velika vrata slična ambarskim uvlačila su se na levu i desnu stranu, pa je tako sve što je bilo spolja dolazilo unutra.

Zamisli da živiš praktično na plaži, Niki. Tačno sam znala, dušom i telom, da sam napravila pravi izbor. Čak se i ona razborita strana saglasila sa mojom odlukom. Tako sam se ja usidrila između Vinjard Hevna i Ouk Blafsa. Ponekad sam radila van kuće, išla u kućne posete, ali uglavnom sam provodila vreme u vinjardskoj bolnici ili u

Medicinskom centru, gde se na pregled moglo doći bez prethodnog zakazivanja. U Medicinskom centru takođe sam imala kardiološku rehabilitaciju.

Bila sam sama, sa Gasom, živela samotnim životom, ali uglavnom zadovoljna.

Možda zato što nisam imala predstavu šta mi je tada nedostajalo: tvoj tata i ti.

Nikolase,

Vozila sam se kući iz bolnice kad se začuo neki ču-dan zvuk. Šta je to? Šššššš... bup, ššššš... bup.

Morala sam da se zaustavim pored puta. Izašla sam iz džipa da osmotrim situaciju.

Do sto đavola! Desni točak spljoštio se kao palačinka. Umela bih sama da zamenim gumu, da nisam izvadila rezervni točak kad sam se selila kako bih napravila mesta za druge stvari.

Pozvala sam benzinsku stanicu mobilnim telefonom, besna na sebe što sam primorana da se obratim za pomoć. Javio se neki tip i spustio me na nulu. "Da, doći će momak da sredi stvar", saopšteno mi je tonom "znaš već kakve su žene vozači". Muka me je hvatala od toga. Umela sam i sama da promenim gumu bez ikakvih problema. Bila sam ponosna na to što nisam zavisila od tude pomoći. I na svoju upornost.

Stajala sam naslonjena na vrata suvozača, pretvarajući se da sam opčinjena lepotom pejzaža kako bi ljudi iz kola koja su tuda prolazila poverovali da sam iz tog razloga zastala na drumu, kada je jedan automobil skrenuo sa trake i stao iza mog džipa.

Svakako nije dolazio iz benzinske stanice.

Osim ako nisu poslali tamnozeleni "jaguar" sa pokretnim krovom.

“Treba li vam pomoć?” upitao je muškarac. Već mi je polako prilazio i, da budem poštena, oka nisam mogla da odvojim od njega.

“Ne, hvala. Pozvala sam ”Šelovu” pumpu u gradu. Samo što nisu stigli. Hvala vam, u svakom slučaju.” Nešto mi je bio poznat taj čovek. Možda sam ga videla u nekoj radnji na ostrvu. Ili možda u bolnici. Ipak, bio je visok i zgodan, pa pomislih da bih ga svakako upamtila da smo se sreli. Neusiljeno se smeškao i izgledao je, kako da kažem, ležerno.

“Mogu da vam promenim gumu”, ponudio se i nekako mu je pošlo za rukom da to ne izgovori snishodljivim tonom. “Jeste da vozim limuzinu, ali nisam ja baš tako fin.”

“Hvala, ali izbacila sam rezervnu gumu da napravim mesta za važnije stvari, kao što su muzička linija i stari svećnjaci.”

On se nasmejao... i baš mi je izgledao poznat. Ko je on? I odakle sam ga znala?

“Polaskana sam, doduše. Čovek u caklećem auto-mobilu sa pokretnim krovom, voljan da menja gumu.” Opet se nasmejao - osmeh mu je bio prijatan. Tako poznat... “E, ja sam širok čovek. Mnogo štošta čuči u meni.”

“Volt Vitmen!” uzviknula sam i setila se. “Imao si običaj da to ponavljaš. Citirao si Volta Vitmena, Mete.”

“Suzan Bedford!” rekao je on. “Bio sam skoro siguran da si to ti.”

Mnogo se iznenadio - što je naleteo na mene posle, toliko vremena. Mora da je prošlo dvadeset godina.

Met Vulf je bio još lepši nego što sam ga pamtila. U svojoj trideset i sedmoj godini sazreo je u zgodnog muškarca. Bio je vitak, kratko podšišane kose i neodoljivog osmeha. Glava da te zaboli. Pričali smo kraj puta. On je postao advokat u Agenciji za zaštitu životne sredine. Takođe je trgovao umetničkim delima. Morala sam da se nasmejem kad sam to čula. Imao je običaj da se šali, govoreći da nikada neće postati “poslovnjak”, kako je nekad zvao biznismene.

Nije se iznenadio kada je saznao da sam lekar, ali iznenadilo ga je što nisam imala nekoga, što sam se na Martas Vinjard vratila sama.

Nastavili smo da pričamo o našim životima od dana kada smo se poslednji put videli. Met je bio duhovit, prijatno je bilo ćaskati s njim. Kad smo se zabavljali, njemu je bilo osamnaest, a meni šesnaest godina. Tada su moji baka i deka poslednji put unajmili kuću na

Vinjardu preko leta, ali ja - očigledno nikad nisam zaboravila to ostrvo i njegove bezbrojne lepote. Otkad znam za sebe, sanjarila sam o okeanu i plažama na Vinjardu.

Imam utisak da nam je oboma bilo žao kad smo ugledali svetložuti "Šelov" šleper. Meni jeste bilo, to je sigurno. A kad sam se okrenula da pođem, Met je promrmljao kako je sve ispalo zgodno - to sa probušenom gumom. Onda me je pitao šta radim u subotu uveče.

Mislím da sam pocrvenela. Znam da sam pocrvenela. "Da li mi to zakazuješ sastanak?"

"Da, Suzan. Sastanak. Sad kad sam te opet video, želeo bih da te ponovo vidim."

Rekla sam da bih volela da se vidim s njim u su botu. Srce je počelo malo da mi lupa. Protumačila sam to kao vrlo dobar znak.

Nik,

Ko je to, dođavola, sedeo na mom tremu?

U kolima sam prilazila kući te iste večeri i nije mi bilo jasno ko bi to mogao biti.

Električar nije, ni momak iz telefonske ili kablovske službe. Sve sam ih već videla prethodnog dana.

Ne. Bio je to moler. Pristizao je da pomogne oko svega za šta su bile potrebne merdevine, da se nešto otpuši, dotera.

Obišli smo oko kuće dok sam mu ukazivala na za-tečene probleme: prozore koji neće da se zatvore, izbočene podove kod vrata, curenje u kupatilu, slom-ljenu pumpu, naprsle oluke i celu kuću, koja je vapila za struganjem i farbanjem.

Koliko je kuća imala šarma, toliko joj je manjkalo udobnosti.

Ali čovek je bio sjajan. Beležio je šta treba uraditi, postavljao prava pitanja i saopštio mi da se sve može obaviti do početka milenijuma. Sledećeg milenijuma. Odmah smo postigli dogovor (pri čemu mi je bilo sasvim jasno da sam dobro prošla).

Život mi je odjednom izgledao lepši. Dobila sam novi posao koji sam volela, našla molera na dobrom glasu, i Met mi je zakazao sastanak.

Kad sam najzad ostala sama u maloj kući kraj mora, digla sam ruke uvis i viknula: "Ura!"

Onda sam glasno rekla, "Met Vulf. Hmm. Zamisli ti to! Božanstveno. Fenomenalno."

Nik,

Svi mi ponekad sanjarimo o nekome ko nam se strašno sviđao u gimnaziji, ili možda čak u osnovnoj školi. Za mene, ta osoba je bio Met.

Ko zna, možda je on bio delić žudnje koja me je vukla nazad na Martas Vinjard. Verovatno nije, ali sa takvim stvarima nikad nisi načisto.

Ali, uprkos svemu tome, kasnila sam skoro čitav sat na naš subotnji sastanak. Morala sam da se postaram oko prijema jednog bolesnika u bolnicu, da odjurim kući i nahranim Gasa, da poradim na svojoj lepoti, pronađem pejdžer, i tek onda da krenem. Osim toga, to moram da priznam, ponekad umem da budem malo rasejana. Moj deda je imao običaj da mi kaže: "Suzi, stalno ti se nešto vrzma po glavi."

Kad sam ušla u restoran "Lola", jedno prijatno mesto na obali između Vinjard Hevena i Ouk Blafsa, Met me je čekao sa bocom vina "pinot noir". Bio je opušten, što mi se dopalo. I zgodan. To mi se takođe dopalo.

"Met, stvarno mi je, istinski mi je žao", kazala sam. "Ovo ti je jedna od mana viđanja sa doktorkom." Smejao se. "Posle dvadeset godina... šta je dvadeset minuta? Ili pedeset? Osim toga, divno izgledaš, Suzan. Tebe vredi čekati."

Laskalo mi je to. Malo sam se zbunila. Dosta je vremena prošlo od kada sam dobila kompliment, makar i u šali. Ali prijalo je mojim

ušima. Prepustila sam se uživanju koje je to veče donelo, kao kad neko uranja u satenske čaršave.

“Znači, vratila si se na Vinjard za svagda?” upitao me je Met pošto sam mu ispričala neke, ne sve, događaje koji su me naveli na takvu odluku. Preskočila sam srčani udar. Reći ću mu, ali ne još.

“Sviđa mi se ovde. Oduvek. Osećam se kao da sam se vratila kući”, rekla sam. “Da, ostajem za stalno.”

“Kako su ti baba i deda? Sećam ih se oboje.” “Deda je još živ i sjajno se drži. Baka je umrla pre šest godina. Od srca.”

Pričali smo i pričali - o poslu, letima provedenim na Vinjardu, koledžu, o životu kada smo imali dvadeset, trideset godina, o uspesima i razočaranjima. On je u svojim dvadesetim godinama lutao po svetu: Positano, Madrid, London, Njujork. Sa dvadeset osam godina upisao se na prava u Njujorku, a na Vinjard se doselio pre dve godine. I bio srećan zbog toga.

Kakvo je zadovoljstvo bilo pričati opet sa Metom. Divno putovanje stazom uspomena.

Posle večere, Met me ispratio kući u svom “jagu”. Bio je nekako zamišljen. Izašli smo iz auta i još neko vreme pričali pred kućom na mesečini. Zaista sam uživala.

U jednom trenutku Met je počeo da se smeje. “Sećaš li se našeg prvog sastanka?”

Kako se ne bih sećala! Pucali su gromovi i u mojoj kući nestalo je struje. Morala sam da se oblačim u mraku. Greškom sam dograbila konzervu lizola umesto laka za kosu. Čitave večeri zaudarala sam na sredstvo za dezinfekciju.

Met je napravio grimasu i upitao: “Da li se sećaš kad sam prvi put skupio hrabrosti da te poljubim? Zaboravila si, po svoj prilici. Premro sam od straha.”

To me začudilo. “Nisam primetila. Koliko pamtim, uvek si bio siguran u sebe.”

“Usne su mi drhtale, zubi cvokotali. Ludeo sam za tobom. I ne samo ja.”

Smejala sam se. Bilo je baš ćaknuto, ali zabavno. Na neki način, ponovni susret sa Metom bio je kao obistinjenje sna. “Ne verujem ti ni jednu reč, ali godi čuti ih.”

“Suzan, smem li da te poljubim?” zamolio je tihim glasom.

Sada su meni zadrhtale usne. Bila sam se odvikla od tih stvari. "U redu. Bilo bi lepo, u stvari."

Met se sagao i najnežnije me poljubio. Poljubac, samo jedan. Ali to je bilo nešto veliko posle tolikih godina.

Dragi Niki,

Čudnovat! Jedino tom rečju mogu da opišem kakav život ume da bude ponekad. Strašno čudnovat.

Sećaš se molera koga sam ti pominjala? Elem, sutradan ujutro posle mog sastanka sa Metom, došao je ovamo da ulepšava kuću. Buket najlepšeg poljskog cveća obavestio me o njegovom prisustvu.

Ružičasti, crveni, žuti, plavi i grimizni cvetovi u kamenom ćupu kraj ulaznih vrata.

Tako ljupki, tako lepi, prosto da te ganu.

U prvi mah pomislila sam da su od Meta, ali, bogami, nisu bili.

Našla sam i ceduljicu. Draga Suzan, u kuhinji još ne gori svetlo, pa se nadam da će ovo uneti malo svetlosti u vaš dan. Možda bismo jednom mogli da se nađemo i radimo što god je vama volja, kad god želite i gde god želite. Potpisao se sa Pikaso - bolje znan kao vaš moler.

Samo što se nisam srušila. Do juče uveče, ni s kim se nisam sastajala još od odlaska iz Bostona. Nisam imala volje da se viđam s bilo kim otkad me je Majkl Bernštajn napustio.

No, dobro. Čulo se kako moler-majstor za sve negde lupa čekićem, pa sam izašla iz kuće. I, ugledala sam ga kako kao galeb čuči na kosini krova.

"Pikaso!" viknula sam. "Mnogo hvala za lepo cveće. Kakav divan poklon. Lepo od vas."

"O, nema na čemu. Podsetilo me na vas, pa nisam odoleo." Baš ste pogodili. Sve moje omiljeno cveće. "Šta kažete, Suzan? Da odemo jednom na neku klopku, da se provozamo, odgledamo film, rešavamo ukrštene reči. Jesam li nešto izostavio?"

Morala sam da se osmehnem protiv svoje volje. “Trenutno sam u ludilu. Pacijenti i tako to. Za sada stvarno moram poslu da dam prednost. Ali lepo je od vas što ste me pozvali.”

Lako je podneo odbijanje. Nasmehio mi se odozgo. Onda je provukao prste kroz kosu i rekao: “Razumem. Ali jasno vam je, pretpostavljam, da, ako ne izadete sa mnom bar jedanput, neću imati drugog izbora nego da vam povećam tarifu.”

“Ne, to nisam znala.”

“To vam je apsolutno prezira vredna poslovna praksa. Šta ćete? Takav je ovaj svet.”

Nasmejavao me je. Obavestila sam ga da ću stvar uzeti u ozbiljno razmatranje. “Hej, uzgred budi rečeno, koliko vam dugujem za ekstra radove koje ste već obavili na garaži?” pitala sam.

“Za to? To nije ništa... sitnica. Besplatno.”

Slegla sam ramenima, osmehnula se, mahnula rukom. Milo mi je bilo čuti te reči, valjda zato što su odudarale od onoga - takav je ovaj svet.

“Hej, hvala, Pikaso.”

“Hej, nema problema, Suzan.”

I nastavio je da radi na postavljanju krova nad moju glavu.

Dragi Nikolase,

Bdim nad tobom dok ovo pišem i ti si naprosto di-van.

Ponekad te posmatram i jednostavno ne mogu da verujem da si moj. Imaš očevu bradu, ali moj osmeh, definitivno.

Nad tvojim krevetićem visi mala igračka, a kad povučeš gajtan, ona zasvira Zviždi veselu melodiju. Ti istog trena počneš da se smeješ. Mislim da se tati i mami ta pesma sviđa isto koliko i tebi.

Ponekad noću, kad se kasno vraćam kući s posla, ili izađem da se prošetam, ta melodija mi odzvanja u glavi i onda silno čeznem za tobom.

A ovog časa želim da te probudim iz sna i čvrsto zagrlim.

Odozgo što te redovno zasmehava je jedan krompir. Ne znam zašto. Možda zbog toga kako zvuči, to luckasto lirsko poskakivanje reči. Možda pesmica budi onaj irski deo nasleđa u tebi. Ali izvesno je da reč "krompir" izaziva u tebi provalu radosti od koje se sav uzmigoljiš.

Ponekad ne uspevam da te zamislim drugačije nego u dobu u kojem si upravo u ovom trenutku. Mislim da su sve majke sklone da zaustave sliku svoje dece iz nekog doba, kao presovane cvetove, savršenu za sva vremena, večnu. Dok te ljuljam, katkad imam osećaj da u rukama držim delić raja, da su anđeli čuvari svuda oko tebe, oko nas.

Sada verujem u anđele. Pri pogledu na tebe, slatka moja bebo, moram da poverujem u njih.

Razmišljam o tome koliko sam te volela dok si bio u mom stomaku. Zavolela sam te istog onog trena kad smo se sreli. Kad si se pojavio, pogledao si pravo u tatu i mene. Pogled tvojih očiju govorio je: "Hej, evo me, zdravo!"

Pokazao si neverovatnu živahnost, ispitivački os-motrio sve oko sebe. Tata i ja smo najzad dočekali dan da te vidimo, posle devet meseci zamišljanja kakav ćeš biti. Stavila sam ruku na tvoju glavicu i nežno je privukla na grudi. Ti si predstavljao oko tri kilograma čiste sreće.

Malo sam te podržala, a onda te je tata uzeo u ruke. Njemu nije išlo u glavu kako jedna beba, tek nekoliko minuta stara, može da mu uzvрати pogled.

Metov mali dečak. Naš lepi mali Nikolas.

Keti

Keti Wilkinson je spustila dnevnik i duboko uzdahnula. Steglo je i zagrebalo u grlu. Prošla je prstima kroz Gvinevirino meko sivo krzno, pa je mačka počela da prede. Keti je obrisala nos papirnom maramicom. Nije bila spremna za tako nešto.

Definitivno nije bila spremna za Suzan. Ni Nikolasa.

Naročito ne za Nikolasa, Suzan i Meta.

“Sve je ovo tako suludo i grozno, Gini”, rekla je mački. “Uvalila sam se u gadnu zbrku. Bože, kakva katastrofa.”

Ustala je i ustumarala se po stanu. Uvek se jako ponosila svojim domom. Večinu stvari sama je napravila. Ništa joj nije pričinjavalo veće zadovoljstvo nego da navuče majicu, farmerke odsečenih nogavica i radne čizme, pa da se baci na pravljenje i kačenje ormančića i polica za knjige. Stan je bio pun stvari lične izrade od prave stare borovine, zatim ručno rađenih miljea, malih akvarela, kao onaj što je predstavljao most Pisgej južno od Ešboroa.

Bakin ormančić za slatko nalazio se u Ketinoj radnoj sobi. Iznutra je i dalje mirisalo na, siruhe i kitnikes. U njemu je stajalo poređano nekoliko ručno ukoričenih knjiga, sa stranicama od pergamenta. Bilo je to delo Ketinih ruku. Naučila je da povezuje knjige u umetničkoj školi Penland u Severnoj Karolini.

Postojala je fraza koja joj se dopadala i koje se držala, “Ruke su za rad, srce za Boga.”

Pitanja su joj vrvela u glavi, a nikoga da joj odgovori. Ne, ipak nije bilo sasvim tako, zar ne? Imala je dnevnik.

Suzan. Ušla joj je pod kožu. Do đavola, dopadala joj se Suzan. Samo joj je još to falilo - ali šta ćeš, viša sila. U nekim drugačijim okolnostima mogle su postati prijateljice. Imala je drugarice slične Suzani u Njujorku i kod kuće u Severnoj Karolini. Lori, Robin, Suzanu, Đildu, Lin - mnogo zaista dobrih drugarica.

Suzan je smogla snage i hrabrosti da napusti Boston i preseli se na Martas Vinjard. Bila je vođena svojim snom da postane onakav lekar, onakva žena, kakva je htela da bude. Izvukla je pouku iz umalo fatalnog srčanog udara: naučila je da ceni svaki trenutak života kao dragoceni poklon.

A Met? Šta je Keti značila za njega? Još jednu ženu u avanturi unapred osuđenoj na propast? Bože, osećala se kao da treba da ponese "skerletno slovo".* Odjednom se zastidela. Otac joj je stalno postavljao pitanje dok je odrastala: "Jesi li u ljubavi s Bogom, Keti?" Sada nije bila sigurna u to. Nije znala da li je i sa kim u ljubavi. Nikada se nije ovako osećala i to stanje nije joj se svidalo.

"Kretenu", prošaptala je. "Ti, ništarijo jedna. Ne ti, Gvinevir. Na Meta se odlisi. Đavo da ga nosi!" Zašto joj jednostavno nije rekao istinu? Varao je svoju savršenu ženu? Zašto nije želeo da govori o Suzan? Ili Nikolasu?

Kako je dozvolila da Met svoju prošlost drži za-pečaćenu za nju? Nije navaljivala koliko je trebalo. Zbog čega? Zato što po prirodi nije bila nasrtljiva. Što ni sama nije volela kad neko vrši pritisak na nju. I svakako nije volela raspravljanja.

Ali najjači razlog njenog uzdržavanja bio je izraz u Metovim očima kad god bi se spomenula njegova prošlost. Izraz velike tuge - ali i trag ogorčenja. A Met se zakleo da više nije oženjen.

Nikako joj nije izbijala iz pameti ona strašna noć kad ju je Met napustio. I dalje se upinjala da shvati šta je dovelo do toga. Zar je bila tolika budala da slepo veruje čoveku za koga je mislila da ga voli?

Uveče, 18. jula, spremila je specijalnu večeru. Dobro je kuvala, ali retko je imala vremena da finim jelima iskaže svoje umeće. Na sto od kovanog gvožđa na terasi postavila je lep porcelan "Kraljevska kruna" iz Đerbija i bakin srebrni pribor za jelo. Kupila je tuce ruža, mešavinu crvenih i belih. Stavila je "Toni Brekston, Anitu Bejker, Vitni Hjuston i Erika Kleptona u CD-plejer.

Kad je Met stigao, čekalo ga je veliko, fantastično iznenađenje. Nešto zaista izuzetno: prvi primerak knjige poema koje je on napisao, a ona joj bila urednik u izdavačkoj kući gde je radila. Bio je to rad koji je obavila s ljubavlju. Zatim je usledila vest o tiražu od 1.500 primeraka - zaista znatnom za jednu zbirku pesama.

"Na putu si da stekneš slavu. Nemoj da zaboraviš prijatelje kad se domogneš vrha", rekla je.

Manje od jednog časa kasnije, Keti je bila u suzama. Tresla se i osećala kao da je zapala u košmar koji nikako ne može biti

stvarnost. Čim se Met pojavio na vratima, primetila je da nešto nije u redu. Videlo se to po njegovim očima, glasu. Konačno je rekao, "Keti, moram ovo da prekinem. Ne mogu da se viđam s tobom. Više neću dolaziti u Njujork. Znam koliko ovo zvuči grozno, neočekivano. Žao mi je. Morao sam lično da ti kažem. Zbog toga sam večeras došao kod tebe."

Ne, nije on mogao ni da nasluti koliko je to grozno zvučalo. Koliko je i bilo grozno. Srce joj se slomilo. I još je slomljeno. A verovala mu je. Bila se potpuno prepustila, bez zaštite od udaraca. To nikad ranije nije činila.

Tako je želela da razgovara s njim te noći - imala je da mu kaže važne stvari.

Nije joj se pružila prilika.

Kad je Met otišao, otvorila je fioku starinske komode blizu vrata koja su vodila na terasu.

Unutra je bio skriven još jedan poklon za Meta. Naročit poklon.

Uzela ga je i ponovo se sva tresla. Usne su joj po-drhtavale, zubi počeli da cvokoću. Bilo je to jače od nje, nije uspevala da obuzda drhtavicu. Strgla je ukrasnu hartiju i traku i otvorila malu duguljastu kutiju.

Oh, Bože!

Zaplakala je zavirivši u kutiju. Suze su joj lile iz očiju. Bol koji je osetila bio je skoro nepodnošljiv. Htela je nešto tako važno, tako lepo da podeli s Metom te noći.

U kutiji je ležala divna srebrna zvečka za bebe. Bila je trudna.

Dnevnik

Nikolase,

To je ritam mog života, pravilan i miran kao plima i oseka Atlantskog okeana koji vidim iz svoje kuće. Prirodni ritam, dobar, onaj pravi.

Srce mi govori da je ovo mesto gde treba da budem.

Ustajem u šest sati i vodim Gasa da se istrči pored farme Rou. Iza farme je poljana sa ponijima, na koje Gas gleda sa izrazom "pusti ih na miru". Mislim da ih smatra džinovskim zlatnim retriverima. Na kraju izbijamo na dugačku plažu oivičenu peščanim dinama visokim dva i po do tri metra, i zatalasanom morskom travom. Ponekad i ja počnem da talasam rukama, pozdravljajući travu. Umem tako da se otkačim da je to isto zabrinjavajuće.

Katkad promenimo putanju, ali obično idemo prečicom kroz aleju veličanstvenih hrastova na imanju Majka Stoa. Ako je mnogo vrućina, ili pada kiša, staro drveće nam dođe kao nadstrešnica. Izgleda da Gas ove jutarnje sate voli isto koliko i ja.

Ono što mi najviše prija u tim šetnjama jeste unu-trašnji osećaj spokojstva i lakoće. Mislim da je za to uveliko zaslužna činjenica da sam uzela život u svoje ruke i ponovo pronašla sebe.

Seti se pet kugli, Niki - uvek imaj na pameti pet kugli.

I upravo s tom mišlju krećem dugim putem koji vodi ka kući.

Pre skretanja na moj kolski prilaz prolazim kraj susedne kuće u kojoj živi porodica Boun. Melani Boun je pokazala iznenađujuću predusretljivost i darežljivost kad sam se doselila. Opskrbila me svim i svačim, od važnih telefonskih brojeva, do čekića, eksera, farbe, korišćenja njenog telefona, hladne limunade - zavisno od toga kad mi je šta ustrebalo. U stvari, preko nje sam došla do mog molera. Melani mi je preporučila Pikasa.

Ona je mojih godina i već ima četvoro dece, blago njoj. Oduvek sam osećala poštovanje prema takvim osobama. Majke su čudo. Nositi se sa obavezama van redovnog posla ravno je rukovođenju kampom "Kipeva". Melani je sitna, malo viša od metar i po, kao ugali crne kose i čarobnog, srdačnog osmeha.

Jesam li spomenula da su sva deca Bounovih devojčice? Stare od jedne do četiri godine. Meni su ime na oduvek bila slaba tačka, pa sam se snašla zovući devojčice prema njihovim godinama. "Da li Dvojka spava?" "Je li Četvorka napolju na ljuljašci?" "Mislim da će ovo pristajati Trojci."

Bounovi se kikoću kad me čuju i smatraju da je to toliko luckasto da su Gasa proizveli u počasnu Peticu. Tako mi boga, kad bi neko

načuo o mom sistemu, ne bi taj došao da se leči kod doktorke Bedford.

Ali ljudi dolaze, Niki, i ja ih lečim, i lečim samu sebe.

Sad slušaj šta se dalje događa. Opet sam imala sastanak sa Metom. Pozvana sam u njegovu kuću na zabavu.

Mali moj čoveče,

Kuća u predgrađu Vinjard Hevena građena je sa ukusom, impresivna i vrlo skupa. Bila sam pod snažnim utiskom. Pogledom unaokolo svrstala sam muškarce, žene, pa čak i decu u istu demografsku grupu: grupu uspešnih. To je bio Metov svet. Kao da su na Vinjard prebačeni svi iz istočnog i zapadnog Menhetna, celog SoHoa i neki dođoši iz TriBeKe. Ljubitelji posela razmiledi su se po terasama, kamenom popločanim stazama i bogato nameštenim odajama okrenutim prema beskrajnoj morskoj pučini.

Kuća nimalo nije bila od moje vrste, ali morala sam da odam priznanje njenoj lepoti i mogla sam da sagledam sa koliko ljubavi je podizana da bi postala ono što jeste.

Met me je uzeo za ruku i predstavio svojim prijateljima. Ipak sam se osećala kao uljez. Ne znam tačno zbog čega. Prisustvovala sam mnogim sličnim skupovima u Bostonu. Prilikom presecanja vrpce na novom bolničkom krilu, na velikim i skromnijim kok-telima, večerinkama. Dobijala sam pozive za sve pažnje vredne društvene događaje.

Međutim, stvarno sam se neprijatno osećala, samo nisam htela da to kažem Metu da mu ne bih pokvarila večer. Od dolaska na Martas Vinjard, moja interesovanja svela su se na kuću. Gajenje povrća, postavljanje roletni, impregniranje poda na tremu.

U trenutku ludila bacila sam pogled da vidim jesam li sa ruku otrla sve tragove bele boje pre nego što sam krenula ovamo.

Znaš li na šta je to ličilo, Nik? Kad se budemo družili, nas dvoje sami, pričaću sa tobom Niki -dečijim jezikom. To je naročiti jezik, a

sastoji se od izmišljenih reči, čudnih, šaljivih zvukova i drugih neodgonetljivih šifri i znakova koje ćemo samo ti i ja razumeti.

Onda će neko od odraslih banuti na vrata - ili ćemo mi morati da skoknemo do prodavnice po nešto - i, kunem ti se, ja više neću umeti da govorim normalno.

Eto tako sam se osećala na ovom prijemu. Provela sam suviše vremena u čizmama za rad i u bojom umr-ljanom radnom kombinezonu. Potpuno sam bila izašla iz forme. A odgovarao mi je novi ritam koji sam uvodila u svoj život, usporen i jednostavan.

Dok sam bludela mislima, omamljena prilično pri-jatnim žamorom duhovitog ćaskanja i zveckanja kristalnih čaša, jedan tanak glas, dečiji glas, dopro mi je do svesti.

Dotrčao je do mene neki mali dečak, plaćući. Mogao je imati tri ili četiri godine. U blizini nisam videla nijednog od roditelja, ili dadilju.

“Šta se desilo?” sagla sam se. “Šta je bilo, momčino?” “Pao sam”, grcao je mališa. “Vidi.”

Spustila sam pogled i, stvarno, imao je gadnu ogrebotinu na kolenu. Bilo je i malo krvi.

“Po čemu je znao da si doktor, Suzan?” čudio se Met. “Deca imaju sposobnost da prepoznaju takve stvari”, rekla sam. “Uvešću ga u kuću da očistim ranu. Ova moja bela haljina trebalo je da izgleda šik, ali dečaku možda liči na laboratorijski mantil.”

Pružila sam ruku, mališan je podigao svoju i uhvatio se za mene. Rekao mi je da se zove Džek Brendon. Sin Džordža i Lilijen Brendon, prisutnih na prijemu. Objasnio je, na vrlo starmali način, da mu se dadilja razbolela, pa su roditelji bili prinuđeni da ga povedu sa sobom.

Baš kad smo nas dvoje izlazili na rešetkasta zadnja vrata, prišla mi je jedna žena zabrinutog lica.

“Šta se dogodilo mom sinu?” pitala je, nekako sva izbezumljena.

“Džek je pao. Baš smo hteli da nađemo kutiju sa zavojima”, obavestio je Met.

“Nije ništa ozbiljno”, rekla sam ja. “Samo ogre-botina. Ja sam Suzan. Suzan Bedford.”

Primila je moje predstavljanje sa odsečnim kli-manjem glavom. Kada je htela da uzme Džeka za ruku, on se naglo okrenuo i obgrlio me oko nogu.

Rekla bih da je majku to ozlojedilo. Obratila se svojoj prijateljici i čula sam je kako kaže: “Šta ona kog vruga zna? Drugo bi bilo da je nekim slučajem lekar.”

Nik - slušaj, dobro načuli uši, jer ovo što sledi prava je čarolija. Postoje takve stvari. Veruj mi.

Jedne noći, posle strašno dugog dana provedenog na poslu, neustrašiva seoska doktorka rešila je da nešto pregrize na povratku kući.

Bila sam mrtva umorna da bih se baktala oko večere, čak bi me mrzelo da smišljam šta da spremim. Hamburger kod Harija baš bi mi legao. Hamburger i prženi krompir zvučali su kao idealan završetak dana. Bilo mi je potrebno da priuštim sebi malo zadovoljstva sa dozom griže savesti.

Računam da je tek bilo prošlo osam sati kad sam ušla. Nisam ga odmah primetila. Sedeo je kraj prozora, večerao i čitao knjigu.

U stvari, već sam bila smazala pola hamburgera kad sam ga spazila. Pikasa, mog molera.

Jedva da sam ga koji put videla od dana kad mi je ostavio divno poljsko cveće u kamenoj vazi. Povremeno bih ga čula kako zakucava nešto po krovu kad sam odlazila na posao, ili sam ga zaticala kako farba kuću, ali retko smo izmenjivali više od par reči.

Ustala sam da platim račun. Mogla sam da izađem bez pozdrava pošto mi je on bio okrenut leđima, ali činilo mi se da bi to bilo nepristojno, neljubazno i snobovski s moje strane. Zastala sam kod njegovog stola i upitala ga za zdravlje. Iznenadio se što me vidi i pozvao me da popijem s njim kafu, uzmem kolač, ili šta već hoću. Hteo je da časti.

Smislila sam neki nespretan izgovor, rekla da žurim kući zbog Gasa, ali on mi je već pravio mesto, pa sam se tako našla u njegovoj loži kraj prozora. Svidela mi se boja njegovog glasa -ranije je nisam bila zapazila. Dopale su mi se njegove oči, takode.

“Šta to čitate?” pitala sam, osećajući se nelagodno, možda malo uplašeno, tek da pokrenem razgovor. “Dve stvari... Melvila”, podigao je Mobi Dika, i Pecanje pastrmki u Americi. Ako ne upecam ništa krupno, imam rezervu.”

Nasmejala sam se. Pikaso je bio bistar i duhovit. "Mobi Dik, hmm, je li vam to sa letnje liste za čitanje, ili vas proganja osećaj krivice što knjigu niste pročitali u školi?"

"I jedno i drugo", priznao je. "Ovo je jedna od stvari koje morate imati na spisku moranja" u životu. Knjiga sedi tu, gleda te i kaže, "ne odlazim odavde dok me ne pročitaš". Nameravam da ovog leta otkačim sve klasike, da bih se najzad bacio na jeftine letnje krimiče.

Pričali smo te večeri duže od jednog sata, a vreme je praktično proletelo. Odjednom sam primetila koliko se napolju smrklo.

Pogledala sam ga. "Moram da krenem. Rano ujutro idem na posao."

"I ja", rekao je i osmehnuo se. "Moj sadašnji poslo-davac pravi je gonič robova."

Smejala sam se. "Načula sam nešto o tome."

Ustala sam od stola i iz nekog bezveznog razloga rukovala se s njim.

"Pikaso, čak vam ni ime ne znam."

"Metju", rekao mi je. "Metju Harison." Tvoj otac.

Kad sam sledeći put videla Metjua Harisona, on je lebdeo visoko iznad sveta, na mom krovu. Ukucavao je šindru kao lud. Definitivno dobar, savestan majstor. Prošlo je nekoliko dana od našeg razgovora u Harijevoj hamburgernici.

"Hej, Pikaso!" povikala sam. Ovog puta bila sam opuštenija, čak srećna što ga vidim. "Da popijete neko hladno piće, ili bilo šta?"

"Pri kraju sam s ovim. Sići ću za minut. Moglo bi nešto hladno."

Posle pet minuta ušao je u kuću, preplanuo kao uglačani bakarni novčić.

"Kako je tamo gore gde se galebovi igraju?" upitala sam ga.

Nasmeja se. "Dobro i vrelo! Verovali ili ne, krov je skoro gotov."

Do đavola! Taman je počela da mi prija njegova blizina.

"Kako je ovde dole?" pitao me Met, skliznuvši u stolicu za ljuljanje na tremu. Na sebi je imao podsečene farmerke i raskopčanu košulju od teksas platna. Stolica se zaljuljala unazad i udarila o drvenu rešetku za puzavičasto cveće.

"Podnošljivo", rekla sam. "Danas nije bilo tragičnih naslova po novinama o udesima u jarkovima, što je dobro. Da budem iskrena, volim svoj posao."

Odjednom, iza Metovih leđa, rešetka se izvalila iz šarki i poletela na nas. Oboje smo skočili u istom trenutku. Uspeli smo da uglavimo beli drveni okvir na mesto, a po našim glavama popadale su ružine latice i bela puzavica.

Spopao me smeh kad sam pogledala u mog majstora. Izgledao je kao posrnula deveruša. Odmah je uzvratio, rekavši: "A vi, kao, ne ličite na Karmen Mirandu?"

Prihvatio se čekića i eksera da osigura rešetku. meni je palo u zadatak samo da je pridržavam. Njegova snažna, veoma čvrsta noga očešala se o moju, a onda sam osetila kako mi Met svojim grudima pritiska leđa dok se propinjao iznad mene, ukucavajući poslednji ekser.

Sva sam ustreptala. Da nije to namerno izveo? O čemu se radilo?

Oči su nam se srele. Sevnula je iskra, nagoveštaj nečeg značajnog za nas dvoje. Ma o čemu da se tu radilo, odgovaralo mi je.

Nepromišljeno, ili možda instiktivno, upitala sam ga da li bi ostao na večeri. "Ništa za padanje u nesvest. Baciću šnicle i klipove kukuruza na roštilj... eto, tako."

Oklevao je, pa sam se zapitala da li postoji neka druga. Bio je zgodan, nema šta. Ali moja bojazan je is-parila kad je rekao: "Malo sam prljav, Suzan. Da li bi ti smetalo da se istuširam? Rado bih ostao na večeri." ga.

"Čisti peškiri su ispad umivaonika", obavestila sam

I tako je on otišao da se okupa, a ja da pravim večeru. Prijatna atmosfera. Obična, jednostavna, pri-jateljska.

Onda sam ustanovila da u kući nemam ni mesa, niti kukuruza. Srećom Met nikad nije saznao da sam otrčala kod Melani po hranu... a ona je još dodala vino, sveće, čak i pola pite od trešanja za desert. Takođe mi je rekla da obožava Meta, da ga svi obožavaju, i da je to divno za mene.

Posle večere dugo smo pričali na tremu pred kućom. Vreme je opet letelo, pa kad sam pogledala na sat, bilo je skoro jedanaest. Prosto da ne poveruješ.

"Sutra idem u bolnicu", kazala sam. "Imam rane obilaskе."

"Hteo bih da se odužim", rekao je Met. "Da te izvedem sutra na večeru? Mogu li, Suzan?"

Nisam mogla da skinem pogled sa njegovih očiju neobično nežne smeđe boje. “Da, svakako možeš da me izvedeš na večeru. Jedva čekam”, rekla sam. Jednostavno mi je izletelo.

Nasmejao se. “Ne moraš da čekaš. Još sam ovde, Suzan.”

“Znam, i drago mi je, ali ipak jedva čekam sutrašnji dan. Laku noć, Mete.”

Nagao se napred, ovlaš me poljubio u usta i otišao kući.

Kao uvek - bar do sada - najzad je došao sutrašnji dan. Počeo je sa Gasom. Svakog jutra on izlazi na trem i unosi Boston gloub. Kakav retriever! Kakav drugar!

Pikaso me tog popodneva provozao po ostrvu u svom rasklimanom “ševrolet” kamionetu i tada sam ostrvo videla sasvim drugim očima. Osećala sam se kao turista. Ostrvo Martas Vinjard puno je živopisnih useka i tesnaca. Prekrasni vidici nisu prestajali da me iznenađuju i očaravaju.

Na kraju, obreli smo se na divnom, šarenolikom Grebenu Gej Hed. Met me podsetio da je Taštego, domorodački lovac na kitove iz Mobi Dika, bio Indijanac sa Gej Heda. Valjda sam to bila zaboravila.

Dva dana kasnije, pošto je Met pozavršavao neke poslove oko kuće, otišli smo u drugu vožnju.

A još dva dana kasnije posetili smo ostrvo Čapak - vidik. Na plaži je stajala mala tabla: MOLIMO VAS, NE UZNEMIRAVAJTE. ČAK NI DAGNJE ILI JAKOVSKJE KAPICE.

U redu. Nikoga nismo uznemirili.

Znam da će ovo možda glupo zvučati, ili čak i gore od toga, ali godilo mi je da budem sa Metom, makar i u kolima. Pogledala sam ga i pomislila: “Hej, ja sam sa ovim momkom i on je vrlo fin. Mi kao da priželjkujemo avanturu.” Dugo se nisam tako osećala i baš mi je nedostajalo.

Met se u tom trenutku okrenuo prema meni i upi tao me o čemu razmišljam.

“Onako, ni o čemu. Razgledam okolinu”, rekla sam. Kao da sam bila uhvaćena u nečem nedozvoljenom.

On je bio uporan. “Ako pogodim, priznaćeš?” “Svakako.”

“Ako pogodim”, rekao je i osmehnuo se, “zakazaćemo novi sastanak. Možda već za sutra uveče.”

“Ako ne pogodiš, više se nećemo sastajati. Ovde su veliki ulozi u igri.”

Nasmejao se. “Ne zaboravi da još farbam tvoju kuću, Suzan.”

“Ne bi valjda zeznuo farbanje iz osвете?” Pretvarao se da je uvređen. “Ja sam umetnik. Pikaso.”

Napravio je pauzu pre nego što mi je namignuo, pa onda izašao sa svojim nagađanjem. “Razmišljala si o nama.”

Nisam mogla čak ni da odglumim, a pocrvenela sam kao bulka. “Možda i jesam.”

“Super!” uzviknuo je i podigao obe ruke, likujuć. “Dakle?”

“Dakle, drži ruke na volanu. Šta, dakle?” “Dakle, šta bi želela da radiš sutra?”

Počela sam da se smejem i shvatila da to često radim kad sam s njim. “Uh, imam ideju. Nameravam da okupam Gasa, što mu je preko potrebno, da obavim kupovinu nekih namirnica, možda da uzmem film iz video-kluba. Recimo, Princa plime.”

“Sjajno. Sviđa mi se ta knjiga Peta Konroja, sva njegova dela. Film nisam gledao iz prostog razloga što se plašim da su zabrljali knjigu. Ako ti ne smeta društvo, voleo bih da se prikačim.”

Moralo se priznati, s Metom je bilo tako zabavno. Predstavljao je suštu suprotnost mom bivšem momku, Wajklu Bernštajnu, koji kao da nikada ništa nije radio bez logičnog razloga, nikad nije uzeo slobodan dan, verovatno nikad nije skrenuo na neki živopisan, vijugav put čisto zbog toga što se stvorio pred njim.

Met je bio druga priča. Činilo se da ga zanima sve na ovoj planeti: bio je baštovan, posmatrač ptica, nezasiti ljubitelj knjiga, prilično dobar kuvar, košarkaš, šampion u rešavanju ukrštenih reči i, naravno, spretan u radovima oko kuće.

Sećam se da sam jednom bacila pogled na sat. Ne zbog toga što sam želela da našem sastanku dođe kraj. Naprotiv, želela sam da potraje. Bila sam neizmerno srećna tog dana. Dovoljno mi je bilo što se vozim s njim, onako, bez cilja.

Upijala sam sve oko sebe, morsku travu, plavo nebo boje metvice, peskovitu obalu, hućanje okeana. Ali ponajviše sam upijala Meta Harisona. Njegovu sveže opranu kariranu flanelsku košulju, farmerke, svetlucavu rumeno-bronkastu kožu, podužu smeđu kosu.

Udisala sam Meta, zadržavala ga u sebi, želeći da tako i ostane. Dešavalo se nešto izuzetno lepo.

Elem, možda se pitaš šta se zbilo sa Metom Vulfom, advokatom? Pa, zvala sam ga nekoliko puta, ali uvek se uključivala telefonska sekretarica, a on mi nije uzvratio pozive. Doduše, ovo je malo ostrvo, pa je možda doznao.

Niki,

Viđala sam se sa Metom Harisonom svakoga dana u toku naredne dve sedmice. Prosto nisam mogla da verujem. Koliko sam se samo puta uštinula da vidim da li sanjam. Kad nikoga nije bilo u blizini, smeškala sam se, onako, bez veze.

“Jesi li nekad jahala konje, Suzan?” pitao me je Met jednog subotnjeg jutra. “Ozbiljno te pitam.” “Jesam, valjda. Kao dete”, rekla sam, otežući reči u stilu kauboja.

“Savršen odgovor, jer ćeš opet biti dete. Sada, danas. Uzgred da te pitam, da li si nekad jahala konja plavog kao nebo, sa crvenim prugama i zlatnim kopitima?”

Zagledala sam se u Meta i zavrtela glavom. “Upamtila bih da jesam.”

“Znam gde postoji takav konj. U stvari, znam gde ih ima u velikom broju.”

Odvezli smo se do Ouk Blafsa, i oni su bili tamo. Nebesa, kakav prizor!

Na desetine jarko obojenih konja u krugu pod najlepše izrezbarenim krovom koji sam ikad videla. Ručno tesani konji plamtećih crvenih nozdrva i crnih očiju galopirali su neumorno po svojaj putanji u krugu radosti.

Met me je doveo na najstariju vrtešku na svetu - karusel letećih konja. Još je radio, za decu i ljude svih uzrasta.

Ispeli smo se na platformu koja se ugibala i okretala pod našim nogama. Uzjahali smo dva divna konja. Kad je zasvirala muzika, čvrsto sam se uhvatila za srebrnu šipku na konju. Odizala sam se, propadala, odizala, spuštala. Počela je da deluje čarolija okretanja karusela. Met je ispružio ruku do mene, čak je pokušao da ulovi poljubac, što mu je za divno čudo pošlo za rukom. Kakav jahač!

“Gde si naučio tako dobro da jašeš, kauboju?” pitala sam ga dok smo se kretali gore-dole, ali i u krug.

“E, godinama jašem. Uzimao sam časove kad sam imao tri godine. Vidiš onog plavog pastuva tamo napred? Plave boje neba?”

“Vidim valjda.”

“Taj me je zbacio nekoliko puta. Jednom ili dva puta gadno sam tresnuo. Zato sam vodio računa da ti za prvi put sedneš na Nešenel Velvet. Pitoma je, ima finu dlaku od šelaka.”

“Divna je, Mete. Znaš, kad sam bila mala, ponekad sam jahala. Sad mi se vratilo sećanje. Odlazila sam s dedom na jahanje u Gošen, u državi Njujork. Čudno da mi baš sad to padne na pamet.

Lepe uspomene su kao amajlije, Niki. Svaka je važna. Sakupljaš ih, jednu po jednu, dok se jednog dana ne osvrneš unazad i otkriješ da su se one nanizale u dugačku, šarenu grivnu.

Do kraja ovog dana imaću prvu u niski divnih amajlija vezanih za Metjua Harisona.

Keti

Keti nikada neće zaboraviti dan kada je prvi put videla Meta Harisona. Dogodilo se to u njenoj maloj udobnoj kancelariji izdavačke kuće. Danima se unapred radovala susretu sa Harisonom. Mnogo su joj se dopadale Pesme jednog molera. Stvarale su utisak upečatljivih kratkih priča, prosto magičnih, zgusnutih u snažne, dirljive poeme. Pisao je o svakodnevnom životu - negovanju bašte, farbanju kuće, pokopavanju voljenog psa, rađanju deteta, ali izborom reči on je savršeno pročišćavao životne stvari. Još ju je držala prijatna iznenađenost što je otkrila njegov rad.

Onda je on ušao na vrata kancelarije, i Keti se iznenadila još više. Ne, bolje rečeno, bila je ushićena. Najprimitivniji delovi njenog mozga i nervnog sis tema odreagovali su na čoveka koji je stajao pred njom - na pesnika, na muškarca. Osetila je kako joj srce poskakuje i pomislila: De, de. Polaka, polako.

Bio je viši od nje - oko metar i devedeset, zaključila je. Imao je pravilan nos i odlučnu bradu. Sve crte njegovog lica činile su snažnu celinu, kao i svaka njegova pesma. Kosa mu je bila poduža, riđe-kestenjasta, čista i sjajna, koža radnički preplanula. Osmehivao se zbog nečega, ne valjda zbog njene visine, nezgrapnosti, ili blesavog izraza na licu, ali dopao joj se, u svakom slučaju. Kako i ne bi?

Otišli su na večeru te noći i on je kavaljerski popustio dopustivši joj da plati. Insistirao je, međutim, da on uzme račun za dve čaše skupog porto vina koje su pili posle večere. Onda su otišli u džez-klub na Aper Vest Sajdu, na "vanredni školski čas", kako je Keti nazivala svoj prekovremeni rad noću. Na kraju, ispratio je do kuće u tri izjutra, izvinio se nebrojeno puta i iskreno, srdačno je poljubio u obraz i odvezao se taksijem.

Keti je ostala da stoji pred kućom. Najzad je mogla normalno da diše, možda po prvi put od trenutka kad se on pojavio u njenoj kancelariji. Upinjala se da se priseti... da li je Metju Harison oženjen?

Ponovo je došao sledećeg jutra - da rade - ali u podne su šmugnuli na ručak i tog dana se više nisu vratili. Protrčali su kroz muzeje, i on se stvarno razumeo u umetnost. Nije se razmetao, ali poznavao je stvari isto koliko i Keti. Stalno ju je kopkalo - ko je taj čovek? I zašto dozvoljavam sebi da se osećam ovako kako se osećam?

A onda - zašto se ne potrudim da se stalno ovako osećam ?

Popeo se kod nje te večeri, a ona se neprestano iščuđavala onim što se zbivalo. Njeni prijatelji s neodobravanjem su gledali na njena odbijanja da ode s nekim u krevet, govorili da je previše romantična i za-starelih nazora po pitanju seksa. A evo je sada sa tim zgodnim, neosporno privlačnim molerom-pesnikom sa Martas Vinjarda i nije dolazilo u obzir da ne bude s njim. On je uopšte nije saletao, ni u jednom trenutku u stvari, činilo se da se našao u čudu što je u njenom stanu isto koliko je nju čudilo otkud on tamo.

“Hmmm, da...”, rekla je Ketii i oboje su se nervozno nasmejali.

“Ja se isto tako osećam”, rekao je Met.

Otišli su u krevet prvi put te kišovite noći. Njegova je zasluga što je do Ketii doprla muzika kišnih kapi dok su padale na ulicu, po krovu i drveću pred kućom. Bilo je božanstveno, bila je to muzika. Ali brzo im je iz svesti nestalo dobovanje kiše, i sve ostalo, osim žudnog dodira tela.

Bio je tako prirodan, neusiljen i dobar u krevetu da se Ketii pomalo uplašila. Ponašao se kao da je poznaje odavno. Znao je kako da je zagrlji, kako i gde da je dodiruje, kako da čeka, a onda da pusti da sve iznutra eksplodira. Volela je način njegovog milovanja, nežnost s kojom je ljubio njene usne, obraze, udubljenje na vratu, leđa, grudi - posvuda.

“Naprosto si zanosna, a nisi toga svesna, zar ne?” Šaputao je, a onda se osmehnuo. “Imaš tako fino telo. Oči su ti divne. I sviđa mi se tvoja pletenica.”

“Tebi i mojoj majci”, rekla je Ketii. Rasplela je kiku i duga kosa rasula se po ramenima.

“Hm. I taj stil mi se dopada”, zaključio je Met i namignuo.

Kad je sutradan izjutra konačno otišao, Ketii je da-vala utisak da nikad ranije nije bila sa nekim kao što je on, da nikada nije doživela takvu prisnost s nekom osobom. Pa, bože moj, zašto da ne?

Kao da joj je Met već nedostajao. To je bilo suludo, potpuno apsurdno, nije ličilo na nju. Ali jeste joj nedostajao. Pa, bože moj, zašto da ne?

Kad je tog jutra stigla na posao, on je već bio u njenoj kancelariji. Čekao je na nju. Srce samo što joj nije stalo od uzbuđenja.

“Bolje bi bilo da se malo bacimo na posao”, rekla je. “Ozbiljno, Mete.”

On ni reči nije prozborio. Zatvorio je vrata kancelarije i ljubio je sve dok nije dobila utisak da se rastapa.

Najzad se odmakao, pogledao je u oči i rekao: “Onog istog časa kad sam otišao od tebe, već si mi nedostajala.”

Dnevnik

Nikolase,

Sećam se svega kao da se juče dogodilo. Još je sve snažno i živo. Met i ja smo se vozili u džipu putem Edgartaun - Vinjard Hevn. Povelili smo i Gasa. Sedeo je na zadnjem sedištu i ličio na jednog od lavova što čuvaju ulaz u njujoršku biblioteku.

“Može li to malo brže?” zapitao je Met, tapkajući prstima po instrument-tabli. “Moj korak je brži.”

Po sopstvenom priznanju, ja spadam u spore i oprezne vozače. Bila je to prva moja mana koju je Met uočio.

“Slušaj, dobila sam diplomu za bezbednu vožnju na obuci za vozače u Kornvolu na Hadsonu. Okačila sam je ispod moje lekarske diplome.”

Met se nasmejao i zakolutao onim svojim smeđim očima. Kopčao je sve moje mentalno zaostale šale. Išli smo u posetu njegovoj majci. Met je smatrao da će mi biti zanimljivo da se upoznam s njom. Zanimljivo? Šta je time mislio?

“Uuups, eno moje mame!” uzviknuo je Met u tom trenutku. “Uh, pobogu, vidi gde je!”

Zatekli smo je na krovu kuće. Petljala je oko pre-potopske TV antene. Izašli smo iz mog starog plavog džipa i Met je doviknuo: “Mama, ovo je Suzan. I Gas, duša od psa. Suzan... moja majka, Džin. Od nje sam naučio da vršim popravke po kući.”

Njegova majka bila je visoka, mršava, sede kose. Povikala je odozgo: “Milo mi je što sam te upoznala, Suzan. I tebe, Gase. Posedajte vas troje na trem. Sad ću ja.”

“Ako ne padneš s krova i polomiš obe noge”, rekao je Met. “Srećom po nas, imamo dobrog lekara pri ruci.”

“Neću pasti s krova”, smejala se Džin i vratila se svom poslu. “Padam samo sa produžnih merdevina.” Seli smo za sto od kovanog

gvožđa na tremu. Gas se opredelio za dvorište pred kućom. Stara kuća bila je od dasaka, severnom stranom okrenuta prema luci. Južno od nje prostiralo se kukuruzno polje, a iza njega duboka šuma, pa se dobijao utisak da se nalazimo u Mejnu.

“Božanstveno! Tu si odrastao?” pitala sam.

“Ne. Rodio sam se u Edgartaunu. Kuća je kupljena nekoliko godina posle očeve smrti.”

“Nisam znala. Žao mi je, Mete.”

Slegao je ramenima. “To osećanje nam je zajedničko.”

“Zašto mi nisi rekao?”

Osmehnuo se. “Vidi, jednostavno ne želim da pričam o tužnim stvarima. Sada si i ti otkrila jednu moju manu.”

Džin se iznenada pojavila, noseći ledeni čaj i tanjir pun biskvita sa čokoladnim mrvicama.

“Obećavam da te neću ispitivati, Suzan. Suviše smo odrasli za takve stvari”, rekla je, kratko namignuvši. “Ipak, volela bih da čujem nešto o tvom poslu. “Metjuov otac je bio doktor, znaš.”

Pogledala sam u Meta. I to je prećutao od mene. “Moj otac je umro kad sam imao osam godina”, rekao je. “Slabo ga se sećam.”

“On drži neke stvari za sebe, Suzan. Strašno ga je pogodila očeva smrt. Ne slušaj ga šta govori. Mislim da veruje da bi ljudima bilo neugodno kad bi znali koliko pati.”

Namignula je Metu. I on njoj. Videlo se da su blis ki. To je bilo dobro. Dirljivo.

“Dakle, pričajte mi malo o sebi, Džin. Osim ako i vi niste uzdržana osoba.”

“Ja? Nipošto!” rekla je uz smeh. “Ja sam otvorena knjiga. Šta želiš da znaš?”

Ispostavilo se da je Džin lokalni umetnik - slikar. Provela me je kroz kuću i pokazala neke od svojih radova. Dobrih, svakako. Bila sam dovoljno upoznata da zaključim da bi se njene slike mogle prodavati u mnogim galerijama Blek Beja, možda čak i u Njujorku. Džin je imala na zidu uramljen citat naivne umetnice, Bake Mouzis. Glasio je: “Slikam od vrha nadole. Od neba, prema planinama, pa brdima, stoci, i onda ljudima.”

Nasmejala se na moju pohvalu njenim radovima i rekla; “Videla sam negde karikaturu na kojoj jedan par stoji ispred slike Džeksona

Poloka. Ispod slike visila je ceduljica sa cenom od milion dolara. Čovek je bio okrenut prema ženi. Rekao je; "Pa, bar je kod cene postigao jasnoću."

Imala je smisla za humor. Umela je da se našali na svoj račun, na račun svega i svačega. Mnogo njenog prepoznala sam u Metu.

Poslepodne je prešlo u večer, pa smo se Met i ja na kraju obreli za večerom. Čak je bilo dovoljno vremena za razgledanje dragocenog starog albuma sa fotografijama Meta kao bebe.

Bio je pravi šećerko, Niki. Imao je svetlu kosu kao što je tvoja i vragolast pogled kao ti ponekad.

"Nema slika gole guze na medveđem krznu?" upitala sam Džin, prelistavajući album.

Ona se nasmejala. "Gledaj pažljivo i sigurna sam da ćeš naići na neku. Ima lepu guzu. Ako je nisi videla, traži da ti je pokaže."

Sad sam se ja smejala. Džin je bila pravi šeret. "Dobro", rekao je Met. "Žurka je gotova. Vreme je da udarimo put pod noge."

"Sad kad je najlepše", nadurila se Džin. "Kvariš zabavu."

Bilo je jedanaest sati kad smo najzad ustali da krenemo. Džin me je privukla u zagrljaj.

Šapnula mi je uz obraz: "On nikad nikoga ne dovodi u kuću. Prema tome, ma šta ti mislila o njemu, mora biti da mu se mnogo sviđaš. Molim te, nemoj da mu učiniš nešto nažao. Osetljiv je. I prilično dobar momak."

"Hej!" viknuo je Met, već u kolima. "Dosta, vas dve."

"Sad je kasno", rekla mu je majka. "Šteta je već počinjena. Izbrbljala sam se, šta ću. Suzan sada zna o tebi dovoljno da te otkači kao lošu naviku."

Do štete je verovatno već došlo, ali po mene. Zaljubljivala sam se u Metjua Harisona. Ni sama nisam mogla da verujem, ali to se dešavalo, ako se nije već i dogodilo.

"Usijani limeni krov" je zanimljiv noćni klub na vinjarskom aerodromu u Edgartaunu. U petak uveče Met i ja smo otišli tamo na ostrige i bluz. Po tom pitanju, otišla bih s njim bilo gde.

Gomila poznatih lokalnih faca kuljala je u bar i iz bara: mrgodni, ležerni Karli Simon, Tom Pekston, Vilijam Stajron i njegova žena Rouz, između ostalih. Met je smatrao da bi bilo zabavno sedeti za šankom i posvetiti se posmatranju gostiju. I bilo je.

“Jesi li za jednu laganu igru?” pitao me je Met kad smo se najeli ostriga i napili hladnog piva.

“Da igramo? Niko ne igra, Mete. Ne bih rekla da je ovo mesto gde se pleše.”

“Čujem svoju omiljenu pesmu i želja mi je da plešem s tobom uz nju. Hoćeš li da igraš sa mnom, Suzan?”

Desilo mi se nešto što je kod mene retka pojava: Pocrvenela sam.

“Hajde”, šaptao je Met tik uz moj obraz. “Niko te neće tužiti kolegama iz bolnice.”

“U redu. Jednu igru.”

“Ako dobro ispadne, jedna igra uvek povuče u drugu.”

Počeli smo lagano da plešemo u našem ćošku bara. Pogledi prisutnih usmeravali su se u našem pravcu. Šta ja to radim? Šta me spopalo? Ma šta bilo, godilo mi je.

“Nije ti neprijatno?” proveravao je Met.

“Pravo da ti kažem, sjajno se osećam. S tim u vezi, koja je ovo pesma? Reče da ti je omiljena.”

“A, to? Pojma nemam, Suzan. Valjalo je naći izgovor da te privijem uz sebe.”

Govoreći to, još jače me je stegao. Uživala sam u njegovom zagrljaju. Topila sam se, topila, topila. Zvuči sladunjavu, ali tako je bilo. Šta da kažem? Malo mi se zavrtelo u glavi od okretanja u ritmu muzike.

“Postavio bih ti jedno pitanje”, šapnuo mi je on u uho.

“Da čujem”, uzvratila sam šapatom.

“Kako se osećaš u vezi sa nas dvoje? Do sada?” Poljubila sam ga. “Ovako se osećam.”

On se osmehnuo. “I ja isto.” “Dobro.”

“Imao sam vezu koja je trajala tri godine. Upoznali smo se dok smo živeli u Braunu. Martas Vinjard njoj nije odgovarao, ali meni jeste.”

“Četiri godine. Lekar”, priznala sam.

Met je sagnuo glavu i blago mi poljubio usne. “Hoćeš li da odemo kod mene večeras, Suzan?” pitao me je. “Hteo bih da još malo plešemo.”

Odgovorila sam da bih to rado učinila.

Moje žmirkanje očima Met zove “Suzanin čuveni mig”. Te večeri prvi put sam mu namignula. Dopalo mu se.

Met je živeo u maloj kući u viktorijanskom stilu, sa raskošnom drvenom strehom koja je poput čipke zaobljavala sve uglove. Filarete, balustrade i balkoni izgledali su kao da ih je neko izdigao sa divno ukrašene rođendanske torte i pažljivo preneo ispod ivice krova.

Tada sam prvi put pozvana u njegovu kuću i bila sam neočekivano napeta. Usta suva i kao puna pamuka. Posle Majkla ni sa kim ništa nisam imala, a još su me proganjale loše uspomene.

Ušli smo i odmah mi je u oči pala biblioteka. Soba je preuređena tako da u njoj budu samo police. Sa hiljadama knjiga. Pogled mi je preletao preko polica: Skot Ficdžerald, Džon Čiver, Virdžinija Vulf, Anais Nin, Tomas Merton, Doris Lesing... Ceo jedan zid zauzimala su zbirke poezije. V. H. Oden, Valas Stivens, Hart Krejn, Silvija Plat, Džejms Rajt, Elizabet Bišop, Robert Hejden, i još mnogi i mnogi. Bio je tu i drevni globus, stari engleski brod sa obojenim i korom od drveta optočenim jedrima, delovi nautičke opreme od mesinga, veliki sto od borovine, pretrpan notesima i svakojakim papirima.

“Sviđa mi se ova soba. Smem li malo da razgledam?” pitala sam.

“I ja je volim. Naravno da smeš.”

Zgrnuo me gornji list na vrhu svežnja papira. Na njemu je pisalo: Pesme jednog molera, poeme Metjua Harisona.

Met je bio pesnik? Reč mi nije kazao o tome. Stvarno mu je bilo mrsko da priča o sebi, zar ne? Kakve li je još tajne krio?

“Dobro, jeste”, priznao je mirnim glasom. “Žvrljam pomalo, to je sve. Proganja me ta buba od šesnaeste godine, a od povratka iz Brauna pokušavam da joj udovoljim. Diplomirao sam engleski jezik i mole raj. Šalim se. Pišeš li ti, Suzan?”

“Ne, stvarno ne”, odgovorila sam. “Ali nameravam da počnem da pišem dnevnik.”

Na jugu Francuske navodno postoji određeno vreme poznato kao “noć zvezda padalica”. Te noći sve je savršeno i magično. Prema izjavama Francuza, zvezde prosto kuljaju sa neba, kao pavlaka iz čupa.

Tako je bilo i sa nama. Mnoštvo zvezda. Činilo mi se da sam na nebu.

Met je rekao, “Hajde da prošetamo do obale. Važi? Imam jednu ideju.”

“Već sam zapazila da vrcaš od ideja.” “Možda je to pesnik u meni.”

Dograbio je staro ćebe, CD-plejer i bocu šampanjca. Probijali smo se vijugavom stazom kroz morską travu i konačno pronašli peskovit kutak da prostremo ćebe.

Met je uz prasak otvorio šampanjac i on se penušao i iskrio u ponoćnom vazduhu. Onda je uključio plejer, a zvuci Debisija uzneli su se kao vrtlog prema zvezdanom nebu.

Met i ja smo ponovo plesali, preneli se u neko drugo vreme, na drugo mesto. Okretali smo se, okretali, u skladu sa ritmom mora, nogama izdizali mlazeve peska ostavljajući pod sobom čudne šare otisaka stopala. Prstima sam dodirivala njegova leđa, vrat, provlačila ih kroz njegovu kosu.

“Nisam znala da si dobar u valceru”, rekla sam. Smejao se. “Nisam ni ja znao.”

Bilo je kasno kad smo krenuli sa obale, ali nisam osećala umor. Istini za volju, nikad nisam bila budnija. I dalje sam igrala, letela, pevala u sebi. Nisam očekivala da mi se ovako nešto dogodi. Ni tada, a možda ni bilo kad. Kao da je prošlo hiljadu godina od onog srčanog napada u bostonskom parku.

Niki, pomislila sam da sam se rodila pod srećnom zvezdom, kao blagoslovena.

Met me je nežno uzeo za ruku i poveo gore u svoju sobu. Želela sam da budem s njim, ali trema me još nije bila prošla. Odvickla sam se.

Ćutke smo se peli, ali najednom sam zinula od čuda. Met je čitav gornji sprat pretvorio u jedan velik, divan prostor, upotpunjen krovnim prozorima, uz koje kao da je naleglo večernje nebo. Bila sam opčinjena.

Met je uključio plejer. Sara Von. Savršeno.

Kazao mi je da iz kreveta može da broji zvezde padalice. “Jedne noći izbrojao sam ih šesnaest. Moj lični rekord.”

Prišao mi je, polako i odlučno, privlačeći me sebi kao magnet. Mogla sam da osetim kako mi na ledima otkopčava dugmad na bluzi. Nakostrešile su mi se sitne vlasi na dnu zatiljka. On je prstima klizio niz moju kičmu, sa mnogo nežnosti. Smakao mi je bluzu i ja sam je pratila pogledom dok je lagano padala prema podu, kao mlečika na povetarcu.

Stajala sam blizu njega, osećala bliskost s njim. Gotovo sam prestala da dišem. Osećala sam se lako, omamljeno, omađijano, izvanredno.

Ruke su mu skliznule na moja bedra. Povukao me je unazad, nežno položio na krevet. Posmatrala sam ga u senkama mesečine. Bio mi je lep. Kako se ovo zbilo? Otkud to da me neočekivano snađe ovakva sreća?

Opružio se preko mene kao pokrivač u hladnoj noći. Ovo je sve što ću reći o tome, sve što ću napisati.

Dragi Niki,

Nadam se da će kad odrasteš sve što želiš naći puta do tebe, naročito ljubav. Ako je istinska, ako je prava, ljubav može da ti pruži radost kakva ni sa čim drugim ne može da se meri. Bila sam zaljubljena, zaljubljena, prema tome, govorim ti iz iskustva. Bilo je u mom životu i perioda bez ljubavi. Nemoguće je opisati kolika je razlika između ta dva stanja.

Mi je uvek bolje nego ja.

Molim te da ne slušaš nikoga ko ti govori drugačije. I nemoj da budeš cinik, Niki. Sve drugo, samo to ne.

Gledam tvoje male ruke i noge. Prebrojavam prstiće na tvojim stopalima, iznova i ponovo, kao da su kuglice na računaljci. Ljubim ti stomačić dok te ne zasmajem. Takvo si nevinašce. Ostani takav i kad dođe ljubav.

Divan si. Kako je mene zadesila takva sreća? Ti si savršenstvo. Nosić i usta su baš kako treba. Oči i osmeh su ti najlepši. Već vidim kako se u tebi razvija osobita ličnost. To se ogleda u tvojim očima. O čemu sada razmišljaš?

O igračkicama koje vise na uzicama iznad tvoje glave? O muzičkoj kutiji? Tata kaže da ti se po svoj prilici po glavi vrzmaju devojčice, alati i gizdavi automobili. U šali kaže da najviše voliš blistave

automobile, lepe devojke i rođendansku tortu. “Pravo je muško, Suzan.”

To je tačno i tako je verovatno dobro. Ipak, znaš li šta ti najviše voliš? Mece. Vrlo si nežan i dobar prema svojim medvedićima.

Tata i ja se smejemo pričajući o svim lepim stvarima koje te čekaju u životu. Ono što ti najviše želimo je ljubav, i da te ona uvek okružuje. To je dar sa neba. Ako budem umela, pokušaću da te naučim kako da stekneš takav dar. Jer biti bez ljubavi znači biti bez lepote u duši, a ona je najvažnija u životu.

Mi je uvek bolje nego ja.

Ako ti treba dokaz, dovoljno je da pogledaš nas.

“Ja sam, Met. Zdravo. Halo? Ima li koga u kući? Suzan? Tu si?”

Lupnjava na kuhinjskim vratima bila je uporna i dosadna kao neočekivana poseta rođaka iz provincije. Otišla sam do vrata, otvorila ih, a onda sam se ukopala na mestu. Imala sam šta da vidim.

Preda mnom je stajao Met, ali ne Met Harison. Moj posetilac je bio Met Vulf.

Iza njega, na kolskom prilazu, bleštao je njegov zeleni “jaguar” sa pokretnim krovom.

Gde li se taj čovek bio izgubio? Uopšte nije odgovarao na moje telefonske pozive.

“Ćao”, pozdravio me je. “Ala dobro izgledaš, Suzan! Super”, nagnuo se, pa sam ga pustila da me poljubi u obraz.

Nije bilo razloga da se osećam krivom, pa ipak me grizla savest. “Mete? Kako si? Baš sam skuvala čaj. Uđi.”

To je i učinio, odabrao stolicu u prijatnom, osun-čanom kutku kuhinje da razjasni stvari. I morali smo da se objasnimo, to je definitivno.

“Bio sam odsutan iz grada skoro čitavog ovog meseca, Suzan. Stalno sam nameravao da ti se javim, ali našao sam se usred pravne propasti. Nažalost, to se dešavalo na Tajlandu”, iznenada se osmehnuo. “Već znaš kako to ide - bla, bla, bla. No, dobro. Šta si ti radila? Vidim, sunčala si se. Fantastično izgledaš.”

“Pa, hvala...Ti, takođe.”

Morala sam da mu kažem. Čak sam odlučila da ispričam Metu Vulfu nadugačko i naširoko sve što mi se dogodalo sa životom.

Slušao me, smeškao se na neke delove priče, kod drugih se nervozno vrpeljio. Ali, slušao je pažljivo. Kad sam završila, sišao je sa visoke kuhinjske stolice i zagrlio me.

“Suzan”, rekao je, “drago mi je zbog tebe.” Hrabro se nasmešio. “Iznutra mi je nešto govorilo da ne treba da idem. I eto, ponovo mi je izmaklo iz ruku nešto najlepše što je moglo da mi se dogodi.”

Uhvatila sam sebe kako se smejem. Počelo je da mi se otvara pred očima da je Met Vulf pomalo prevarant. “Eh, Mete, tvoje laskanje je muzika za uši. Hvala ti što si mi prijatelj. Hvala ti što si takav kakav si.”

“Hej, kad već gubim glavni zgoditak, red je da se povučem uz malo dostojanstva. Nego, slušaj, Suzi, ako taj tip uprska stvar, ili ako samo naslutim pukotinu u brani, eto mene opet.”

Oboje smo se nasmejali. Ispratila sam ga do “jaguara”. Znala sam da će se Met oporaviti. Čisto sumnjam da je bio sam i usamljen na Tajlandu. I, pogledajmo istini u oči, skoro mesec dana nije davao glasa od sebe.

Gledala sam ga kako ulazi u limuzinu, svoj ponos i radost.

“Ja mislim da biste se vas dvojica dobro slagali. U stvari, mislim da će se dva Meta jako dopasti jedan drugome”, doviknula sam s trema.

“Vidi, molim te! Sad taj tip treba još i da mi se dopadne, je li?”

Poslednje što sam čula da je rekao pre nego što je upalio motor bilo je: “Njemu su poznata pravila za dvoboj, nadam se.”

“Dobro, šta se dešava? Na sunce s tajnama, Suzan. Očekujem senzacionalnu novost. Znam da se nešto događa s tobom”, rekla je moja susedka i prijateljica Melani Boun. “Osećam to u kostima.”

Naravno, pogodila je. Nisam joj pričala kako su se stvari između mene i Meta razvijale, ali ona kao da je umela da mi čita s lica, ili možda čak da donese za-ključke po mom poskakivanju u hodu.

Šetale smo obalom blizu naših kuća, dok su deca i Gas trčkarali ispred nas.

“Bistra si ti”, rekla sam joj. “I radoznala.”

“To mi je poznato. Prema tome, kaži mi ono što ne znam. Pričaj.”

Više nije bilo svrhe da se opirem. Sve bi izašlo na videlo kad-tad. “Zaljubljena sam, Mel. Kao nikad. Do ušiju sam zaljubljena u Meta Harisona. Pojma nemam šta će biti s nama.”

Melani je počela da ciči. Skočila je nekoliko puta po pesku. Bila je tako mila, tako dobra prijateljica. Ponovo je vrisnula.

“Fantastično, Suzan. Zнала sam da je Met dobar moler, ali o drugim njegovim talentima pojma nisam imala.”

“Jesi li znala da je pesnik? I to dobar pesnik.” “Ne. Šališ se?”

“A da pleše kao san?”

“To me ne čudi. Vidi samo kako se spretno pentra po krovu. Elem, kako se to dogodilo? Hoću da kažem, kako ste od dodavanja “Kejp Kod” bele boje na tvojoj kući došli do ovoga?”

“Razgovarala sam s njim jedne noći u hamburgernici.”

Melani je izvila obrve. “U redu, razgovarali ste u hamburgernici?”

“Sa Metom mogu da pričam o svemu i svačemu, Melani. To ranije nije bio slučaj ni sa jednim muškarcem. On čak piše pesme na način na koji govori. Tako realno, a u isto vreme često tako visoko iznad zemlje. Strastven je, uzbudljiv. I skroman, takođe. Ponekad preterano.”

Melani me iznenada zagrlila. “Suzan, to je to!

U pravom smislu reči. Čestitam, gotova si za sva vremena.”

Smejale smo se kao budalaste petnaestogodišnje šiparice. Krenule smo kući, sa decom i Gasom. Tog jutra, kod Melani, brbljale smo bez prestanka o svemu, od prvih sastanaka, do prve trudnoće. Melani mi je poverila da razmišlja o petom detetu, što me je oborilo s nogu. Za nju je to bilo jednostavno kao sređivanje vitrine. Držala je svoj život pod punom kontrolom, kao da je on polica sa uredno poređanim konzervama u nekoj bakalnici. Metodično, po azbučnom redu, bogato snabdeveno.

I ja sam tog jutra maštala o deci, Nikolase. Bila sam svesna da bi moja trudnoća bila rizična zbog obolelog srca, ali nisam marila za to. Kao da sam slutila da ćeš se ti roditi jednog dana. Bio je to treptaj nade. Duboka želja. Ili puka neizbežnost onoga što ljubav između dvoje ljudi može da donese.

I eto - donela je tebe.

Ružne stvari su neminovne, Nikolase. Ponekad se dešavaju iz potpuno neshvatljivih razloga. Ponekad nepravično. Ponekad je baš gadno.

Jedan crveni kamionet iskrsnuo je iz krivine, ju reći brzinom od blizu sto kilometara na sat, ali sve je izgledalo kao na usporenom filmu.

U tom trenutku Gas je prelazio ulicu prema plaži, gde je voleo da se utrkuje sa talasima i laje na morske galebove. Loše izabran trenutak.

Sve sam videla svojim očima. Zaustila sam da ga zaustavim, ali verovatno je već bilo suviše kasno. Kamionet je izleteo iz nepregledne krivine kao avet. Skoro se mogao osetiti miris guma na točkovima od kočnja po vrelom asfaltu, a onda sam gledala kako leva strana prednjeg branika udara Gasa.

Da je imao samo jednu sekundu više, Gas bi izbegao prokleti metal.

Da je vozio samo deset kilometara na sat sporije, kamionet bi ga mimoišao.

Ili, da je možda Gas bio koju godinu mlađi, u svojoj punoj snazi, zlo se ne bi dogodilo.

Sticaj okolnosti bio je poput more, neizbežnosti, kao kad kamen padne na vetrobran automobila koji se kreće putem.

Sve je bilo gotovo, dogodilo se, a Gas je ležao kao krpa bačena pored puta. Bilo je tako tužno. Gas je bio tako bezazlen, tako bezbrižan do pre nekoliko sekundi, dok je skakutao prema vodi.

“Ne!” vrisnula sam. Kamionet je stao i dva mladića dvadesetih godina, neobrijanih lica, izašla su iz njega. Obojica su nosili male šarene marame vezane na potiljku. Zurili su u žalostan ishod nesreće koju je njihovo zahuktalo vozilo izazvalo.

“Joj, žao mi je, nisam ga video”, promućao je vozač. Rukom je čupao svoje farmerke dok je gledao u sirotog Gasa.

Nisam imala vremena da razmišljam, da se raspravljam sa vozačem, da vičem na njega. Jedino što sam imala na pameti bilo je da pozovem pomoć za Gasa.

Dobacila sam vozaču ključeve. “Otvori džip pozadi”, prasnula sam, nežno podižući Gasa u naručje. Bio je mlitav i težak, ali još je disao. Još je bio Gas.

Spustila sam ga na zadnje sedište, onako krvavog i jadnog. Njegove mile, prijateljske oči, bile su negde daleko, u oblacima. Onda ih je upravio u mene. Tužno je zacvileo, a meni samo što nije prepuklo srce.

“Nemoj da umreš, Gas”, šaputala sam. “Drži se, dečko”, rekla sam, isterujući džip na ulicu. “Molim te, ne ostavljaj me.”

Pozvala sam Meta mobilnim telefonom, pa smo se našli kod veterinara. Dr Pugač se odmah pobrinula oko Gasa, valjda zato što je videla očajanje na mom licu.

“Kamionet je mahnito jurio, Mete”, rekla sam mu. Iznova sam preživljavala čitavu scenu, videla svaki detalj pred očima. Met se razljutio čak više nego ja. “Ta prokleta krivina. Strahujem svaki put kad izlaziš kolima na ulicu. Treba da ti napravim novi prilaz, sa druge strane kuće. Onda ćeš imati pregled ulice.”

“Strašno. Gas je bio kraj mene kad sam ja...” zaus-tavila sam se. Još nisam bila rekla Metu za srčani udar. Gas je to znao, ali Met nije. Moram da mu kažem ovih dana.

“Šššš, u redu je, Suzan. Sve će biti dobro.” Met me grlio i, mada je bilo daleko od dobrog, bilo je najbolje što je moglo biti. Zagnjurila sam se u njegove grudi i tako ostala. Osetila sam tada kako Met drhti. Zbližio se s Gasom. Bio je prećutno preuzeo na sebe veći deo Gasovog ludiranja s loptom.

Veterinarka se pojavila dva sata kasnije. Večnost je prošla dok je progovorila. Tada mi je postalo jasno kako se moraju osećati pacijenti kada oklevam, ili ne mogu da nađem prikladne reči. Lica su im mirna, ali tela odaju nešto drugo. Preklinju da im olakšaš muku dobrom vešću, isključivo dobrom vešću.

“Suzan, Mete...” najzad je izustila dr Pugač. “Žao mi je. Mnogo, mnogo mi je žao. Gas nije izdržao.” Zaridala sam, nekontrolisano sam drhtala čitavim telom. Gas je oduvek bio sa mnom, uz mene. Bio je moj drugar, cimer, partner u džogingu, njemu sam se poveravala. Četrnaest godina proveli smo zajedno.

Ružne stvari se dešavaju ponekad, Nikolase.

Imaj to uvek na umu, ali seti se da moraš ići dalje.

Jednostavno digni glavu i zagledaj se u nešto lepo kao što je nebo, okean, stisni zube i do đavola, idi dalje.

Nikolase,

Sutradan mi je poštom stiglo neočekivano pismo. Ne znam zašto ga nisam odmah otvorila i pročitala. Nisam se micala, pitala sam se zbog čega mi Met Harison šalje pismo kad je jednostavno mogao da me pozove telefonom, ili dođe kod mene.

Stajala sam na početku kolskog prilaza, ispred be-ličastog, vremenom načetog poštanskog sandučeta. Onda sam polako otvorila pismo i čvrsto ga držala da ga ne oduva vetar sa okeana.

Da ne bih prepričavala šta je pismo sadržalo, radije ga prilažem uz dnevnik.

Draga Suzan,

Ti si eksplozija karanfila u mračnoj sobi. Ili neočekivani miris borovine miljama daleko od Mejna.

Ti si pun mesec koji ponoći daje značaj. I suština važnosti vode za sva živa bića.

Ti si kompas, safir, zaloga u knjizi. Redak novčić, gladak kamen, plavi mermer.

Ti si tradicija, mala školjka, sačuvani srebrni dolar.

Ti si fini kvarc, gušćije pero za pisanje i lanac na omiljenom časovniku.

Ti si pisamce za svetog Valentina, pohabano i voljeno i pročitano stotinu puta.

Ti si medalja pronađena u ladici nekad opevavanog heroja.

Ti si med i cimet i začim iz zapadne Indije, nestao sa broda koji je nekada pripadao Marku Polu.

Ti si presovana ruža, biserni prsten i crvena bočica za parfem nađena blizu Nila.

Ti si prastari duh iz drevnog prebivališta od pre hiljadu godina, iz vremena vekovima i milenijumima unazad.

I prešla si čitav ovaj put da bih ja mogao da te volim. I volim te.

Met

Šta mogu da kažem, Nikolase, što tvoj dobri, mili otac ne bi umeo bolje? On je zapanjujuće dobar pisac, a nisam sigurna da je toga svestan.

Mnogo ga volim. Ko ne bi?

Niki,

Javila sam se Metu rano sledećeg jutra, čim sam se usudila, oko sedam sati. Bila sam na nogama još od četiri. Razmišljala sam o tome da moram da ga pozovem, čak sam vežbala šta ću mu reći i kako ću reći. Nije mi u krvi da budem neiskrena i manipulišem ljudima. To me katkad dovodi u nepovoljan položaj. Ovo je bila teška situacija. Nemoguća.

“Met, zdravo. Ovde Suzan. Nadam se da ne zovem suviše rano. Možeš li da svратиš večeras?” To je bilo sve što sam uspela da sročim.

“Naravno da mogu. Iskreno govoreći, nameravao sam da ti se javim i pitam da li hoćeš da se vidimo.” Stigao je malo posle sedam sati te večeri. Na sebi je imao žutu kariranu košulju i marinskoplave farmerke - što je za njega u neku ruku bila svečana odeća.

“Da li bi htela da se prošetáš obalom, Suzan? Da gledáš zalazak sunca sa mnom?”

To je upravo bila moja želja. Pročitao mi je misli. Čim smo prešli put i zakoračili bosim nogama na još topao pesak, rekla sam, “Smem li nešto da kažem? Ima nešto što moram da ti kažem.”

Osmehnuo se. “Svakako. Uživam u zvuku tvog glasa.”

Siroti Met. Teško da će mu se dopasti zvuk onoga što će čuti.

“Postoji jedna stvar koju već izvesno vreme želim da ti kažem. Stalno sam odlagala. I sada sam na mucu kako da načnem tu temu.”

Uzeo me je za ruku, njihao njome blago, u ritmu naših koraka.

“Smatraj temu načetom. Napred, Suzan.”

“Zašto si se večeras tako doterao?” odjednom mi je palo na pamet da ga pitam.

“Doteran sam iz razloga što imam sastanak sa naj-fantastičnijom curom na celom ovom ostrvu. Je li to tema čije ti započinjanje zadaje toliko muke?”

Stegla sam mu ruku. “Ne baš. Ne, nije. Dobro. Evo o čemu se radi.”

“Sad me pomalo već plašiš.”

“Izvini”, šaputala sam. “Izvini. Mete, baš pred dolazak na Vinjard...”

“Doživela si srčani udar”, rekao je Met tiho. “Umalo nisi umrla u parku, ali nisi, hvala Bogu. A sada, evo nas ovde, i mislim da je malo ko imao sreće kao nas dvoje. Za sebe znam da je tako. Držim te za ruku, gledam u tvoje lepe plave oči.”

Zastala sam i s nevericom zurila u njega. Zalazeće sunce našlo se tačno iznad njegovih ramena i izgledalo kao oreol. Da nije Metju anđeo?

“Koliko dugo znaš? Kako si saznao?” promucala sam.

“Čuo sam pre nego što sam došao da radim kod tebe. Ovo je malo ostrvo, Suzan. Gotovo da sam očekivao neko matoro džangrizalo sa invalidskom hodalicom.”

“Koristila sam hodalicu nekoliko dana u Bostonu. Imala sam operaciju. Tako, dakle, znao si, a nisi mi rekao da znaš.”

“Nisam smatrao da je na mestu da ti kažem. Znao sam da ćeš mi sama reći kad budeš spremna za to. Čini mi se da si sada spremna, Suzan. To je dobra vest. Poslednjih nekoliko nedelja mnogo sam razmišljao o onom što ti se dogodilo. Čak sam došao do jednog stanovišta. Hoćeš da ga čuješ?”

Pripila sam se uz njegovu mišicu. “Naravno da hoću.”

“Pa, ne mogu da ne mislim na to svaki put kada smo zajedno. Razmišljam, nije li prava sreća što Suzan nije umrla u Bostonu i mi imamo današnji dan da ga zajedno doživimo. Evo nas kako posmatramo zalazak sunca. Ili, zar nije prava sreća što Suzan nije umrla, pa mi sedimo na njenom tremu, igramo karte ili gledamo glupi bejzbol sa “Red Soksima”. Ili slušamo Mocarta, ili čak onu srceparajuću ljubavnu pesmu “Sevidž Gardena” koju ti voliš. Stalno razmišljam, zar nije ovaj dan, ovaj trenutak, izuzetan zato što si ti ovde, Suzan?”

Počela sam da plačem. Met me je zagrlio. Dugo smo se milovali na plaži, a ja sam imala želju da se on nikad ne odvoji od mene. Nikad. Tako smo odgovarali jedno drugome. A ja sam pomislila, zar nije ovaj trenutak nešto izuzetno? Nisam li ja ta koju je snašla sreća?

“Suzan?” čula sam šapat i osetila Metov topao dah na obrazu.

“Tu sam. Teško da ćeš me promašiti. U tvom sam zagrljaju. I ne mičem se odavde.”

“Dobro je. Želim da uvek budeš tu. Lepo mi je kad si u mom naručju. Sada ja imam nešto da saopštim. Suzan, mnogo te volim. Dragoceno mi je sve u vezi sa tobom. Nedostaješ mi kad se razdvojimo na svega nekoliko sati. Svakog dana dok radim, jedva čekam da padne večer, pa da te vidim. Dugo sam te tražio, Suzan, samo nisam toga bio svestan. Sada znam. Suzan, da li hoćeš da se udaš za mene?”

Odmakla sam se i zagledala se u lepe oči tog izuzetnog čoveka, koga sam, eto, našla, ili koji je možda našao mene. Osmeh mi nije silazio s lica, a toplina koja se razlivala u meni bila je najdivniji osećaj.

“Volim te, Mete. I ja sam tebe dugo tražila. Da, udaću se za tebe.”

Keti

Keti je ponovo sklopila dnevnik.

Ovog puta uz tresak. Bilo je jako bolno za nju da čita ove redove. Mogla je da ih prima samo u malim dozama. Met je upozorio u pismu na takvu mogućnost. Bio je u pravu. Naici ćeš na delove koji će ti možda teško pasti. Kakva preblaga procena.

Dnevnik je u njoj neprestano izazivao neočekivana stanja. Sada je osećala ljubomoru, za koju nije mislila da je sposobna. Bila je ljubomorna na Suzan. Osećala se kao sitna duša. Nije ličila na sebe. Možda se radilo o hormonima. Ili je to možda bila normalna reakcija na sve nenormalno što joj se u poslednje vreme dešavalo.

Čvrsto je stisnula kapke, osećala se strašno usam-ljenom. Obavila je obe ruke oko sebe. Imala je potrebu da razgovara sa nekim drugim pored Gvinevir i Merlina. Ali ironija je ležala u tome što se osoba koju je priželjkivala nalazila na Martas Vinjardu. A ne bi ga zvala ni za živu glavu, ma koliko čeznula za tim. Pozvala bi prijateljice - Lori, Đildu ili Suzanu, ali Meta ne.

Pogled joj je lutao preko polica za knjige. Stan je ličio na malu knjižaru sa veoma osobenim izborom. Orlando, Doba nevinosti, Bela Tuskani, Hari Potter i Pehar ognja, Bog malih stvari.

Opet je osećala blagu mučninu. I bilo joj je hladno. Uvila se u ćebe i gledala Ali Mekbil na televiziji. Ali je u toj epizodi slavila trideseti rodendan i Keti se rasplakala. Ni izbliza se nije uzбудila kao Ali i njene drugarice, ali scena ju je ipak pogodila.

Ležala je na kauču u dnevnoj sobi i nikako nije prestajala da misli na bebu koja je rasla u njoj. "Sve je u redu, mala bebo", šaputala je. "Bar se nadam."

Sećala se noći kad je zatrudnela. Te noći, u krevetu, proradila joj je uobrazilja, ali ona ju je odbacila, pomislivši, do sada nisam ostajala u drugom stanju. Menstruacija joj nikad nije izostala, osim jednom u koledžu dok je igrala košarku za univerzitetsku reprezentaciju, posle čega je ustanovljeno da joj je procenat masnoće u krvi prenizak.

Poslednje noći koju je provela sa Metom osetila je novi doživljaj. Nešto se promenilo između njih dvoje. Naslutila je to po načinu na koji ju je Met grlio i gledao svojim bistrim smedim očima. Osetila je

da se neki od zidova kojima se on ogradio ruše, i pomislila, eto, najzad. Bio je spreman da kaže stvari o kojima je do tada ćutao.

Da li je to uplašilo Meta? Da li je i on to osetio one naše poslednje zajedničke noći? Da li je tako bilo?

Imala je te noći osećaj bliskosti sa Metom kao nikada ranije. Uvek je uživala u njegovom zagrljaju, ali ta noć bila je svedok žudnje i pomame.

Keti se sećala kako je sve počelo bezazleno. On je samo obavio prste oko njene šake. Slobodnu ruku za-vukao je ispod nje i gledao je u oči. Dodirnule su im se noge, a onda su njihova tela pohrlila u susret. Pogledi im se nisu razdvajali i izgledalo je da su se spojili u jedno na način kakav pre te noći nisu doživeli.

Njegove oči su govorile: volim te, Keti. U tome nije mogla da se prevvari.

Uvek je žudela da bude tako, baš tako. Javljala joj se ta misao, taj san, hiljadu puta pre nego što se uistinu ostvario. Obujmile su je njegove snažne ruke, a njene duge noge ovile se oko njegovih. Znala je da joj se iz sećanja nikad neće izbrisati nijedna od tih slika i osećaja.

Bio je tako lak na njoj dok se pridržavao na lak-tovima i kolenima. Atletski građen, plemenit, nesebičan, dominantan. Bezbroj puta šapatom je ponovio njeno ime: Keti, mila Keti, moja Keti, Keti, Keti.

To je bilo ono pravo, znala je - on je bio potpuno svestan nje i usklađen s njom, a ona takvu ljubav još ni sa kim nije doživela. Bila je srećna, volela je Meta i privukla ga je duboko u sebe, gde su začeli bebu.

Keti je sledećeg jutra znala šta joj valja činiti. Sedam sati - ipak ne suviše rano s obzirom na okolnosti. Šta je, tu je.

Pozvala je kuću - Ešborou, koji se ugnjezdio između Plavog grebena i Velikih dimnih planina u Severnoj Karolini - gde je život oduvek bio jednostavniji. I prijatniji. Mnogo, mnogo prijatniji.

Zašto je onda napustila Ešborou, zapitala se kad je telefon počeo da zvoni. Vođena svojom ljubavlju prema knjigama? Knjige su bile njena strast, nešto što je istinski volela. Ili je možda osećala potrebu da vidi svet izvan onoga koji je poznavala u srcu Severne Karoline?

“Ej, Keti”, njena majka se javila posle trećeg zvona. “Jutros si ustala sa gradskim pticama. Kako si, dušo?”

Sada su telefoni u Ešborou imali identifikatore poziva. Sve se menjalo, zar ne? Nabolje ili nagore, ili možda negde između.

“Zdravo, mama. Šta ima novo?”

“Da li se danas bolje osećaš?” Majka je znala da je Ketu našla momka u Njujorku. Čula je sve o Metu i volela je kad bi je Keti pozvala da priča o njemu, naročito kad je saopštila da će se verovatno venčati. A onda ju je on napustio i Keti je patila. Nije to zaslužila.

Majka je pokušala da je nagovori da doše kući, ali Keti je odbila. Žilava cura. Devojka iz velegrada. Ali majka je bolje znala svoje dete.

“Malo bolje. Da, svakako. Pa, u stvari, ne. Još sam smušena. Nikakva. Očajna. Zaklinjala sam se da nema tog koji bi me izbacio iz ravnoteže, a pogledaj me sada.”

Ispričala je majci za dnevnik i ono što je do tada pročitala. O pet kugli. O tome kako je Suzan provodi la dane na Martas Vinjardu. O njenom ponovnom susretu sa Metom Vulfom.

“Znaš šta je čudno, mama? Suzan mi se dopada. Dođavola. Stvarno nisam normalna. Trebalo bi da je mrzim, a ne mogu.”

“Naravno da ne možeš. Pa, taj tupadžija Met bar ima ukusa što se tiče ženskog sveta”, rekla je majka i zakikotala se na sebi svojstven način. Umela je da bude obešenjački duhovita kad je htela. Keti je bila zahvalna bogu što je nasledila mamin smisao za humor. Ali sada joj nije bilo do šale.

Kaži joj, mislila je u sebi. Kaži joj za sve.

Ali nije mogla. Poverila se svojim dvema najboljim drugaricama iz Njujorka - Lori Rejli i Suzani Kingsolver - ali majci nije mogla da kaže da čeka bebu. Reči jednostavno nikako da se prevale preko usta.

Zašto da ne? pitala se, ali znala je razlog. Nije želela da joj se otac i majka zabrinu. Oni su joj mnogo značili.

Majka je začutala na trenutak. Mama, Holi Vilkinson, još je radila kao učiteljica u Ešborou. Već trideset godina bila je Ketin savetodavac. Uvek, baš uvek joj se našla kad je ustrebalo, podržavala je, čak i kad se Keti otisnula u zastrašujući, omraženi Njujork, pa otac mesec dana nije govorio s njom.

Kaži joj, Keti. Ona će te razumeti. Pomoći će ti. Uzalud. Nije mogla da izusti te reči. Davile su je i osećala je kako joj gorčina navire iz

stomaka.

Keti i njena majka razgovarale su skoro čitav sat. Posle je popričala sa ocem. Bila je bliska s njim goto vo isto kao sa majkom. On je bio sveštenik, veoma omiljen u kraju zato što je propovedao "ljubav prema Bogu", a ne "strah od Boga". Jedini put kad se ozbiljno naljutio na Keti bilo je kad se ona spakovala i preselila u Njujork. Ali prešao je preko toga i više joj nikad nije prebacivao.

Takvi su bili njeni roditelji. Dobri ljudi. A takva je bila i ona sama, pomislila je Keti i bila je svesna da je tako. Dobri ljudi.

Zbog čega ju je onda Met ostavio? Kako je mogao tek tako da ode iz njenog života? I šta je to dnevnik trebalo da joj otkrije što bi učinilo da ona shvati ra zlog?

Kakva je to duboka, mračna tajna dnevnika? Da je Met imao pametnu, divnu ženu i lepo, drago dete, a ipak posrnuo ušavši u vezu s njom? Spetljao se sa devojkom iz Njujorka. Zabludeo po prvi put u svom ide alnom braku? Dođavola s njim! Neka ide bestraga!

Posle razgovora sa tatom, Keti je prešla u radnu sobu sa svojim drugarima Gvinevir i Merlinom. Oni su se sklupčali uz nju na kauču. Zurila je kroz prozor u Hadson. Volela je tu reku, način na koji se menjala svakoga dana, ponekad i po nekoliko puta na dan. Ta reka je takođe nosila poruku, baš kao i priča o pet kugli.

"Šta da radim?" tiho je rekla Merlinu i Gvinevir. Suze su je zapekle u očima, pa potekle niz lice. Ponovo je digla slušalicu. Sedela je kraj telefona i nervozno lupkala noktima po slušalici. Morala je da skupi svu snagu koju je imala da bi najzad počela da bira broj.

Umalo da prekine vezu - ali čekala je dok je telefon zvonio, zvonio. Najzad se oglasila telefonska sekretarica.

Steglo joj se grlo kad je čula glas. "Ovde Met. Vaša poruka je važna za mene. Ostavite je posle signala. Hvala."

Keti je ostavila poruku. Nadala se da će ona biti važna za Meta. "Čitam dnevnik", rekla je. To je bilo sve.

Dnevnik

Dođi na naše venčanje, Niki. Ovo je pozivnica za tebe. Želim da tačno znaš kako je bilo onog dana kad su se tvoja majka i tvoj otac zakleli na ljubav.

Sneg je tiho padao na ostrvo. Zvona su odzvanjala kroz čist, hladan, oštar vazduh dok su desetine promr-zlih zvanica prelazile prag opštinske crkve u Gej Hedu, najstarije indijanske baptističke crkve u državi. I jedne od najboljih.

Samo jedna reč može opisati dan našeg venčanja - radost. I Met i ja bili smo potpuno izvan sebe. Ja samo što nisam uzletela među anđele u uglovima ispod tavanice.

Pravo rečeno, i osećala sam se kao anđeo, onako obučena u starinsku belu haljinu posutu stotinama blistavih bisera. Moj deda je došao na Martas Vinjard, prvi put za petnaest godina, da bi me doveo do oltara. Sve moje kolege lekari iz Bostona doputovali su po ciči zimi. Neki od mojih pacijenata, sedamdesetogodišnjaka, takođe. Crkva je bila dupke puna. Ostalo je samo prostora za ekumensku službu. Kao što možda možeš da pretpostaviš, svaki živi stvor na ostrvu je Metov prijatelj.

On je neverovatno lepo izgledao u elegantnom crnom smokingu, kose podšišane za tu priliku, ali ne suviše kratko, očiju bistrih i sjajnih, sa osmehom koji je zračio više nego ikad.

Možeš li da stvoriš sliku, Niki - sa snegom blago nošenim vetrom sa okeana? Bilo je veličanstveno.

“Da li si srećna koliko i ja?” Met se nagnuo prema meni i prošaptao dok smo stajali pred oltarom. “Lepa si kao san.”

Pocrvenela sam, što mi nije bilo svojstveno. Dr Vladanje Sobom, dr Samopouzdanje, dr Sabranost. Ali preplavio me osećaj bespomoćne ranjivosti kad sam pogledala u Meta. I to je bilo na mestu.

“Nikad nisam bila ovoliko srećna, nikad tako sigurna u bilo šta drugo otkad živim”, odgovorila sam. Izgovorili smo svoje zakletve na dan 31. decembra, baš pred nastupanje Nove godine. Skoro je magično postati muž i žena uoči Nove godine. Imala sam utisak da ceo svet proslavlja s nama.

I samo što smo izgovorili svoje “da”, svi prisutni su poustajali i povikali: “Srećna Nova godina, Mete i Suzan!”

Srebrnkasto belo perje oslobođeno je iz nekoliko tuceta satenskih torbica obazrivo otrgnutih sa tavanice. Met i ja smo se obreli u mećavi anđelčića, oblaka i krilaca. Poljubili smo se, čvrsto zagrljeni.

“Kako vam se čini prvi momenat bračnog života, gospođo Harison?” pitao me je. Mislim da je “gospođo Harison” izgovorio sa zadovoljstvom, a meni je prvo takvo obraćanje godilo.

“Da sam znala da će biti ovako fantastično, potrudila bih se još pre dvadeset godina da se venčamo.”

Met se osmehnuo. “Kako? Nismo se ni poznavali.”

“Oh, Mete, mi se poznajemo čitavog života. Mora biti da je tako.”

Ne mogu da se ne prisetim Metovih reči one noći kad me zaprosio na obali pred mojom kućom. “Nije li to prava sreća”, rekao je, “što Suzan nije umrla u Bostonu i mi imamo današnji dan da budemo zajedno.” Da, bila je to neverovatna sreća, od koje me je prošla jeza dok sam stajala uz Meta u noći našeg venčanja.

I bila je sreća - tačno tako - a mene ispunjava zadovoljstvom što, pišući ti ovo, činim da ti izgleda kao da si bio prisutan na venčanju.

Nikolase,

Prvog dana nove godine Met i ja smo krenuli na vihoru slično tronedeljno svadbeno putovanje.

Prvu sedmicu proveli smo na Lanaiju na Havajima. To je jedno bajno mesto, da ne može biti lepše, sa svega dva hotela na celom ostrvu. Nije čudo što ga je i Bil Gejts odabrao za svoj medeni mesec. Ubrzo sam otkrila da Meta volim više nego pre prosidbe. Poželela sam da nikad ne odem sa Lanaija. On bi tu mogao da kreči kuće i završi svoju prvu zbirku pesama. Ja bih bila ostrvski lekar.

Sledeće sedmice otišli smo u Hanu na Maliju, mesto divno skoro kao Lanai. Imali smo svoju mantru: Nije li to prava sreća? Mora biti da smo je ponavljali po sto puta.

Trećih nedelju dana proveli smo kod kuće na Vinjardu, ali retko koga smo viđali, čak ni Džin, niti Melani i njenu decu. Prepustili smo se dražima novine i osobenosti zajedničkog života za ceo naš vek.

Pretpostavljam da ne bude svačiji medeni mesec prema očekivanjima, ali naš je uspeo. Evo šta je tvoj otac činio, nešto toliko puno pažnje i posebno, da ću to uvek nositi u srcu.

Svakog bogovetnog dana našeg medenog meseca Met me je budio - sa poklonom. Neki od njih bili su sasvim mali, neki šaljivi, a neki rasipnički, ali svaki poklon dolazio je pravo iz Metovog srca.

Nije li to prava sreća?

Ima nešto što će mi ostati u pameti. Spopalo me je kao morska bolest. Za nevolju, Met je već bio otišao da radi, pa sam ostala sama u kući. Sela sam na ivicu kade, osećala se kao da život ističe iz mene.

Probio me je hladan znoj na zatiljku. Prvi put za više od godinu dana pomislila sam da pozovem lekara. Začudo, trebalo mi je još nečije mišljenje. Obično sam sama postavljala dijagnoze.

Bilo mi je toliko loše da mi je trebalo da pitam nekoga: "Hej, o čemu se radi?" Umesto toga, ispljuskala sam lice hladnom vodom, govoreći sebi da me uhvatio grip koji je harao po kraju. Loše sam se osećala u poslednje vreme.

Uzela sam sredstvo za smirenje stomaka, obukla se i otišla na posao. Oko podne osetila sam poboljšanje, a do večere sasvim sam zaboravila na boljku.

Sledećeg jutra ponovo sam morala da sednem na ivicu kade, malaksala, iznurena, s mučninom. Pozvala sam Meta na mobilni, a on se iznenadio što mu se javljam, jer tek što je bio izašao. "Jesi li dobro? Je li sve u redu, Suzan?"

"Mislim... da je sve ne može biti bolje", rekla sam mu. "Ako je to izvodljivo, volela bih da odmah dođeš kući. Možeš li usput da skokneš do apoteke? Uzmi test za utvrđivanje trudnoće. Hoću da budem sasvim sigurna, ali, Mete, izgleda da smo u drugom stanju."

Nikolase,

Rastao si u meni.

Šta da ti kažem, Niki - sreća je ispunila naša srca i svaku prostoriju naše kuće na obali.

Posle venčanja, Met se preselio u moju kuću. To je bila njegova ideja. Smatrao je da je najbolje da se njegova kuća izda, imajući u vidu moje pacijente i blizinu bolnice. Uviđavno i lepo s njegove strane, ali takav je on. Za jednog velikog, opasnog momka, stvarno je fin. Tvoj tata je najbolji.

Teško bi mi palo da se odvojim od okeana, naše lepe i slankaste bašte i žaluzina što klepeću po čitavu noć kad ima vetra. Ali sada više ne moram da brinem.

Odlučili smo da najsunčaniju sobu sredimo za tebe. Pomislili smo, dopašće ti se kako se jutarnja svetlost preliva preko prozorskog simsa i ispunjava svaki kutak i pukotinu. Tata i ja počeli smo da je pretvaramo u savršenu dečiju sobu, prikupljajući stvarčice za koje smo verovali da bi ih mogao voleti.

Zalepili smo tapete sa likovima iz Priča Majke guske. Nakupili smo mece, tvoje prve knjige, bili su tu i prekrasni šareni, prošiveni prekrivači, prebačeni preko tvog krevetića, onog istog u kojem je spavao tvoj tata kad je bio beba. Baka Džin čuvala ga je svih ovih godina. Baš za tebe, bundevice.

Nakrcali smo police raznim šarenim krpenim životinjama i loptama za sve vrste sportova. Tata je od hrastovine izdeljao konjića za ljuljanje, koji se kočio perio svojom jedinstvenom, kao karmin crvenom i zlatnom grivom. Tata ti je takođe napravio brižljivo izbalansiranu viseću vrteškicu na kojoj je leluvalo mnogo meseca i zvezdanih galaksija. I muzičku kutiju, da se zakači na krevetac.

Svaki put kad povučesh uzicu, ona zasvira Zviždi veselu melodiju. Kad god čujem tu pesmicu, mislim na tebe.

Ne možemo da dočekamo čas kada ćeš da nam dodeš.

Nik,

Met je opet to uradio. Čekao me je poklon na kuhinjskom stolu kad sam se vratila s posla. Zlatni pa pir sa srcima i plavom trakom skrivao je sadržaj. Volela sam tog čoveka da se ne može više.

Ispod paketića stajala je cedulja.

Na njoj je pisalo: "Radiću do kasno večeras, Suz, ali ću bez prestanka misliti na tebe. Otvori ovo kad stigneš i kad se opustiš. Vraćam se do deset. Met."

Čudilo me je gde to Met radi do deset uveče, ali izbacila sam nagađanja iz glave. Pažljivo sam skinula omot sa kutijice i podigla poklopac.

Unutra je bila čarobno lepa starinska ogrlica. Medaljon od safira u obliku srca visio je na srebrnom lančiću. Nakit po svoj prilici star sto pedeset godina.

Pritisnula sam kopču i srce se otvorilo, otkrivajući ugraviranu poruku.

Nikolas, Suzan i Met. Jedno zauvek.

Nik,

Pre nekoliko godina pojavila se knjiga pod nazivom Mostovi okruga Medison. Razlog za ogroman uspeh te knjige leži delimično u nedostatku romantike i osećajnosti u životima mnogih ljudi. Osnovna podloga romana je kratkotrajnost romanse između Roberta i Frančeske, glavnih junaka knjige potrajala je svega dva dana. Romeo i Julija takođe su bili ljubavnici kojima zvezde nisu bile naklonjene i njihova ljubav tragično se završila.

Niki, molim te, ne veruj u to. Ljubav između dvoje ljudi može dugo da traje ako oni vole sebe, ali su spremni da daju ljubav i nekom drugom.

Ja sam bila spremna, a bio je i Met.

Tvoj otac počinje da me dovodi u nepriliku. Suviše je dobar prema meni i čini sve da budem srećna. Kao danas. Opet me je iznenadio.

Kuća je bila puna prijatelja i rodbine kad sam ujutro sišla niz stepenice, ni manje ni više nego u zarožanoj ružičastoj pidžami i sanjivog lica.

Skoro da sam zaboravila da mi je danas rođendan. Trideset i šesti.

Met nije zaboravio. Priredio je doručak izne-nadenja... i iznenadio me, nema šta. Do daske. "Met?" rekla sam, smejući se, zbunjena, prekrštajući ruke oko izgužvane pidžame. "Ubiću te."

On se provlačio kroz gomilu ljudi okupljenih u kuhinji. Nosio je čašu soka od pomorandže za mene, sa bezazlenim osmehom na licu. "Svi ste mi svedoci. Čuli ste moju ženu. Izgleda tako bezopasna i slatka, a u stvari je ubica. Srećan rođendan, Suzan."

Baka Džin predala mi je svoj poklon, zahtevajući da ga otvorim na licu mesta i to odmah. Bila je to svilena kućna haljina, koju sam odmah obukla da sakrijem onaj flanel na meni. Srdačno sam je zagrlila što mi je donela tako prikladan poklon.

"Klopa je vruća, prilično dobra i gotova je!" vikao je Met, pa su svi pohrlili ka stolu, koji je stenjao pod tovarom jaja, nekoliko vrsta mesnih pašteta, slasnih, miomirisnih kifli, Džininog domaćeg kuglofa, kafe u ogromnim količinama.

Pošto su se svi dobro najeli svih tih đakonija - da, i rođendanske torte - u koloni su napustili kuću i ostavili nas same. Met i ja smo se premoreni bacili na velik, udoban kauč u dnevnoj sobi.

"Pa, kakav je osećaj, Suzan? Povodom još jednog rođendana?"

Morala sam da se nasmešim. "Ti znaš kako se većina ljudi užasava rođendana. Misle: Uh, bože, ljudi će me zagledati da vide jesam li ostario. "Elem, kod mene je sasvim suprotno. Za mene je svaki novi dan jedan izuzetan poklon. Dovoljno je da sam tu, naročito da sam s tobom. Hvala ti za rođendansko slavlje. Volim te."

Met je umeo da uradi baš ono što treba. Sagnuo se i poljubio mi usne. Onda me je na rukama odneo gore u našu sobu, gde smo proveli ostatak mog rođendanskog jutra, a, bogami, i veći deo rođendanskog poslepodneva.

Dragi Niki,

Još sam potresena onim što se desilo pre nekoliko nedelja.

Jednog građevinskog radnika iz mesta žurno su doveli u salu za hitne intervencije oko jedanaest pre podne. Met je poznavao i njega i njegovu porodicu. Radnik je pao sa merdevina sa visine od šest metara i zadobio frakturu lobanje. Kao dežurni lekar na prijemnom u Opštoj bolnici Masačusets imala sam slučajeve povreda. Pobrinula sam se da se svi aparati u sali stave u punu pripravnost, izdavala sam oštre naredbe i uputstva.

Čovek se zvao Džon Mekdauel, star trideset godina, oženjen, otac četvoro dece. Na skeneru se pokazao epiduralni hematom. Hitno je morao biti otklonjen pritisak na mozak. Preda mnom je ležao mlad čovek, tako blizu smrti, pomislila sam. Nisam smela da izgu bim život tog mladog oca.

Dala sam sve od sebe da ga spasim.

Trebalo je skoro tri sata da mu se stabilizuje stanje. Zamalo da ga izgubimo. Srce je prestalo da radi. Na kraju, znala sam da smo ga vratili u život.

Došla je njegova žena, vodeći decu sa sobom. Izbezumila se od straha. Zaplakala je svaki put kad je htela nešto da kaže. Zvala se Meg. U rukama je nosila dečaka - odojče. Sirota mlada žena izgledala je kao da je čitav svet nosila na ramenima. Po svoj prilici, tako se i osećala tog dana.

Naredila sam da se gospođi Mekdauel da blag sedativ i sedela sam s njom sve dok se nije pribrala. Deca su takođe bila prestrašena.

Uzela sam u krilo najmlađe od troje dece, dvo-godišnju devojčicu, i nežno je pomilovala po glavi. "Tvoj tata će ozdraviti", rekla sam joj.

Majka je zurila u mene, trudeći se da joj moje reči dopru do mozga. Njoj su i bile namenjene, više nego deci.

"To je samo pad. Svakome se dešava. Dobio je lek i veliki zavoj. Biće mu dobro. Ja sam njegov lekar i ja to obećavam."

Mala devojčica - i sva dečica Mekdauelovih hvatala su se za svaku moju reč. Kao i njihova majka. "Hvala, doktorica", tiho je rekla majka

na kraju.

“Mi mnogo volimo Džona. On je jedan jako dobara čovek.”

“Znam. Videla sam to po brizi koju je svako pokazivao. Došli su svi njegovi drugovi s posla. Zadržaćemo Džona ovde na nekoliko dana. Kad dođe vreme da ide kući, tačno ću vam objasniti šta treba da radite. Sada je u stabilnom stanju. Da pričuvam decu? Vi možete da uđete kod njega.”

Devojčica je sišla iz mog krila. Gospođa Mekdauel je ispetljala bebu iz naručja i prebacila je u moje ruke. Beba je bila majušna, verovatno samo dva ili tri meseca stara. Što se majke tiče, sumnjam da je imala više od dvadeset i pet godina.

“Sigurni ste, dr Bedford? Možete da odvojite malo vremena?” upitala me je.

“Imam sve vreme na svetu za vas, Džona i decu.” Sedela sam tamo, držala bebu i pri tom razmišljala o dečaku koji je rastao u meni. A takođe i o smrtnosti i kako se s njom suočavamo svakoga dana u svom životu.

Već sam bila stekla uverenje da sam dobar lekar. Ali tek u tom trenutku, dok sam držala bebu Mekdauelovih, spoznala sam da ću biti dobra majka.

Ne, Nik. Znala sam da ću biti sjajna majka.

“Šta je ovo?” iznenadila sam se. “Mete? Dragi?”

S mukom sam izgovarala reči. “Mete... nešto se dešava. Imam... bolove. Uh. I to prilično jake, u stvari.”

Ispustila sam viljušku na pod taverne “Crni pas”, gde smo bili za večerom. Ne, nemoguće. Ne još. Do porođaja je ostalo još nekoliko nedelja. To nisu mogli da budu trudovi.

Met je skočio u akciju. U ovom ključnom trenutku pokazao je veću spremnost nego ja. Bacio je novac na sto i izveo me iz taverne.

Naslućivala sam šta je bilo u pitanju. Tako sam bar verovala. Brekstonovi simptomi. Kontraksije koje u stvari nisu imale veze sa trudovima. Žene ponekad imaju te bolove, čak i u toku prva tri meseca, ali ako se jave u poslednjem tromesečju trudnoće mogu se pogrešno protumačiti kao pravi trudovi.

Međutim, meni je bol dolazio iznad materice, širio se ispod levog plućnog krila. Kao oštar nož. Bukvalno mi je presekao dah.

Seli smo u džip i odvezli se pravo u bolnicu. “Ubeđena sam da to nije ništa”, rekla sam. “To se Niki rita, stavlja nam do znanja koliko je snažan.”

“Dobro”, uzvratio je Met, nastavljajući vožnju. Svake nedelje imala sam kontrolu, jer se moja trudnoća smatrala trudnoćom visokog rizika. Ipak, sve je išlo dobro, čak glatko, sve do ovog trenutka. Znala bih da sam bila u nevolji. Zar ne? Budno sam motrila na pojavu i najmanjeg problema. Činjenica da sam lekar činila me je još spremnijom.

Kakva zabluda. Nevolja me ipak snašla. Ona vrsta nevolje za koju ne želiš da čuješ da postoji pre nego što te zadesi.

Ovo je priča o tome kako umalo oboje nismo umrli.

Nikolase,

Imali smo najboljeg doktora na Martas Vinjardu, jednog od najboljih u celoj Novoj Engleskoj. Doktorka Konstanca Koter stigla je u bolnicu desetak minuta posle mene i Meta.

Tada sam se već dobro osećala, ali Koni me je lično priključila na monitor i nadgledala čitava dva sata. Nije mi promakla njena ozbiljnost. Videlo se to po njenoj stegnutoj vilici. Zabrinjavalo ju je moje srce. Da li će izdržati? Brinula je za tebe, Niki.

“Situacija je potencijalno opasna”, saopštila je Koni, ne zavaravajući me. “Suzan, pritisak ti je toliko skočio da skoro pomišljam na izazivanje trudova, sad odmah. Znam da ti još nije vreme, ali ne sviđa mi se tvoje stanje. Ono što ću svakako uraditi, to je da te zadržim ovde preko noći. I još onoliko noći koliko budem smatrala za potrebno. Ne, neću da čujem jednu reč protivljenja.”

Pogledala sam Koni u stilu “mora biti da se šališ”. I ja sam bila lekar. Živela sam nadomak bolnice. Mogla sam da dođem za tren oka u slučaju potrebe.

“Nema govora. Ostaješ. Prijavi se, a ja ću te obići pre nego što odem iz bolnice. Nema pregovaranja, Suzan.”

Čudno je bilo naći se na prijemnom odeljenju bol nice u kojoj sam radila. Otprilike sat kasnije, Met i ja smo sedeli u mojoj sobi i čekali da se Koni vrati. Ispričala sam mu sve što sam do tog trenutka znala, posebno za stanje zvano preeklampsija.

“Šta je to preeklampsija, Suzan?” pitao je. Tražio je da mu svaku pojedinost objasnim jezikom laika. Rekla sam mu, a on se uzvrteo na stolici.

“Hteo si da znaš”, podsetila sam ga.

Koni je konačno došla. Ponovo mi je izmerila krvni pritisak. “Suzan”, kazala je, “viši je nego što je bio. Ako ne padne u roku od nekoliko sati, izazvaću trudove.”

Nikad nisam videla Meta da izgleda ili se ponaša tako nervozno. “Ostaću s tobom ovde noćas, Suzan”, saopštio mi je.

“Ne budi lud. Da sediš na neudobnoj stolici i gledaš me kako spavam. Gluposti.”

Ali Koni me je pogledala i tonom kojim se obraćala samo pacijentima rekla je: “Mislim da je to odlična ideja. Met treba da ostane s tobom, Suzan.”

Pre odlaska još jednom mi je izmerila pritisak. Proučavala sam njeno lice, vrebajući znake koji bi nagoveštavali nevolju. Šta joj znači taj pogled?

Koni je čudno piljila u mene. Nisam uspevala da odgonetnem njen pogled.

Onda je rekla: “Suzan, monitor pokazuje slabe otkucaje bebinog srca. Beba mora napolje, odmah.”

Dragi Nikolase,

Čitavog života želela sam bebu. Želela sam prirodan porođaj, kakav su imale moja majka i moja baka. Koni je znala koliko je za mene značio prirodan porođaj. Met i ja smo zajedno posećivali časove za

vežbe disanja i psihološku i fizičku pripremu budućih majki po Lamazovoj metodi. Čula je kako stalno pričam o tome u njenoj sobi, a čak i za vreme ručka.

Videla sam tugu i bol na njenom licu kad se sagla iznad mene. Obema rukama stegla je moju. "Suzan", tiho je govorila, "želja mi je bila da donesem ovu bebu na svet na način kojem si se ti nadala. No dobro znaš da ja neću da izlažem riziku ni tebe ni bebu. Mora da se uradi carski rez."

Suze su mi navrle na oči, ali klimnula sam glavom. "Znam, Koni. Imam poverenja u tebe."

Posle toga sve se odvijalo strašnom brzinom. Koni mi je u ruku ubrizgala magnezijum-sulfat. Istog časa mi je pozlilo. Glava je htela da mi pukne.

Met je bio tu dok su me pripremali za operaciju. Lekar koji je preuzeo dežurstvo rekao mu je da se radi o hitnom slučaju. Nije mu bilo dozvoljeno da ostane sa mnom.

Srećom, Koni se vratila baš u tom trenutku i izmenila tu odluku.

Onda mi je saopštila stanje.

Jetra mi je bila natečena, broj krvnih pločica zabrinjavajući, a pritisak 190/130.

Što je bilo još gore, Niki, otkucaji tvog srca su slabili.

"Sve će biti u redu, Suzan", čula sam Koni. Njen glas dolazio je kao odjek iz neke udaljene klisure. Lampe iznad moje glave nekontrolisano su se vrtele.

"Šta je sa Nikijem?" prošaputala sam kroz ispucale usne.

Čekala sam da čujem: "I Niki će biti dobro."

Ali Koni to nije izgovorila i opet su mi navrle suze.

Ugurali su me na kolicima u operacionu salu, gde je sve bilo spremno ne samo da se beba donese na svet, nego i da se meni da transfuzija od osam jedinica krvi. Opao mi je broj pločica. Znala sam šta to znači. Ako dođe do unutrašnjeg krvarenja, umreću.

Dok su mi davali epiduralnu anesteziju, ugledala sam dr Leona, mog kardiologa, kako stoji uz anesteziologa. Šta će Leon tu? Oh, bože, ne. Nemojte to da radite.

Molim vas, nemojte. Preklinjem vas. Maska sa kiseonikom stavljena mi je na lice. Pokušala sam da se oduprem.

Koni je povisila glas. "Ne, Suzan. Udiši kiseonik." Osećala sam se kao na vatri. Nije mi izgledalo logično da to pripišem magnezijum-sulfatu. Nisam tada znala da su mi bubrezi otkazivali, protoplazma u krvi bila na opasno niskom nivou, krvni pritisak još više povećan, na alarmantnih 200/115. Nisam znala da su mi ubrizgane steroidne injekcije radi stvaranja najoptimalnijih uslova za funkciju bebinih pluća i izgleda da beba preživi.

Narednih nekoliko minuta bila sam kao u magli. Videla sam kako izlazi retraktor. Videla sam Konine zabrinute poglede, a onda njeno izbegavanje da se sus-retne s mojim pogledom.

Čula sam odsečne naloge i hladno pištanje aparata. Jedino su od Meta dopirali pozitivni talasi. Čula sam glasan zvuk isisavanja dok su izvlačili tečnost i krv iz vodenjaka.

Ležala sam ukočeno, omamljena, i sa čudnim osećajem da nisam tu, da nisam nigde, u stvari.

Ono što me je otrglo od nestvarnog osećaja da sam zašla na drugi svet bio je krik. Jasan i moćan krik. Ti si oglasio svoj dolazak u stilu velikog ratnika.

Počela sam da plačem, zaplakali su i Met i Koni. Bio si tako majušno stvorenje, od jedva nešto preko dva i po kilograma. Ali tako jak. Pogotovo kad se uzme u obzir kroz kakve si napore prošao.

Pogledao si pravo u tatu i mene. Nikad to neću zaboraviti. Prvi put sam videla tvoje lice.

Uspela sam da te malo podržim u svojim rukama pre nego što su te žurno odneli u inkubator. Uspela sam da pogledam u tvoje lepe okice dok si se borio da ih držiš otvorene i uspela sam da šapnem po prvi put: "Volim te."

Nikolas ratnik!

Keti

Keti su te noći ponovo obuzeli strah i smušenost. Prisilila je sebe da, čitajući još nekoliko strana dnevnika, pojede špagete "primavera" i popije čaj. Nije pomoglo.

Sve joj se uskomešalo u glavi, a naročito u bolnom, nadutom telu.

Dečak je rođen. Nikolas ratnik. Jedno drugo dete raslo je u njoj.

Keti je morala logično da razmisli. Koje su pret-postavke bile moguće? Šta je to što se moglo dešavati?

Met je varao Suzan za vreme svih ovih meseci? Met je švrljao, a ja mu nisam bila prva?

Met je napustio Suzan i Nikolasa zbog razloga koji tek treba da se otkrije iz dnevnika? Razveli su se? Suzan je ostavila Meta zbog drugog čoveka? Suzan je umrla - njeno srce je na kraju otkazalo? Suzan je bila živa, ali jako bolesna?

Gde je Suzan sada? Možda bi trebalo da je potraži preko telefona na Martas Vinjardu. Možda bi trebalo da njih dve porazgovaraju. Keti nije bila sigurna da li je ta ideja dobra, ili bi se pokazala kao jedna od njenih najvećih grešaka.

Pokušala je da preispita tu ideju. Šta bi mogla da izgubi? Malo ponosa, i ne mnogo čega drugog. Da. Ali šta je sa Suzan? Šta ako ona pojma nije imala o Metovim avanturama? Da li je tako nešto bilo iole moguće? Naravno da jeste. Zar to nije veoma ličilo na ono što se dešavalo sa Keti? Sada joj je sve izgledalo moguće. Sve je i bilo moguće. Pa onda, šta se uistinu dogodilo?

Ovo iskustvo prevazilazilo je njene snage, bilo je nepodnošljivo. Čovek koga je volela, verovala mu i mislila da ga poznaje, napustio ju je. Nije li to bilo sasvim tipično za današnje vreme? Zar to nije bilo tužno?

Setila se jednog posebnog trenutka sa Metom, nečega što joj je davalo nadu. Met se probudio kraj nje jedne noći i zaplakao. Dugo ga je držala u zagrljaju. Milovala ga po obrazu. Na kraju je Met rekao šapatom: "Svim silama pokušavam da ostavim sve iza sebe. I hoću. Obećavam ti, Keti."

Gospode, ovo je pravo ludilo! "

Keti se udarala po nozi stisnutom pesnicom. Puls joj se jako ubrzao. Bolelo ju je u grudima.

Odgurnula se sa sofe, pohitala u kupatilo i povratila špagete koje je maločas pojela.

Malo kasnije Ketu je otišla u kuhinju i skuvala još čaja. Ona i Gvinevir sedele su zureći u četiri zida.

Ketu je lično okačila svoj kuhinjski ormančić. Momci iz prodavnice materijala od drveta u kineskoj četvrti dobro su je znali. Imala je sopstvenu kutiju sa alatom i ponosila se time što nikad nije pozvala nastojnika da joj nešto sredi. Pa šta je onda sa tvojim srcem, pomislila je. Sredi njega!

Na kraju je posegla rukom za telefon.

Merlin je otvorio jedno sanjivo oko dok je ona birala broj i čula kako se na drugom kraju linije diže slušalica.

“Zdravo, mama. Ja sam.” Glas joj je zazvučao tanje nego što je nameravala.

“Znam, Ketu. Šta se dogodilo, dušo? Zar ne bi mogla da dođeš kući na nekoliko dana? Mislim da bi nam to svima veoma dobro došlo.”

Ovo je tako teško, tako ružno.

“Može li tata da dođe na drugi telefon? Zovi tatu, molim te.”

“Evo me, Ketu”, javio se njen otac. “Tu sam, u radnoj sobi. Digao sam slušalicu kad je telefon zazvonio. Kako si?”

Glasno je uzdahnula. “Pa... čekam bebu”, konačno je izustila.

Onda su sve troje plakali preko telefona - jer takvi su oni bili. Otac i majka već su je tešili, govoreći: “Sve je u redu, Ketu, mi te volimo, uz tebe smo, mi razumemo.”

Jer, oni su bili takvi ljudi.

Dnevnik

Nikolase,

Tek toliko da se zna. Brzo si prestao da se budiš noću. Ne sasvim, ali u većini slučajeva, počevši od onda kad si imao oko dve nedelje, na opštu zavist svih drugih mama.

Kad u snu zapneš da još malo porasteš, budiš se od gladi. Bože, kakva si ti mala gladnica! Sve tamaniš bilo da sisaš, piješ mleko iz flašice, ili vodu. Gutaš i ne biraš.

Prilikom tvoje prve posete pedijatru posle bolničkih kontrola odmah po rođenju, doktorka nije mogla da se načudi sa kakvom pažnjom si posmatrao igračke koje je iznela pred tebe. Uzviknula je: "On je izuzetan, fantastičan, Suzan." A onda je rekla da si mnogo pametan i snažan jer si, kad te okrenula na stomacić, podigao glavu.

Veliki je to podvig za nekoga ko ima samo dve nedelje. Nikolas ratnik!

Kršten si u crkvi Marije Magdalene. Dan je bio divan. Obukla sam ti svoju odoricu za krštenje -ručno šivenu haljinicu iz porodične baštine moje tetke Romel iz Njubergera u državi Njujork. U njoj su se za proteklih pedeset godina krstila moja braća i sestre od tetaka i stričeva i mnogi drugi rođaci, a bila je savršeno očuvana. Dražesno si izgledao i bio si pravi šarmer.

Potpuno si osvojio monsinjora Dvajera. Tokom krštenja stalno si posezao za obrednom knjigom i dodirivao mu ruku. Gledao si pravo u njega, pažljivo da pažljivije ne može biti.

Pred kraj službe, a da tebi ništa nije promaklo, monsinjor Dvajer ti se obratio: "Ne znam šta će od tebe biti kad odrasteš, Nikolase. Kad malo bolje razmislim, ti si već odrastao."

Danas je prvi dan mog povratka na posao. Nikakvo čudo što mi već nedostaješ. Ne, čekaj da se malo bolje izrazim: očajna sam bez tebe.

Zapisivala sam nešto dok sam sedela, misleći na tebe, čak i u pauzi između dva pacijenta.

*Novčići idukativolimvasurimi, volimvaspozimi Volimvasuradostiust
arosti mladosti Mojaljubavpremamamilionputajajačacepostati!*

Verujem da bih umela da smislim na tuce dečijih pesmica, samo kad bih pokušala. Navru mi same od sebe kad ti uradiš nešto luckasto, ili kad se smešiš, ili čak dok spavaš. Šta da ti kažem? Ti si nadahnuće za poeziju.

I Metu se dopadaju moje pesmice. A kad pohvala dolazi od njega, to je iskren kompliment. Da ne bude zabune, znaj da je definitivno tvoj tata pisac u našoj porodici. Ja ipak volim da pišem ove male ljubavne pesme za tebe.

Opa, evo, sad mi jedna nadolazi!

Tisimojmali Niki igračka.

*Jatemnogovolim, voli šitimene. Volim tvoje prstiće nanogama,
tvojakolenca, nosiće sve što poljubim. Ljubim te bezbroj puta, a znaš št
a onda? Ondamoram još jednom da te poljubim.*

OK, mališa, dužnost zove. Sledeća pacijentkinja je već stigla. Kad bi znala čime se ja zamajavam iza zatvorenih vrata ordinacije, sirota žena bi odmaglila u besplatnu bolnicu u Edgartaunu.

Mislila sam da će mi lako pasti posao, sa radnim vremenom skraćenim na pola dana dok se ne uhodam u raniji režim. Ni govora! Jedino što mi se radilo otkad sam jutros stigla bilo je da razgledam tvoje fotografije i pišem glupave pesmice.

Svako ko bi zavirio i video me, pomislio bi da sam zaljubljena.

I jesam.

Niki, opet ja,

Noćas sam te čula kako plačeš, pa sam se digla da vidim o čemu se radi. Pogledao si me tako tužnim oki-cama. Tvoje oči su neobično plave, uvek tako izražajne.

Pogledala sam da li treba da te presvučem, ali nije to bilo u pitanju. Onda sam proverila da nisi gladan.

Nije ni to.

Podigla sam te i sedela sa tobom na stolici za ljuljanje kraj kreveca. Ljuljali smo se napred-nazad, napred-nazad, u ritmu dvostruko bržem od naleta talasa okeana.

Oči su ti se polako sklapale, a suze utapale u slatke snove. Vratila sam te u krevetac i posmatrala kako se tvoja guza srcastog oblika izdiže uvis. Okrenula sam te na leđa i gledala kako se tvoj stomacić napinje i opušta.

Rekla bih da si ti jedino želeo da ti neko pravi društvo. Da li si zaista samo hteo da te neko ljulja i drži i nešto ti priča?

Ja sam ovde, milo moje. Ovde sam i ne idem nikuda. Uvek ću biti tu.

“Šta radiš, Suzi?” čula sam Metov šapat. Nisam ga čula kad je ušao u dečiju sobu. Tata ume da se prikrade nečujno kao mačka.

“Niki nije mogao da spava!”

Met je zavirio u krevetac i video kako svoju malu šaku stiskaš uz usta kao da je ona gumeni prsten za decu kojoj izbijaju zubi.

“Bože, što je lep”, šaptao je Met. “Ozbiljno ti kažem - divan je.”

Spustila sam pogled prema tebi. Nije postojao nijedan delić na tebi od kojeg me nije podilazila radost. Met me je uhvatio oko struka. “Jeste li za ples, gospođo Harison?” Nije me tako nazvao još od dana venčanja. Srce mi je zatreperilo kao vrabac u kadici za ptice.

“Čini mi se da je ovo naša pesma.”

I uz visoke, oštre tonove koji su dopirali iz tvoje muzičke kutije, Met i ja smo se okretali i okretali po tvojoj sobi te noći. Mimo krpenih životinja, mimo Majke Guske i tvog ručno rađenog konjića za ljuljanje, pored zvezda i meseca na tvojoj vrteškici domaće izrade. Igrali smo lagano i zaljubljeno pri blagoj svetlosti tvoje male svilene čaure.

Kad je navijena muzika stigla do poslednje note, Met me je poljubio i rekao: “Hvala ti, Suzan. Hvala ti za ovu noć, ovaj ples i, najviše od

svega, za ovog ma log dečka. Čitav moj svet nalazi se upravo ovde, u ovoj sobi. Da nemam ništa osim ovoga, imao bih sve.”

A tada, iznenada, magično, tvoja muzička kutija, koja kao da je samo uzela predah, još jedanput je odsvirala ljupki refren.

Niki,

Melani Boun je dolazila da te čuva dok sam ja na poslu. Po ceo dan. Veliki teret. Melanina deca otputovala su u Mejn sa njenom majkom na nedelju dana, pa je tako baka Džin mogla da odmori dušu. Čudno se osećam kad te ostavim na tako dugo vreme i ne prestajem da mislim šta radiš u ovom trenutku.

I sada. I sada.

Kad sam poslednji put osetila ovoliki umor kao danas, satirala sam se od posla u Opštoj bolnici u Bostonu. Možda sam umorna zbog toga što ovih dana imam posla preko glave. Biti zaposlen i imati bebu čak je teže nego što sam zamišljala. Moje poštovanje za sve majke nikad nije bilo veće, a oduvek sam ga imala.

Zaposlene majke, majke koje ostaju kod kuće, samohrane majke - sve one zaslužuju divljenje.

Danas se u bolnici dogodilo nešto što me u mislima vratilo na dan tvog rođenja.

Dovedena je četrdesetjednogodišnja žena iz Njujorka, ovde na odmoru. Bila je u sedmom mesecu trudnoće i pozlilo joj je. A onda je u sali za hitne slučajeve nastao kaos. Žena je počela da krvari. Užasno je bilo. Jadna žena je na kraju izgubila bebu, a ja sam pokušala da je utešim.

Verovatno se pitaš zbog čega pišem o tome. I sama sam se dvoumila pre odluke da ovu tužnu priču pode-lim s tobom.

Shvatila sam jače nego ikada koliko smo ranjivi, kako život može da liči na hodanje po žici. Samo jedan mali pogrešan korak - i padaš. Pretrnula sam pri pogledu na tu ženu i spoznaji koliko sreće smo nas dvoje imali.

O, Niki, ponekad me spopadne želja da te sakrijem kao dragocenost iz porodičnog nasleđa. Ali, šta je život ako ga ne proživiš? Mislim da mi je to jasno, kao i svakome.

Sećam se izreke koju sam čula od svoje bake: jedan današnji dan vredniji je od dva sutrašnja dana.

Dragi razmetljivko,

Počinješ sam da držiš svoju flašicu. Niko to ne može da veruje. Dečko jede sam sa svoja dva meseca. Svaku novost kod tebe smatram poklonom za mene i tatu.

Katkad zaista umem da budem prava šeprtlja. Pogledaj ovo: mutni obrisi nekih automobila-karavana, otmeno predgrađe, bebi-cipelice bronzane boje... Nije bilo druge, morala sam to da prihvatim.

Morao je da te slika profesionalac. To predstoji svakoj majci jednog dana. Zar ne? I danas je dan kao poručen. Tata je otputovao u Njujork, gde se našao neko kome su se dopale njegove pesme. Prilično je uzdržan na tu temu, ali vest je sjajna. Tako smo nas dvoje ostali sami u kući. Imam jedan plan. “

Obukla sam ti isprano plave pantalonice sa tregeri-ma (baš su sjajne), čizmice (iste kao tatine), i stavila ti na glavu bezbol kapu kakvu ima bezbol tim “Red Soksa” (sa povijenim štitnikom).

Kapa je morala da otpadne. Prestravio si se od nje. Valjda si pomislio da hoću da ti nataknem rog na glavu.

Predočena ti je čitava scena, za slučaj da je se ne sećaš.

Kad smo stigli u fotografski atelje “Ti treba da se vidiš na slici”, tvoj pogled, meni upućen, kao da je govorio: “Bogami, praviš grdnu grešku.”

Možda sam i napravila.

Fotograf je bio pedesetogodišnjak koji nije umeo s decom. Ne da je bio zao, nego naprosto nije umeo da se snađe. Palo mi je na pamet

da bi njegova uža specijalnost mogla biti slikanje mrtve prirode, pošto je pokušavao da te odobrovolji raznim vrstama voća i povrća.

Elem, jedno je sigurno - imamo unikatnu seriju fotografija. Poziranje si započeo sa zapanjenim pogledom, koji prerasta u izraz uznemirenosti. Zatim zalaziš u fazu mrgodnosti, koja potom prelazi u ljutiti deo našeg programa. Na kraju, ali ne i manje važna, nastupa faza nezaustavljivog plača.

Ipak postoji jedna blaga uteha. Bar ne možeš da me tužiš tati. On bi još kako likovao, uz ono njegovo često upražnjavano: "Šta sam ti rekao?"

Progledaj mi ovo kroz prste. Obećavam da slike neću pokazivati tvojim devojkama, drugarima, ni baki Džin. Ona bi se svojski postarala da tvoje slike još pre mraka iskrсну u izlogu svake radnje na Vinjardu.

Niki,

Bilo je prohladno, ali ja sam te dobro umotala, pa smo sa korpom za izlete otišli na obalu da proslavimo tatin trideset sedmi rođendan. Užas, baš je mator.

Pravili smo zamkove i anđele od peska i ispisali tvoje ime velikim slovima, a onda je naleteo talas i obrisao ga.

Ponovo smo ga napisali, ali na visini do koje voda nije mogla da dopre.

Posmatrala sam tebe i tatu kako se igrate. Da se zalediš! Vas dvojica ste stvarno kao iver i klada. Dva zrna graška u mahuni. Osobnosti u tvom ponašanju, tvoje osobine, pokreti - to je Met. I obrnuto. Ponekad, dok te gledam, mogu da zamislim tatu kao dete. Obojica ste puni radosti, plemeniti, atletski građeni, milina za oči.

I evo vas nazad na našem ćebet, posle borbe sa čudovištima od peska i prijateljski nastrojenim morskim ježevima. Met se tada mašio za džep i izvukao pismo. Pružio ga je meni.

“Izdavač iz Njujorka nije hteo moju zbirku - za sada - ali tu je utešna nagrada.”

Bio je poslao jednu pesmu mesečniku Atlantik. Prihvaćena je. Nije me ni obavestio da je šalje. Pravdao se neizvesnošću u povoljan ishod. Ali uspeo je, Niki, a pismo je stiglo baš na rođendan.

Zatražila sam da pročitam poemu, pa je Met razvio poseban list papira. Bila je to ta pesma. Sve vreme ju je imao kod sebe.

Oči su mi se ovlažile kad sam pročitala naslov, “Nikolas i Suzan”.

Met je objasnio da je zapisivao sve što sam ja tebi govorila i pevala, da je ćulio uši ne bi li čuo moje pesmice i uspavanke iz stolice za ljuljanje.

Dodao je da je poema zapravo moja, a ne njegova. Da je to moj glas pretočen u stihove. Znači, naše zajedničko delo.

Tata je naglas pročitao deo poeme, nadvikujući hućanje talasa i kreštanje morskih galebova.

Nikolas i Suzan

*Kočinidakrošnjedrvećamašurukama?
Ivučebrodoveiztuđihkrajevauzavičaj,
Ipredeobičneslamkeuzl ato.
Idajeljubavprevelikudasedrži...
Koproterujekišusneba?
Ipevamesečevuuspavanku,lispunjavaželjeizbunara.
Ičuječitavepesmepevaneizškoljke?
Koimadaradastvaračuda?Koizmamljuječisturadost,
Izsvegaštodržiilidotakne?
Zasvetokažemhvalasvomsinu,svojojženi.*

Postoji li nešto bolje od ovoga? Apsolutno ništa. Tata je izjavio da mu je to bio najlepší rođendan.

Nikolase,

Dogodilo se nešto neočekivano i bojim se da stvari loše stoje.

Opet je došlo vreme za tvoje grozne dečije vakcine. Krivo mi je bilo što sam morala da te stavim na te muke. Tvoj pedijatar je otišao na odmor, pa sam odlučila da pozovem mog prijatelja, lekara u Bostonu. Ionako je bio red da posetim Pasuljgrad, što je nadimak za Boston.

Mogla sam da iskoristim odlazak u Boston i za svoju kontrolu. Bila je to takođe prilika da se vidim sa prijateljima, zavirim u izloge u ulici Njuberi, ručam u Harvard Gardensu i, što je važnije od svega, da pokažem tebe, Niki Mause.

Feribotom smo se prebacili do Vuds Houla i pre devet ujutro nastavili autoputem br. 3. Bila je to naša prva avantura izvan ostrva. Nikolasovo putovanje u veliki grad.

Prvo smo posetili tvog doktora. Dečija čekaonica izgledala je kao i ranije. Flomasteri, bojice i blokovi za crtanje na sve strane. Crna

mačka-časovnik mrdala je repom i očima tamo-amo u ritmu kazaljki. Prikovao si pogled za nju kao opčinjen.

Druge bebe su plakale i bacakale se, ali ti si sedeo mirno kao mišić, zaokupljen ispitivanjem novog okruženja.

“Nikolas Harison”, prozvala je sestra.

Neobično je bilo čuti tvoje ime izgovoreno zvaničnim tonom od potpuno strane osobe. Bogami sam skoro očekivala da ćeš reći: “Ovde.”

Radovalo me što vidim svog starog drugara Dena Andersona, a on se iznenadio koliko si ti porastao. Izjavio je da u tebi prepoznaje mnogo moga i to me oduševilo, razume se. Ipak, u nastupu poštenja, morala sam da mu pokažem i slike tvog tate.

“Izgledaš vrlo srećna, Suzan”, zaključio je Den dok te merio, kuckao, slušao, Niki.

“Jesam, Dene. Nikad srećnija. Divno mi je.” “Napuštanje velikog grada mnogo ti je dobro činilo. A vidi samo kakvog budućeg ragbistu imaš, da igra u odbrani.”

Ozarila sam se. “To je najbolji dečak na ovoj planeti. Nije što je moj. Ovakvu izjavu još ni od koga nisi čuo, zar ne?”

“Ne od tebe, Suzan”, predao te je meni u ruke. “Mnogo mi je milo što sam te opet video, mamice Bedford. Što se mališe tiče, on je za poster deteta dobrog zdravlja.”

Naravno, znala sam to. Onda je došao red na mene.

Sedela sam na ivici stola u ordinaciji, već obučena, iščekujući da se dr “Filadelfija” Fil Berman vrati. On je bio moj lekar u Bostonu, u stalnoj vezi sa specijalistom na Martas Vinjardu. Odlično su se dopunjavali.

Pregled je potrajao malo duže nego što je to uobičajeno. Jedna sestra pazila je na tebe, ali želela sam da te što pre uzmem u ruke i krenem put Martas Vinjarda, Fil se pojavio i zamolio me da pređem u njegovu kancelariju.

“Tvoj test opterećenja mi se ne sviđa, Suzan. Zapazio sam nekoliko nepravilnosti na tvom EKG-u. Uzeo sam slobodu da pozovem doktorku Dejvis. Poznato mi je da je Gejl bila tvoj kardiolog kad si ovde ležala kao pacijent. Ona ima tvoje nalaze napravljene na ostrvu. Danas će te malo ugnjaviti.”

“Čekaj malo, File”, pobunila sam se. Zapanjena. Mora biti da se potkrala neka greška. Osećala sam se dobro, čak odlično. Nikad bolje u životu. “Ne može biti. Jesi li siguran?”

“Poznata mi je tvoja istorija bolesti i bilo bi nemarno sa moje strane ako ne bih insistirao da te Gejl Dejvis pregleda. Na kraju krajeva, Suzan, zašto da to ne uradiš kad si već tu. Martas Vinjard je daleko. Poslušaj me. Neće dugo trajati. Čuvaćemo ti Nikolasa dok ne budeš gotova, sa zadovoljstvom.”

Onda je Fil nastavio, ton mu se postepeno menjao. “Suzan, nas dvoje se odavno znamo. Hoću da povede š računa, ma o čemu se radilo. Možda nije apsolutno ništa, ali želim još nečije mišljenje. I ti bi isti savet dala svakom svom pacijentu.”

Osećala sam se kao da sam preživljavala nešto već doživljeno, de ja vu, dok sam koračala niz hodnike pre ma ordinaciji Gejl Dejvis. Dragi Bože, molim te, ne dozvoli da mi se ono opet dogodi. Ne sada. Molim te, Bože. U mom životu sve je tako divno.

Ušla sam u čekaonicu kao da uranjam u gustu maglu u nekom ružnom snu. Nisam uspevala da priberem misli. Zloslutna mantra odzvanjala mi je u mozgu - Kaži da se ovo ne događa.

Prišla mi je sestra. Vidala sam je prilikom poseta bolnici posle srčanog udara. “Suzan, možete da pođete sa mnom.”

Pratila sam je kao osuđenik pred izvršenje smrtne kazne.

Kaži da se ovo ne događa.

Zadržali su me skoro dva sata. Mislim da su pri-menili sve poznate kardiološke testove. Brinula sam za tebe, mada sam znala da si u dobrim rukama u sobi dr Bermana.

Kad je najzad bilo gotovo, ušla je Gejl Dejvis. Imala je ozbiljan izraz lica, ali uvek je bila takva, čak i na privatnim skupovima gde sam je sretala. Podsetila sam sebe na tu njenu strogost, ali nije pomoglo.

“Nisi imala drugi srčani udar, Suzan. Tu možeš da budeš mirna. Ali ono što sam otkrila jeste oslabiljenost dva srčana zaliska. Pretpostavljam da se to desilo kao posledica onog infarkta. Ili možda trudnoće. S obzirom da su zalisci oštećeni, srce otežano pumpa krv. Ti razumeš o čemu govorim, Suzan, ali prisiljena sam da ti skrenem pažnju. Ovo je upozorenje, vrlo dobrodošlo upozorenje.”

“Čega tu ima dobrodošlog?” upitala sam.

“Neki ljudi nikad ne dobiju ovakvo upozorenje, pa nemaju izgleda da spreče ono što im pretilo. Kad se vratiš na Martas Vinjard, uradićeš još neke testove, a onda ćemo videti šta treba da se preduzme. Zalisci će možda morati da se zamene, a možda i neće.”

Gušila sam se. Nipošto nije dolazilo u obzir da se rasplačem u Gejlinom prisustvu. “Čudno”, rekla sam. “Sve može da ti ide kao po loju, a onda jednog dana cap - iz mrtvog ugla pogađa te gadan, pišljivi udarac kad mu se najmanje nadaš.”

Gejl Dejvis nije rekla ništa, samo mi je nežno stavila ruku na leđa.

Niki,

Oh, marone, kako bi rekla žustra mala Italijanka Mikele Lentini, moja najbolja drugarica u Kornvolu u državi Njujork.

Ili, po rečima Braće Bluz: “Neće nas uhvatiti, mi smo u božijoj misiji!”

Posmatrala sam te u retrovizoru. Bacakao si nožice gore-dole, ručice pružao ka meni. Svet je promicao mimo nas sa obe strane, činilo se da hrlimo kući, da to nije običan povratak.

Pričala sam ti, Niki, zaista sam ti se obraćala. “Moj život je snažno povezan sa tobom. Čini mi se nemogućim da me sada nešto rđavo zadesi. Ali pretpostavljam da je to samo lažan osećaj sigurnosti koji proizilazi iz ljubavi.”

Zamislila sam se nad tim za trenutak. Zaljubljanje u Meta i ogromna ljubav koju sam sada osećala prema njemu meni su dali osećaj sigurnosti.

Kako bi nam išta moglo naškoditi? Kako bi nam se bilo šta stvarno loše moglo dogoditi?

I ti mi daješ isti osećaj, Nik. Kako bi moglo da se desi nešto što bi nas razdvojilo? Zar da ne pratim kako ti rasteš? Suvviše surovo bi bilo od Boga da dopusti tako nešto.

Suze koje sam suzdržavala pred dr Dejvis iznenada su mi potekle niz lice. Žurno sam ih obrisala.

Usredsredila sam pažnju na put koji je vodio kući i držala se svoje uobičajene spore i oprezne vožnje.

Pričala sam ti u ogledalo, usmereno tačno na tvoje “sedište. “Hajde da napravimo plan. Važi, bebo? Svaki put kad mi pođe za rukom da te nasmešim, značiće da imamo još jednu godinu zajedno. Po jednu godinu za svaki osmeh. Prizivanje magije, Niki, eto šta je ovo. Već imamo tuce zarađenih zajedničkih godina, jer bar toliko puta si se nasmešio tokom ove vožnje. Ako produžiš u takvom tempu, ja ću imati sto trideset šest godina, a ti ćeš biti čio stogodišnjak.”

Zasmejao me moj sopstveni otkačeni humor. Tvoje lice se odjednom razvuklo u najširi osmeh koji sam ikad na njemu videla. Do suza si me nasmejao. Pogledala sam unazad i prošaptala, “Nikolas, Suzan i Met - jedno zauvek.”

To je moja molitva.

Nikolase,

Prošle su četiri duge, napetošću ispunjene sedmice, do dana kada sam iz Bostona dobila uznemirujuću vest. Ti se sa tatom voziš u džipu, a ja sedim u kuhinji u koju sunčevi zraci ulaze kroz prozor kao žuti barjačići na paradi. Kako je lepo!

Mišljenja svih lekara se slažu. Oboleli su mi srčani zalisci, ali to se može izlečiti. Zasad zalisci neće biti zamenjeni i nema govora o transplantaciji srca. Lečić me zračenjem.

Međutim, bila sam upozorena: Život ne traje večno. Uživaj u svakom njegovom trenu.

Osećala sam kako se širi miris jutra, donoseći sa sobom pesmu i so i miomiris trave sa močvara.

Oči su mi sklopljene, a povetarac sa okeana pokreće viseće zvončice na vetrokazu kraj prozora. “Nije li to prava sreća?” glasno sam izgovorila. “Što sedim ovde, u ovom prekrasnom danu...”

Što živim na Martas Vinjardu, toliko blizu okeana da kamenom mogu da dobacim do talasa - da sam nešto od onih koji to umeju...

Što sam lekar i volim svoj poziv...

Što sam nekim slučajem, ma koliko to neverovat no bilo, naišla na Meta Harisona, pa smo se ludo zavoleli...

Što imam dečaka, sa najlepšim plavim očima, naj-slađim osmehom, najblagorodnijom naravi, i sa mirisom bebe koji obožavam.

“Nije li to prava sreća, Niki? Nije li to prava sreća?” Tako bar smatram.

To je još jedna od mojih molitvi.

Nikolase,

Rasteš pred našim očima. Divno je pratiti te. Upijam svaki trenutak. Nadam se da se i sve druge mame i tate trude da osete ukus tih trenutaka i nađu vremena za to.

Voliš da se voziš biciklom sa mamom. Imaš svoj mali šlem i udobnu i sigurnu korpu na zadnjem delu mog bicikla. Vrpcom privezujem flašicu s vodom za tvoju korpu, kako bi uživao u vožnji - i krećemo.

Voliš da pevaš i da posmatraš sve ljude i krajolike na Vinjardu. Mami je to takođe zanimljivo.

Porasle su ti silne kovrdže, svetle da svetlije ne mogu biti. Znam da će, ako ih odsečem, otići za sva vremena. Tada ćeš biti pravi dečak, ne više beba.

Volim da gledam kako rasteš, ali u isto vreme žalim što vreme tako brzo leti. Teško je to objasniti. Stvarno ne znam kako bih. Ima nečeg izuzetnog u tome što posmatraš svoje dete iz dana u dan. Želim da upijem svaki trenutak, svaki osmeh, svaki zagrljaj i poljubac. Pretpostavljam da je to u vezi sa željom da si nekome potreban i potrebom da nekoga voliš.

Želim da sve to stalno i iznova preživljavam. Svaki, svaki trenutak od dana tvog rođenja. Rekla sam ti da ću biti divna mama.

U poslednje vreme svaki dan čini me ispunjenom. Svakog jutra, bez izuzetka, Met se okrene prema meni pre nego što ustanemo. Poljubi

me i šapne mi u uvo: "Imamo današnji dan, Suzan. Hajde da ustanemo i vidimo našeg dečaka."

Ali današnji dan je po nečemu drugačiji. Ne umem da objasnim zbog čega, no nagoni naslućujem da se nešto dešava, to kao da me čini nespokojnom. Još nisam načisto.

Tata je otišao da radi, tebe sam nahranila i obukla, a uznemirenost me ne napušta.

Čudan osećaj. Ništa strašno, ali nije dobro, to je definitivno. Ošamućena sam, umornija nego inače. Toliko umorna, u stvari, da moram da legnem. Mora biti da sam zaspala pošto sam te prethodno ušuškala u krevetac, jer kad sam otvorila oči, iz grada je dopirala zvonjava sa crkvenog tornja.

Bilo je već blizu podneva.

Tada sam odlučila da odgonetnem o čemu se radi. A sada, znam.

Nikolase,

Tata te je večeras stavio da spavaš, a nas dvoje smo seli na trem i zagledali se u narandžaste i crvene odsjaje zalazećeg sunca na vodi okeana. Tatin dodir je čaroban. Strpljivo me gladio po rukama i nogama, a ja to volim više nego išta na ovoj planeti. Mogla sam da ga pustim da to radi satima, a ponekad i jesam.

Veoma je zaokupljen svojom poezijom u poslednje vreme. Veliki njegov san je da objavi zbirku, a ljudi su neočekivano pokazali interesovanje za nju. Veselilo me uzbuđenje u njegovom glasu, pa sam ga pustila da priča.

"Metju, danas se nešto dogodilo", rekla sam konačno, pošto sam saslušala sve njegove novosti. Okrenuo se na kanabetu i uspravio. Oči su mu se ispunile zabrinutošću, obrve se skupile.

"Izvini, izvini", požurila sam da ga umirim. "Danas se dogodilo nešto lepo."

Mogla sam da osetim kako se opušta iz ukočenosti, a i na licu se videlo da mu je laknulo. "Pa šta se dogodilo, Suzan. Ispričaj mi svoj

dan.”

Lepo je od tvog tate što ga zaista zanima da čuje tako štogod. Slušao je, čak postavljao pitanja. Neki muževi nisu takvi.

“E, sredom neću raditi, osim u slučaju hitne potrebe. Danas je nije bilo, hvala bogu, pa sam ostala kod kuće sa Nikom.”

Spustio je glavu u moje krilo. Gladila sam mu gustu, ričkasto-smeđu kosu. Uživao je u češljanju prstima isto koliko i ja u njegovom golicanju. “Dobro zvuči. Možda ću i ja početi da uzimam slobodne dane”, zadirkirao me je.

“Zar nije srećna okolnost što ću sredom biti uz Nikija?”

Privukao mi je glavu. Poljubili smo se. Ne znam koliko dugo će ovaj naš neverovatni medeni mesec potrajati, ali lepo mi je i ne želim da mu ikad dođe kraj. Met je najbolji prijatelj koga bih mogla poželeći. Za svaku ženu bila bi prava sreća da on bude njen. I ako nekad, ikad, dođe do toga - da ti dobiješ drugu mamu, sigurna sam da će je Met mudro izabrati.

“Znači, to se dogodilo? Ti i Niki ste proveli divan dan?” upitao je.

Duboko sam se zagledala u njegove oči. “Trudna sam”, obavestila sam ga.

Onda je Met postupio baš kako treba. Nežno me poljubio. “Volim te”, tiho je rekao. “Budimo obazrivi, Suzan.”

“U redu”, uzvratila sam šapatom. “Biću obazriva.

Nikolase,

Ne umem da objasnim zašto je tako, ali život je obično složeniji nego što ga mi planiramo. Posetila sam svog kardiologa na Vinjardu, rekla mu za trudnoću, prošla kroz sve testove. A zatim sam, na njegovu preporuku, otišla u Boston da se opet vidim sa dr Dejvis.

Metu nisam spominjala kontrolu, plašeći se da bi se zabrinuo. Provela sam na poslu nekoliko sati i posle podne se odvezla u Boston. Obećala sam sebi da ću sve reći Metu čim se vratim kući.

Na tremu je gorelo svetlo kad sam skrenula na kol-sku stazu. Odocnila sam. Met je već bio stigao. Oslobodio je baku Džin dužnosti dadilje.

Iz kuhinje je dopirao primamljiv miris domaće kuhinje: pečeno pile, krompir, umak. O, bože, napravio je večeru, pomislila sam.

“Gde je Niki?” upitala sam ulazeći u kuhinju. “Stavio sam ga u krevet. Nije mogao da drži oči otvorene koliko mu se spavalo. Imala si dug dan, draga. Vodiš li računa o sebi?”

“Daaaa”, poljubila sam ga u obraz. “Pravo govoreći, pregledala sam samo dva pacijenta jutros. Morala sam u Boston kod dr Dejvis.”

Met je prestao da meša sok od pečenja. Netremice je zurio u mene, ne izustivši jedne reči. Izgledao je to liko povređeno da to nisam mogla da podnesem.

“Trebalo je da ti kažem, Metju. Nisam htela da brineš. Znam da bi se sekirao, pa sam htela da te poštedim. Ti bi navalio da ideš u Boston sa mnom”, dodala sam nervozno, u pokušaju da opravdam svoj postupak, koji nije bio na svom mestu, ali ni tako strašan. Met je odlučio da ostane na tome.

“Dobro, i? Šta je dr Dejvis imala da kaže?”

U mislima sam se vratila u ordinaciju Gejl Dejvis, na ivicu stola za preglede, gde sam sedela sva napeta, zbrkanih osećanja. Šta je rekla? Šta je rekla?

“Saopštila sam joj za bebu.”

Pa. “Ona se... mnogo se zabrinula. Nije joj bilo po volji.”

Reči koje su sledile zastajale su mi u grlu, presecale mi disanje. Jedva sam uspevala da govorim. Suze su mi navirale, počela sam da se tresem.

“Rekla je da je trudnoća preveliki rizik za mene. Rekla je da ne bi trebalo da imam ovu bebu.”

Sada su se i Metove oči ovlažile. Udahnuo je vazduh. Onda je progovorio, prekidajući tišinu koja je bila zavladala.

“Suzan, slažem se s njom. Ne bih podneo rizik da te izgubim.

Ja sam plakala, kidala se od jecaja, još sam drhtala. “Nemoj da se odrekneš ove bebe, Mete.”

Pogledala sam ga u iščekivanju reči utehe. Ali on je ćutao. Na kraju je polako zavrteo glavom. “Žao mi je, Suzan.”

Odjednom mi je bilo potrebno da udahnem svež vazduh, da pobegnem, da budem sama. Naglo sam se okrenula i izjurila iz kuće. Trčala sam kroz visoku morską travu sve dok nisam stigla na obalu. Potresena, zadihana, iscrpljena. Bučalo mi je u glavi.

Ležala sam na pesku i grcala. Osećala sam se grozno, neutešno žalosna zbog bebe u mojoj utrobi. Mislila sam na Meta i tebe kako čekate da se vratim kući. Jesam li bila sebična, tvrdoglava, nepromišljena? Bila sam lekar. Znala sam koliki je rizik.

Ova beba značila je dragocen i neočekivan poklon. Nisam mogla da je se odreknem. Čini mi se da sam satima ispitivala svoja osećanja. Onda sam ugledala pun mesec i shvatila da je vreme za povratak u kuću.

Met je čekao u kuhinji. Videla sam ga u mekoj, žutoj svetlosti dok sam se s mukom uspinjala sa obale. Ponovo me uhvatio plač.

Tada sam uradila nešto čudno, ni sama ne znam zbog čega. Pokucala sam na vrata i klekla na prvi ste-penik. Možda zbog umora i iscrpljujućeg, stresnog dana. Možda iz nekog drugog razloga, daleko važnijeg, još nedokučivog.

Možda sam se setila engleskog kralja koji je klekao u sneg u nadi da neće biti izopšten iz crkve, da će dobiti opraštaj od pape Grgura.

Preživljavala sam velike patnje dole na obali, ali takođe mi je bilo jasno da sam sebično postupila. Nije trebalo da izletim i ostavim Meta samog u kući.

“Oprosti što sam onako izjurila”, rekla sam Metu kad je otvorio vrata sa mrežom za komarce. “Što sam pobegla od tebe. Trebalo je da ostanem, da razgovaramo.”

“Dobro znaš da nemam šta da ti opraštam”, tiho je rekao Met i pomilovao me po kosi.

Podigao me na noge i zagrlio. Osetila sam olakšanje u čitavom svom biću. Osluškiavala sam snažne otkucaje njegovog srca, pustila ga da bradu prisloni na moje teme. Pustila sam da se njegova toplota preliiva u mene.

“Ja samo želim da zadržim ovu bebu, Mete. Zar je to tako strašno?”

“Nije, Suzan. Nije to strašno. Ono što ne bih mogao da izdržim je da izgubim tebe. Kad bih tebe izgubio, mislim da mi ne bi bilo do života. Toliko te volim. Volim tebe i Nikija.

Oh, Niki,

Život ponekad ume da bude nemilosrdan. Upamti to, dragi dečače. Stigla sam kući posle svega nekoliko sati rada. Rutinski dan, ništa neuobičajeno, ništa na-porno. Zapravo, bila sam prilično dobro raspoložena.

Dovezla sam se kući da malo prilegnem pre dolaska pacijenta zakazanog za posle podne. Tebe je baka Džin bila odvela da provedeš dan kod nje. Met je imao posla u Ist Čopu.

Namera mi je bila da se opustim i odremam slatkim, zdravim i okrepljujućim snom. Sutradan me je čekala poseta kod Koni - u vezi sa bebom.

Srušila sam se na krevet od iznenadne vrtoglavice. Srce mi je zalupalo. Čudno. Hvatala me glavobolja, iz čista mira.

Spremao se pljusak, napolju je pao pritisak. Dešavalo se da me zaboli glava po takvom vremenu. Za sutradan mi je bilo zakazano viđenje sa Koni, ali premišljala sam da li je pametno čekati do tada. Ipak, možda ću se bolje osećati kroz sat, dva, ili kad konačno padne kiša.

Toliko sam bila opsednuta zdravljem da sam, postajala neurotična, za boga miloga.

Smiri se, Suzan, rekla sam sebi. Lezi, zatvori oči i reci svakom delu svog tela da se opusti.

Očima, ustima, grudima, stomaku; rukama, noga ma, stopalima, nožnim prstima.

Opusti se cela i zavuci se pod ćebe, zlatno runo. Sve što ti je potrebno je jedan sat, predah, a kad se probudiš, bićeš kao nova.

Hajde, spavaj, spavaj sad, spavaj... "Suzan, šta ti je?"

Okrenula sam se u krevetu na zvuk Metovog utišanog glasa. Još mi je bilo loše. On se prignuo bliže meni, izgledao je zabrinuto.

"Sutra idem kod Koni", uspela sam da kažem. Čudno. Morala sam da upotrebim svu svoju snagu samo da bih izgovorila tih nekoliko

reči.

“Ideš ti kod Koni ovog časa”, odlučio je Met. Stigli smo kod Koni. Ona me pogledala i rekla, “Nemoj da se uvrediš, ali ne izgledaš baš sjajno.”

Izmerila mi je pritisak, uzela uzorke krvi i urina i na kraju napravila EKG. Dok je trajalo testiranje bila sam kao u polusnu. Prazna iznutra i više nego zabrinuta.

Pošto je obavila ispitivanja, Koni je sela sa mnom i Metom. Nije izgledala zadovoljno. “Pritisak ti je povišen, ali tek kroz dan-dva imaćemo rezultate testova krvi. Postaraću se da to ubrzam koliko je moguće. U izvesnoj meri tvoje stanje je stabilno, samo ne dopa da mi se kako si se danas osećala. Ni kako izgledaš. Na ivici sam odluke da te zadržim u bolnici. Slažem se sa dr Dejvis u pogledu abortusa. Ti odlučuješ, nema zбора, ali izlažeš se ozbiljnom riziku.”

“Pobogu, Koni”, rekla sam joj, “osim što u potpunosti prekidam sa ustaljenim navikama, sve ostalo što radim na svom je mestu. Vodim računa, dobra sam.”

“Onda u potpunosti prestani da radiš”, dočekala je Koni. Ništa joj nije promaklo. “Ne šalim se, Suzan. Zabrinjava me šta ti se dešava. Ako odeš lepo kući i odmaranje staviš na apsolutno prvo mesto, onda imamo šansu. Ako ne, ostaješ ovde.”

Znala sam da Koni to misli ozbiljno. Takva je ona. “Idem odmah kući”, promrmljala sam. “Ne mogu da se odreknem bebe.”

Dragi Nikolase,

Tako mi je žao, dušo. Prošao je čitav mesec. Imala sam puno posla oko tebe. Osim toga, umorna sam i nisam stigla da ti pišem. Potruđiću se da nadoknadim sve propušteno.

U tvojih jedanaest meseci omiljene reči su ti: tata, mama, opa, sat, brod, lopta, voda, auto, a glavna je LAMPA. Lud si za lampama. Ti kažeš “japa”.

Ovih dana si kao igračka na navijanje. Neumorno tumaraš i tumaraš i tumaraš.

Bila sam usred već ustaljenog refrena "budi dobar dečko" kad je zazvonio telefon. Javila se sestra iz or - dinacije Koni Koter. Zamolila je da sačekam dok me spoji sa doktorkom.

Večnost je prošla pre nego što je Koni najzad uzela vezu. Ti si doteturao do mene i pokušao da mi uzmeš slušalicu. "Što da ne? Pričaj ti sa doktorkom Koter", kazala sam ti.

"Suzan?" "Da, tu sam, Koni. Odmaram se kod kuće."

"Slušaj... stigle su tvoje najnovije analize krvi..." Uh, ta jeziva pauza kod lekara, ta muka da se kaže na najbolji način. Sve mi je to dobro poznato.

"I nisam zadovoljna. Ulaziš u opasnu zonu. Hoću da te odmah smestim ovde. Dobićeš infuziju. Pokazaću ti rezultate testova kad dođeš. Koliko ti treba da stigneš ovamo?"

Njene reči urlale su mi u glavi silinom bure, iščilela je sva moja snaga. Bila sam kao pokošena. Morala sam da sednem. Sa slušalicom i dalje na uhu, savila sam glavu među kolena.

"Ne znam, Koni. Ovde sam sa Nikijem. Met je na poslu."

"Ne prihvata se, Suzan. Može doći do nevolje. Ja ću pozvati Džin ako ti nećeš."

"Ne, ne. Pozvaću je ja. Sad odmah."

Spustila sam, slušalicu, a ti si se uhvatio za moju ruku. Umeo si da uradiš pravu stvar - mora da si to naučio od tate.

Sećam se da sam te ušuškala u krevetac i povukla uzicu na muzičkoj kutiji. Zviždi veselu melodiju počinje da svira. Tako lepa pesmica, čak i u mom sta nju nervoze.

Sećam se da sam upalila tvoju noćnu svetiljku i navukla zavese.

Sećam se da sam se uputila u prizemlje da zovem baku Džin, pa Meta.

To je sve čega se sećam.

Met me je zatekao kako ležim mlitavo poput krpene lutke na dnu stepenica. Imala sam duboku posekotinu duž nosa. Skotrljala sam se niz čitavo stepenište? Pozvao je,, baku Džin i žurno me odvezao u hitnu pomoć. Odatle sam prebačena na odeljenje intenzivne nege, probudila sam se uz zvuke panične aktivnosti oko mog kreveta. Met nije bio tu.

Dozivala sam ga. On i Koni stvorili su se kraj mene za tren oka. "Imala si gadan pad, Suzan", Met je prvi progovorio. "Izgubila si svest."

"Šta je sa bebom? Koni, moja beba?"

"Rad srca je normalan, Suzan, ali situacija nije dobra. Pritisak van merljivih granica, proteini paraju nebo i..."

Napravila je dovoljno dugu pauzu da shvatim da postoji još jedno značajno "i".

"I šta?" pitala sam.

"Imaš trovanje krvi. To bi mogao biti razlog tvoje nesvestice kod kuće."

"Naravno, znala sam značenje takvog abnormalnog stanja. Moja krv trovala je i bebu i mene. Nije mi bio poznat nijedan slučaj trovanja u ovako ranom stadijumu trudnoće, ali Koni se nije mogla prevariti.

Čula sam Konine reči kao isprekidane odlomke zvuka. Nikako da mi se spoji cela rečenica u glavi. Imala sam utisak da mi je izvršena operacija na mozgu. I da stvarno osećam kako zatrovana krv nabujava u meni, kao da sam brana koja tek što nije pukla.

Čula sam kako Metu naređuju da napusti salu i kako uleće ekipa za hitne intervencije. Lekari i sestre sjatili su se oko mene. Maskom za kiseonik pokriveni su mi usta i nos.

Shvatila sam šta mi je. Jezikom laika rečeno: Otkazivali su bubrezi.

Padao je krvni pritisak.

Jetra je na jedvite jade obavljala svoju funkciju čuvara od otrova.

Telo je počelo da se grči.

Davali su mi infuziju i lekove za zaustavljanje grčeva, ali onda sam počela da krvarim.

Znala sam da je sa mnom gotovo. Znala sam mnogo više nego što sam želela. Uplašila sam se. Lebdela sam iznad svog tela, a potom pala u mračan tunel. Crni zidovi tunela kroz koji sam prolazila sužavali su se i isterivali mi dah.

Umirala sam.

Met bdi kraj mog kreveta danju i noću. Tvoj tata me ni za trenutak ne ostavlja samu, pa brinem za nje ga. Volim ga više nego ikad. On je najbolji muž, naj bolji prijatelj koga jedna žena može da ima.

Koni me redovno posećuje, po tri, četiri puta dnevno. Ranije nisam bila svesna koliko je ona dobar lekar i veliki prijatelj.

Čujem nju, čujem tatu, ali nisam u stanju da reagu-jem. Ne znam zašto.

Po onome što mi je doprlo do svesti dok sam ih osluškivala, izgubila sam bebu. Kad bih mogla da plačem, oči bih isplakala. Vrištala bih. Ali ne polazi mi za rukom ni jedno ni drugo, pa tugujem u najstrašnijoj tišini. Čemer se zapečatio u mojim grudima, a ja vapim da ga izbacim iz sebe.

Baka Džin dolazi i svaki put dugo sedi uz mene. I moji prijatelji sa celog Vinjarda, doktori iz bolnice, neki čak iz Bostona. Melani Boun i njen muž Bil svakodnevno me posećuju. Svratio je čak i Met Vulf, moj prijatelj advokat, i tiho mi govorio ljubazne reči. Hvatam deliće razgovora ljudi oko mene.

“Ako je to u redu, doneću Nikija danas posle podne”, kazao je tvoj tata doktorki Koni. “Nedostaje mu majka. Mislim da je za njega važno da je vidi.”

A onda je Met rekao i ovo: “Makar to bilo i poslednji put. Pozvaću monsinjora Dvajera.”

Met te unosi u bolničku sobu, Nikolase. Vas dvojica sedite kraj mog kreveta čitavo poslepodne, pričate mi priče, držite me za niku, opraštate se od mene.

Čujem kako se Metov glas slama i brinem za njega. Pre mnogo vremena umro mu je otac. Met je tada imao osam godina, ali nikad ga nije prežalio. Čak odbija da spomene oca. Užasno se plaši da opet nekoga izgubi. A sada će izgubiti mene.

Još se držim. Bar mislim da sam tu. Nema drugog objašnjenja.

Zar bih inače mogla da čujem tvoj smeh, Niki? Ili kako vičeš “mama” u crnoj rupi moga sna?

Ipak, čujem te.

Tvoj mili glasić dopire do mog ambisa i pronalazi me na dubokom mračnom mestu gde sam zatočena. Kao da me ti i tata dozivate napolje iz ove čudne obamrlosti, a vaši glasovi su kao svetionik koji mi pokazuje put.

Upinjem se da krenem gore, odakle dolaze vaši glasovi - gore, gore, gore.

Moram da vidim tebe i tatu još jedanput... Moram da pričam sa vama još jedanput...

Osećam kako se mračan tunel zatvara iza mene i mislim, možda sam pronašla izlaz iz ovog usamljenog mesta. Sve postaje svetlije. Više me ne okružuje tmina, nego zraci toplote i možda svetlost dobrodošlice sa Martas Vinjarda.

Da li sam to ja bila na nebu? Ili sam sada na nebu? Čime da objasnim ovo što sada osećam?

A onda se dešava nešto neočekivano. Ja otvaram oči.

“Zdravo, Suzan”, šapuće Met. “Hvala ti, Bože, vratila si nam se.”

Keti

Više od ovoga Keti nije bila u stanju da pročita iz dnevnika u jednom dahu. Met je upozorio u pisamcetu: naići ćeš na delove koji će ti možda teško pasti. Ne samo teško, Keti je sada znala, nego nepodnošljivo.

Pojam srećnog ishoda u ljubavi bio je nezamisliv za Keti u tom trenutku, ali ipak je znala da tako nešto nije nemoguće.

Postoje normalni parovi, kao što su Lin i Fil Braun, koji žive u Vestportu u Konektikatu na jednoj lepoj maloj farmi, sa svoje četvoro dece, dva psa i jednim zecom, i koji se, po Ketinom mišljenju i mišljenju svih drugih njihovih prijatelja, i dalje vole.

Keti je sutradan pozvala Lin i ponudila se da pričuva decu te noći, ponuda koja je važila za samo jednu noć. Bilo joj je preko potrebno da bude sa Braunovima, da se nađe u okruženju topline i budrosti jedne porodice.

Lin je smesta izrazila sumnju. "Keti, o čemu se radi? Šta se događa?"

"Ništa. Uželega sam vas se, to je sve. Smatraj ovo kao preuranjeni poklon za tvoju i Filovu godišnjicu. Poklonjenom konju ne gleda se u zube. Evo me na stanici "Grand Central". Krećem."

Sela je na voz za Vestport i stigla kod Lin i Fila pre sedam sati. Bar nije ostala u kancelariji i radila do kasno u noć.

Klinci Braunovih - Ešbi, Tori, Kelzi i Rosko - bili su uzrasta od osam, pet, tri i jedne godine. Voleli su Keti, smatrali su da je mnogo fina. Dopadala im se njena dugačka pletenica. I što je porasla tako velika.

I tako su Lin i Fil otišli na svoj "ljubavni sastanak", a Keti je preuzela brigu oko dece. Istini za volju, bila je zahvalna Braunovima što su je "primili". Oni su upoznali Meta Harisona i on im se dopao, a znali su u glavnim crtama šta se dogodilo između njega i Keti. Doduše, ništa im od svega toga nije bilo jasno. Lin je bila predvidela da će se njih dvoje venčati u roku od godinu dana.

Keti i deca proveli su veče kako se samo poželeti može. Braunovi su imali malu gostinsku kuću, za koju je Fil večito pretio da će je srediti i učiniti dostojnom poštovanja. Keti i kompanija odavno su izabrali tu kućicu za svoja druženja.

Klinci su voleli da prave ujdurme na njen račun. Sakrili bi njen kofer i odeću, ili uzeli šminku i mackali se (uključujući i mališu Roska).

Slikala ih je svojom "kodak" kamerom. Oprali su Linin automobil "leksus SUV". Išli na grupnu vožnju biciklom. Gledali film Pileći trk. Jeli picu, "svaštaru".

Kad su se Lin i Fil oko jedanaest sati vratili kući, zatekli su Ketu i decu pozaspale na jastucima i jorganima bačenim po podu gostinske kuće.

Ketu je u stvari bila budna i čula je kako Lin šapuće Filu: "Baš je sjajna. Biće mama i po." To joj je nateralo suze na oči. Morala je da proguta jecaj, pretvarajući se da spava.

Ostala je kod Braunovih do subote posle podne, kada je vozom u šest sati krenula nazad u Njujork. Pre odlaska poverila se prijateljici Lin da je u drugom stanju.

Bila je sva smlavljena od umora, a ipak nekako bodrija i kao podmlađena osećala se bolje, u svakom slučaju. Verovala je u mala čuda. Gajila je nadu. Znala je da u životu postoje i srećni završeci. Verovala je u porodicu.

Negde na pola puta do Njujorka, zavukla je ruku u tašnu i izvadila dnevnik.

Izašla je iz voza na velepno obnovljenoj i preuređenoj centralnoj stanici Grand. Imala je potrebu da malo pešači. Menhetn je, u neki minut posle sedam uveče, bio zakrčen saobraćajem. Uglavnom su tu mileli, taksi za taksijem, uz zvuke sirena, i automobili ljudi koji su se vraćali posle odmora provedenog u vikendicama i vilama, a već su bili na ivici nerava.

I Ketu je bila napeta kao struna. Dnevnik je sve jače činio svoje.

Još nije imala odgovore potrebne da sredi svoj život. Nije raskrstila sa Metom - niti sa Suzan i Nikolasom.

Zamislila se nad onim što je ranije pročitala u dnevniku, nad pričom o pet kugli: rad, porodica, zdravlje, prijatelji i čestitost.

Rad je gumena kugla, nije li tako?

Suzan je to shvatila i najednom sagledala svoj život drugim očima, sa spokojstvom i spoznajom da se od njega može nešto učiniti. Stavila je sve po strani: posao, stres, pritisak, rokove, gomile ljudi koji te guraju, odvaljuju ti rame, bes na drumovima, bes koji život nameće.

Zalaženje u tuđu stvarnost navelo je Ketu da preispita automatski sled događaja u njenih poslednjih devet godina. Zaposlila se u dvadeset i drugoj godini, tek što je diplomirala po programu za istaknute studente na Univerzitetu Severne Karoline u Čepel Hillu. Imala je sreće da dva leta provede na praksi u Algonquinu, što joj je otvorilo važna vrata na Menhetnu. Tako je došla u Njujork sa velikim planovima, zavolela grad. Ipak, nije stekla utisak da se zaista uklopila, da je Njujork mesto predodređeno za nju.

Osećala se ovde ponekad kao gost - kao povisok, trapav turista.

Sada je pomislila da možda zna razlog tome. Već dugo životna ravnoteža bila joj je poremećena. Mnoge kasne sate provodila je radeći u kancelariji ili kod kuće, u čitanju i uređivanju rukopisa, u nastojanju da iz njih izvuče maksimum. Koristan rad, ali rad je gumena kugla, zar ne?

Porodica, zdravlje, prijatelji i čestitost bili su one dragocene kugle od stakla.

Beba koju je nosila sasvim sigurno je predstavljala staklenu kuglu.

Narednog jutra oko jedanaest sati vozila se žutim taksijem sa dve najbolje drugarice, Suzan Kingsolver i Lori Rejli. Zaputila se kod svog ginekologa, dr Alberta K. Sasona.

Suzan i Lori krenule su s njom da bi joj pružile moralnu podršku. Razumele su se u trudnoću i uporno navaljivale da joj prave društvo. Držale su je svaka za po jednu ruku.

“Dobro se osećaš, dušo?” pitala je Suzan. Ona je radila kao učiteljica u školi na Louer Ist Sajdu. Upoznale su se u venjaku u parku prilikom Ketinog jedinog letovanja provedenog u Hemptonsu, i postale nerazdvojne prijateljice. Ketu je bila počasna deveruša na Suzaninom venčanju, a kasnije deveruša i na Lorinom venčanju.

“Dobro mi je, ne brini. Samo nikako ne mogu da shvatim šta mi se sve dogodilo ovih poslednjih dana. Prosto da ne poveruješ da sada idem kod Sasona.” O, Bože, molim te da mi pomogneš. Molim te, daj mi snage.

Izašle su iz taksija i Ketu je uhvatila sebe kako prazno zuri u prolaznike i poznate radnje u Sedamdeset osmoj ulici. Šta da kaže dr Sasonu? Prilikom godišnje kontrole, Albert se strašno obradovao na vest da je našla momka - a vidi sad ovo!

Kretala se kao u bunilu, uprkos tome što su Suzan i Lori čavrljale, prijateljski je bodrile i zaista bile od velike pomoći.

“Ma šta da odlučiš”, tiho je rekla Lori kad je Keti pozvana u ordinaciju dr Sasona, “biće dobro. Ti si zmaj.”

Ma šta odlučila.

Nikako da se unese u ono što joj se dešavalo. Albert Sason ju je dočekao sa osmehom, pa je to kod Keti izazvalo pomisao na Suzan i njen ljubazan način ophođenja prema pacijentima.

“Dakle?” rekao je dr Sason kad je legla na sto i uglavila noge u stremenove. Albert je imao običaj da zamoli Keti da ga ne tresne kolenom po glavi. Mala šala radi razbijanja napetosti. Danas je, međutim, ta šala izostala.

“Dakle, toliko sam se zaljubila da sam prekinula sa upotrebom sredstava za kontracepciju. Kao da sam bila ošamućena”, rekla je Keti i nasmejala se.

Onda se rasplakala, pa je Albert prišao i nežno prislonio njenu glavu na svoje grudi. “Dobro, de, Keti. Sve je u redu. Sve je u redu.”

“Mislim da znam šta ću.” Keti je konačno uspela da izgovori između dva jecaja. “Mislim... da ću... zadržati... moju bebu.”

“Odlično, Keti”, dr Sason je s blagošću tapkao po leđima. “Ti ćeš biti divna majka. Imaćeš lepo dete.”

Dnevnik

Nikolase,

Danas su me pustili kući iz bolnice. Kako je neopi-sivo lepo biti kod kuće. O, na svetu nema devojke rođene pod zvezdom srećnijom od moje.

Prisnost ovih odaja, tvoja lepa soba, način na koji se jutarnja svetlost razliva preko prozorskih okapnica i osvetljava sve pred sobom. Kakva je radost biti ovde. Biti bilo gde, u suštini.

Život je čudo, niz sitnih čudesa. Zaista jeste, ako - naučiš da ga sagledavaš iz pravog ugla.

Volim našu kuću na Bič Roudu. Draža mi je nego ikada u životu, Niki. Više je cenim sada, svaku njenu pukotinu i neravninu.

Met je pripremio divotu od ručka. Prilično je dobar kuvar, vešt sa varjačom i tiganjem isto kao što je sa čekićem i ekserom. Postavio je ručak kao piknik u staklenoj bašti, na kockastom crveno-belom čaršavu. Francuska salata od paradajza, sardela, maslinki i mirođije, svež hleb od dvanaest vrsta žitarica, čaj. Kao iz bajke. Posle ručka nas troje smo ostali da sedimo u bašti. Tata je mene držao za ruku, a ja sam držala tvoju ručicu.

Nikolas, Suzan i Met. Sreća je tako jednostavna.

Niki, ti mali nestaško,

Svaki trenutak proveden s tobom ispunjava me neopisivim čuđenjem i srećom.

Juče sam te prvi put umočila u Atlantski okean. Bio je prvi dan jula. Oduševio si se.

Voda kakva se samo poželeti može, sa malim talasima. Baš tvoje visine. Pa sav onaj pesak, tvoja lična kofica za igranje u pesku.

Radosni osmesi na tvom licu. I na mom, razume se. Mama, vidi ovo! Mama, uradi to!

Po povratku kući slučajno sam ti pokazala sliku dvogodišnje Bejli Me Boun, naše male komšinice iz Bič Rouda. Počeo si da se smeškaš, a onda si napucao usne. Bićeš otrov za devojke. Ali budi dobar sa njima, kao tvoj tata.

Za jednog muškarca - imaš ukusa. Voliš da gledaš lepe stvari - drveće, okean, i izvore svetlosti, što se podrazumeva.

Zabavlja te da pipkaš dirke na našem klaviru. Baš je to ljupko.

A voliš i da čistiš. Guraš svoj usisivač-igračku, pa-pirnim ubrusom brišeš tragove prosutog jela. Možda bih to mogla da iskoristim kad malo poodrasteš.

Kad se sve sabere, ti si velika radost.

Privijam i čuvam u srcu svaki tvoj kikut, smeh, svaku tužnu suzu.

“Probudi se, lepotice. Danas te volim čak i više nego juče.”

Met me budi tim rečima svakog jutra otkad sam došla iz bolnice. Makar bila još napola u snu, ne smeta mi da me budi njegov umirujući glas i ove reči.

Sedmice su prolazile i meni se vraćala snaga. Izlazila sam u duge šetnje obalom. Čak sam primila i nekoliko pacijenata. I bacila se na gimnastiku, kao nikad do sada.

Proteklo je još nekoliko nedelja. Još više sam ojačala. Ponosila sam se sobom, nema šta.

Jednog jutra Met se nadneo iznad mog kreveta. Držao je tebe u rukama i smeškao se. Obojica ste se široko osmehivali. Nanjušila sam neku zaveru.

“Zvanično saopštenje! Počinje trodnevni vikend porodice Harison. Budi se, lepotice. Volim te. Hajde, već gubimo od današnjeg dana.”

“Šta?” zgranula sam se pogledavši kroz prozor. Napolju je još bio mrak.

Onda si ti pogledao u tatu kao da je skrenuo s pameti.

“Dole, kuco”, Met te spustio na krevet pored mene. “Pakuj torbe. Putujemo. Ponesi sve što ti treba za tri čarobna dana, Suzan.”

Oslonila sam se na lakat i radoznalo se zagledala u Meta. "Tri čarobna dana, gde?"

"Rezervisao sam sobu u "Hob Nob Inu" u Edgartaunu. Ogromni kreveti, seljački doručak, posle-podneveni čaj. Prstom nećeš morati da mrdneš, da pereš sudove ili se javljaš na telefon, Suzan. Kako ti zvuči?"

Zvučalo je fantastično. Baš ono što mi je trebalo.

Ovo je priča o ljubavi, Nikolase. Mojoj, tvojoj, tatinoj! O tome kako život može da bude lep ako naiđeš na pravu osobu. O zahvalnosti za svaki trenutak proveden sa onim pravim. Za svaki milioniti deo sekunde.

Naša trodnevna avantura započela je posetom karuselu letećih konja, gde smo jahali na čarobnim konjima, a oko nas su se okretala visoka brda Ouk Blafsa. Tamo smo bili, na obojenim ponijima, pod divnim kišobranom, baš kao u stara vremena. Kakav doživljaj!

Obišli smo plaže na koje odavno nismo kročili. Plažu "Lusi Vinsent" kraj južnog puta, plaže "Kvansu" i "Henkok"... sve same privatne plaže, na koje smo uspeli da se provučemo zahvaljujući tome što je Met nekako uspeo da se domogne ključeva kapije.

Držeći se za ruke, šetali smo duž plaže kod sve-tionika, plaže "Lobstervil" i moje omiljene okuke na Roud Biču.

Kakvo je osveženje za mene bilo videti sva ta mesta ponovo, sa tatom i tobom. Vratila mi se slika iz prošlih vremena i kao da sam u njoj videla nas troje.

Vozili smo se fijakerom na farmu "Žgoljavi vrat". Ti nisi prestajao da se smeješ. Hranio si konje šargarepama i toliko si se zacenjivao od smeha da si me živu isprepadao. Tvoji obrazi žarili su se pored veličanstvenih belgijskih džinovskih konja.

Ručavali smo u najlepšim restoranima. "Crvena mačka", kafe "Sladak život", "Zvezda". Na svojoj vi-sokoj stolici izgledao si kao veliki dečak, kao odrastao. Smeškao si se, očaran plamenom sveće.

Gledali smo Patuljka Ramplstiltkina u amfiteatru "Tisberi", išli na večer pripovedanja priča u Vinjarskom pozorištu. Mnogo si se lepo ponašao.

Nedaleko od mesta gde smo odseli nalazila se umetnička radionica nazvana "Pljeskara". Tu smo svojim rukama napravili šolje i tacne.

Ti si slikao po svom tanjiru, ćapkajući male svet-loplave i blede žute mrljotine, za koje smo tumačili da predstavljaju mene, tatu i tebe. Onda je došlo vreme za povratak kući.

Niki,

Da li ti je išta od ovoga ostalo u pamćenju?

Kad smo zavili iza poslednje okuke prema našoj kući, pali su mi u oči automobili, zbrda-zdola parkirani automobili skroz duž Bič Rouda. Još nekoliko automobila, limuzina i kamioneta poređalo se do prilaza za kola, samo stvar je bila u tome što taj prilaz više nije postojao.

Njegovo mesto zauzela je neka dograđena zgrada, sa novim kolskim prilazom na zadnjem kraju dogradnje. Baš kako je tvoj tata bio obećao.

“Šta?” upitala sam Meta, zaprepašćena. “Šta je ovo?”

“Mali dodatak kući, Suzan. Ili njegov skroman začetak. Ovo je tvoja nova ordinacija, sa svim onim stvarima koje stara nije imala. Sada više nećeš morati da onoliko odlaziš kod pacijenata po kućama, ili možda to više uopšte nećeš morati da radiš. Naše dvorište je idealno mesto za tvoju ordinaciju. Čak ima i pogled na okean.”

Na desetine naših prijatelja i Metovih drugara radnika okupilo se na travnjaku. Pozdravili su nas aplau-zom kad smo izašli iz kola. I ti si tapšao ručicama. Mada mi se čini da si ti tapšao sebi. “Suzan! Met!” uzvikivali su naši prijatelji po taktu pljeskanja ruku. Ja sam stajala kao ukopana, zanemela, van sebe od zaprepašćenja. Mora da su Metovi drugovi i naši prijatelji tri dana danonoćno udarali čekićima da bi napravili ovo čudo.

“Preostaje mi još da uvedem struju i vodu”, rekao je Met izvinjavajućim tonom.

“I ovo je suviše”, čvrsto sam ga zagrlila.

“Ne”, uzvratilo je on šapatom, “ovo nije ni izbliza dovoljno, Suzan. Želja mi je samo da budeš u kući.”

Nikolase, mili Nikolase,

Izgleda da je sve ponovo krenulo u dobrom pravcu. Vreme kao da leti. Sutra navršavaš godinu dana. Zamisli ti to! Bravo!

Šta mogu da kažem, osim da ničeg nema lepšeg nego gledati te kako rasteš, videti tvoj prvi zubić, pratiti tvoje prve korake, čuti kako izgovaraš prve reči, sastavljaš pola rečenice, razvijaš svoju malu ličnost iz dana u dan.

Jutros si se igrao sa tatinim ogromnim, groznim radnim čizmama koje on drži na dnu plakara u garde - robi. Kad si se pojavio odande, stajao si u tim čizmama. I počeo da se smeješ. Sigurno si verovao da je to najbolji štos koji je ikad neko izveo. I mene si zarazio smehom. Ušao je tata, pa se i on smejaio.

Nikolas, Suzan i Met. Kakav trio!

Sutra proslavljamo tvojih prvih dvanaest meseci. Pokloni su spremni. Jedan od njih su fotografije sa našeg izleta. Odabrala sam nekoliko najuspelijih snimaka i oni su sada na uramljivanju. Neću da ti kažem koja slika mi se najviše sviđa. To je iznenađenje.

Reći ću ti samo toliko da će biti u srebrnom ramu, sa mesecima i zvezdama i anđelima ugraviranim svuda unaokolo. Baš u tvom stilu.

Još malo, pa je vreme da se otpeva “Srećan rođendan!”

Nikolase,

Već je dockan, a tata i ja se ponašamo kao dve glupe guske. Ponoć je minula, prema tome, tvoj rođendan je zvanično došao. Ura! Čestitamo!

Nismo odoleli, pa smo se prikrali u tvoju sobu i posmatrali te nekoliko minuta. Slali smo ti poljupce sa dlana. Ti isto znaš da šalješ poljupce. Mnogo si pametan.

Tata je uneo jedan od poklona za tebe, jarkocrvenu "korvetu" sa pokretnim krovom, i pažljivo je namestio pored krevca. Ti i tvoj tata pravi ste autoholičari. Dušu dajete za automobile. Volite da osetite brzinu.

Met i ja smo te zagrljeni gledali kako spavaš - što je jedna od najvećih radosti u životu. Ne propusti da jednog dana i ti uživaš u svom usnulom detetu.

Iz potrebe za nestašlukom, povukla sam uzicu muzičke kutije. Znam da će mi lepa, jednostavna pesmica Zviždi veselu melodiju uvek pred očima stvoriti tvoju sliku dok spavaš u svom krevetiću.

Met i ja smo se njihali uz muziku. Mogli smo tako da ostanemo čitave noći. Zagrljeni, bdijući nad tvojim snom, plešući uz zvuke iz tvoje muzičke kutije.

Ti se nisi budio, ali smešak ti je preleteo preko lica. "Baš smo mi ljudi sreće", šapnula sam Metu. "Zar nije ovo nešto najlepše što se čoveku može dogoditi?"

"Jeste, Suzan. Tako je jednostavno, a tako dobro."

Konačno smo otišli u krevet i doživeli drugu naj-lepšu stvar na svetu. Met je posle zaspao na mojim rukama - momcima se to dešava kad im se sviđaš iz sve snage, a ja sam ustala da ti ovo napišem.

Volim te, milo moje. Vidimo se ujutro. Jedva čekam.

Metju

Ćao, slatki moj Nikolase, ovo je tata,

Jesam li ti rekao koliko te volim? Jesam li ti rekao koliko si mi važan? Eto - sad sam ti rekao. Ti si najbolji mali dečak, kakav se samo poželeti može. Mnogo te volim.

Nešto se dogodilo juče ujutro. Zato ti sada ja pišem umesto mame.

Primoran sam da ovo napišem. Ovog trenutka ni u šta više nisam siguran, osim da moram duši da olakšam. Moram da pričam s tobom.

Očevi i sinovi bi trebalo da razgovaraju češće nego što to čine. Većina očeva plaši se da ispolji svoja osećanja, ali ja ne želim da tako bude sa nama dvojicom. Želim da uvek mogu da ti kažem šta osećam. Kao ovo sada.

Tako je to teško, Niki.

Nešto najteže što sam ikad morao da kažem. Mama je išla po tvoj rođendanski poklon, po tvoje lepe uramljene slike. Blistala je od zadovoljstva. Divno je izgledala, onako preplanula od šetnji uz obalu. Video sam je kad je izlazila i nisam u stanju da izbrišem tu sliku iz glave.

Lice joj je blistalo od osmeha. Obukla je žutu haljinu bez rukava i providnu belu bluzu. Njena svetla kosa, sva u kovrdžama, leljala se pri hodu. Pevušila je tvoju pesmu Zviždi veselu melodiju.

Trebalo je da pođem s njom, trebalo je da poljubim Suzan za zbogom, trebalo je da je zagrlim. A ja sam samo doviknuo: "Volim te." Ruke su joj bile zauzete, pa mi je poslala poljubac iz daljine.

Stalno mi je pred očima kako šalje taj poljubac. Gledao sam je kako odlazi, osvrće se i žmirka na mene očima na onaj svoj čuveni način. Sećanje na njen vragolasti mig nagoni me na plač dok pokušavam da ti ovo pišem.

Oh, Niki, Niki, Niki. Kako da prevalim preko usta? Kako da napišem te reči?

Mama je imala srčani udar na putu za grad, mila moja bebo. Njeno srce, tako veliko, tako izuzetno u svakom pogledu, više nije moglo da izdrži.

Nemoguće mi je da zamislim da se to zbilja dogodilo. Moj mozak odbija da to prihvati. Rečeno mi je da je Suzan bila bez svesti još pre nego što je udarila u zaštitnu ogradu na mostu. Njen džip se strmoglavio i okrenuo na bočnu stranu kad je pao u vodu. Nisam išao na mesto nesreće, ne treba mi još i ta slika u glavi. Već je i ono što sam video previše.

Dr Koter kaže da je Suzan trenutno umrla posle snažnog infarkta, ali ko zapravo išta zna o tim posled - njim sekundama? Ostaje mi da se nadam da nije nimalo patila. To ne bih podneo. Bilo bi suviše surovo.

Koliko je samo sijala od sreće kad sam je poslednji put video. Kako je bila lepa, Niki. O, bože, ne znam šta bih dao da još jedanput vidim Suzan. Da li mnogo tražim? Da li je to previše? Meni se ne čini da je tako.

Važno mi je da znaš da ono nije bila mamina kri vica. Spadala je u sigurne vozače, nikad nije rizikovala. Voleo sam da je zadirkujem zbog spore vožnje.

Neizmerno sam voleo Suzan. Nema tih reči kojima bih ti preneo šta znači kad te zadesi sreća da nađeš ženu koju možeš toliko da voliš, a koja ti što je čudo nad čudima, uzvraća ljubav istom merom.

Ona je bila najvelikodušnija osoba koju sam sreo, blagonaklona i osećajna. Ono što mi se kod nje najviše dopadalo jeste što je umela da te sasluša. I duhovita je bila. I sada bi izvalila neku šalu. Siguran sam da bi.

Možda to i čini. Smeškaš li se sada, Suzan? Voleo bih da je tako. Verujem da jeste.

Danas sam išao na groblje Ejbels Hil da izaberem specijalno mesto za mamu. Imala je samo trideset i sedam godina kad je umrla. Kako bolno, kako neza-mislivo za mene i za sve koji su je poznavali. Kakva šteta, kakav gubitak. Ponekad me zbog toga obuzme gnev i dobijem nastranu, nerazumnu želju da razbijam staklo. Ne znam otkud mi to, ali imam potrebu da razbijam staklo!

Večeras sedim u tvojoj sobi i gledam kako lampa-klovn pravi razigrane senke po blede osvetljenim zi-dovima. Konjić za ljuljanje, kojeg sam ja napravio od hrastovine, podseća me na vrtešku sa letećim konjima. Sećaš li se našeg izleta, kad smo jahali živopisno obojene konje? Nikolas, Suzan i Met.

Držao sam te ispred sebe. Dopalo ti se da gladiš grivu od prave konjske dlake. Vidim mamu ispred nas, na Nešenel Velvetu. Ona okreće glavu - i eno onog njenog čuvenog žmirkanja očima.

Oh, Niki, kad bih samo mogao da vratim vreme unazad, u prošlu nedelju, ili mesec, ili godinu. Skoro mi je nepodnošljivo da se suočim sa sutrašnjim danom.

Želeo bih da je ovo imalo srećan kraj.

Želeo bih kad bih mogao da kažem, samo još jedanput: Nije li ovo prava sreća?

Dragi, mili Nikolase,

Stalno mi pred oči izlazi jedna slika koja mnogo govori o Suzan, i o tome šta je nju činilo izuzetnom i jedinstvenom.

Klečala je jedne noći na tremu. Molila je za oproštaj, a nije imalo šta da se oprost. Ako i jeste, ja sam bio taj koji je trebalo da traži oproštaj od nje. Dobila je lošu vest tog dana, međutim, na kraju mučila ju je samo misao da je možda mene povredila. Suzan je uvek prvo brinula za druge, naročito kada smo ti i ja bili u pitanju. Bože, koliko nas je razmazila, Nikolase.

Danas posle podne neočekivano zvrjanje telefona - trglo me iz misli i sanjarenja.

Poziv je bio za mamu.

Neko očigledno nije imao pojma šta se dogodilo. Po prvi put, te strane, užasne reči prešle su preko mojih usta kao teške kugle: "Suzan je umrla."

Na drugom kraju nastao je muk, pa izvinjavanje ti-him glasom i usplahirena izjava saučešća. To se javio čovek iz staklorezačke radnje na drugom kraju ostrva, u Čilmark Centru. Mama nije uspela da stigne do tamo, pa su slike koje je donela na uramljivanje još bile u radnji.

Rekao sam vlasniku radnje da ću ja svratiti po slike. Uradiću to, nekako. Sve vreme sam kao izgubljen. Imam osećaj praznine, čini mi se da ću se zgužvati kao papirna maramica i odleteti na vetru. A drugi put imam utisak da mi se u grudima isprečio kameni stub.

Nikada nisam mogao da plačem, a sada mi se suze ne zaustavljaju. Sve mislim, ponestaće ih, ali one i dalje naviru. Ranije sam smatrao da nije muški plakati. Sada znam da to nije tačno.

Besciljno tumaram iz sobe u sobu, u očajničkom pokušaju da nađem mesto koje bi mi pružilo malo utehe. I uvek završim u tvojoj sobi, sedim u onoj istoj stolici za ljuljanje iz koje ti je mama pričala, čitala ti, ili recitovala svoje luckaste pesmice.

I evo me gde opet sedim tu i gledam u slike koje sam danas najzad podigao u Čilmarku.

Sve troje sedimo ispred karusela sa letećim konjima, onog divnog, vedrog poslepodneva.

Ti se ugnjezdio kao klin između nas, Nik. Mama te obavila rukom, a noge prekrstila preko mojih. Ti ljubiš mamu, ja te golicam i svi se smejemo. Tako je to lepo. Nikolas, Suzan i Met - jedno zauvek.

Vreme je da ti ispričam jednu priču, Nik. To je priča koju ću samo s tobom podeliti. Ona ostaje između nas dvojice.

Obraćam ti se kao muškarac muškarcu, mali moj družo.

U stvari, ovo je najtužnija priča koju sam čuo, svakako najtužnija od svih koje sam ispričao.

U ovom času teško dišem. Drhtim kao list. Sav sam se naježio.

Davno, kad mi je bilo osam godina, moj otac je iznenada umro na poslu. Došlo je to neočekivano, pa nam se nije dala prilika da se oprostimo. Smrt mog oca godinama me je proganjala. Strahovao sam od pomisli da opet izgubim nekog dragog. Pretpostavljam da se zbog toga nisam ranije ženio, dok nisam sreo Suzan. Plašio sam se, Niki. Tvoj veliki, jaki tata užasno se plašio da bi mogao izgubiti nekoga koga voli. To je tajna koju nikome nisam odao pre nego što sam upoznao tvoju mamu. A sada je otkrivam tebi.

Navijam tvoju muzičku kutiju i ona počinje da svira Zviždi veselu melodiju. Volim tu pesmu, Niki. Ona me tera na plač, ali neka. Volim tvoju muziku i želim ponovo da je čujem.

Spuštam ruku u krevetac, dodirujem tvoj slatki obrašćić.

Razbarušujem tvoju zlatnu žutu kosu, uvek tako meku i mirišljivu. Krivo mi je što nisam poslušao mamu da ti je ne odsečem.

Započinjem igru nosom o nos, nežno trljam tvoj nosić svojim. Pa onda još jedanput, a ti blistaš od os-meha. Jedan tvoj osmeh vredi za mene kao sva blaga ovoga sveta. Istina je.

Guram kažiprste u tvoje male šake i ti ih stežeš. Tako si snažan, momče.

Slušam tvoj razdragani smeh i on umalo da prede na mene.

Zviždi veselu melodiju i dalje svira.

O, moj dragi, mili dečače. O, draga moja bebo. Muzika svira, ali ti nisi u krevetu.

Sećam se kako mama odlazi poslom onog jutra. Doviknuo sam: "Volim te", i ona mi je poslala poljubac. Onda je nabrala nos na sebi svojstven način. Znaš o čemu ti pričam. Vidao si je kako to radi. Onda je počelo ono njeno čuveno uzastopno žmirkanje očima. Kao da je sada gledam. Kao da vidim Suzan.

Ruke su joj bile zauzete, jer nosila je tebe, mila bebo. Htela je da ti budeš prvi koji će videti lepe uramljene fotografije. Zato te je povela sa sobom u grad onog tvog rođendanskog jutra.

Brižljivo te je privezala za tvoje sedište. Bio si u džipu sa mamom kad se dogodila nesreća na mostu Ould Pond. Vas dvoje ste bili zajedno. Još ne mogu da podnesem pomisao na to.

Trebalo je da i ja budem tamo, Nikolase. Trebalo je da budem tamo sa tobom i mamom! Možda sam mogao da pomognem, možda sam mogao nekako da vas spasim. Mogao sam bar da pokušam, a to bi mi značilo više od svega na svetu.

Oh, mili moj, izgaram da čujem tvoj smeh još jedanput. Bolno čeznem da ti pogledam u plave blistave okice. Da ti protrljam mekani obrašćić svojim obrazom.

Oh, dragi moj dečače, nevinašce moje, moj sine koji zauvek ostaješ beba. Toliko mi nedostaješ. Ne mogu da se pomirim s mišlju da nikada nećeš saznati kako se osećam, što nikada nećeš čuti koliko

te tvoj tata voli. Tako mi nedostaješ, tako mi nedostaješ, mila bebo.
Uvek ćeš mi nedostajati.

Ali, zar nije sreća što sam te imao, držao te u rukama i voleo te
čitavih dvanaest meseci, dok te Bog nije uzeo k sebi?

Zar nije sreća što sam te imao, mili dečaće, moj dragi, dragi sine?

Keti

Keti je polako podizala lice prema tavanici ku patila i svom snagom stiskala oči. Tihi jauk penjao joj se iz grla. Suze su se probijale ispod kapaka i kotrljale niz obraze. Grudi su se nadimale. Stegla je obe ruke oko sebe.

Merlin je cvileo na vratima i Keti je rekla jedva čujnim glasom: "Sve je u redu, momče."

Bol je narastao u njoj kao da joj se usijani žarač zario u pluća. O, Bože, kako si dozvolio da se ovako nešto dogodi?

Napokon je otvorila oči. Jedva je gledala od suza. Na poslednjoj strani dnevnika stajao je koverat zalepljen trakom.

Na njemu je pisalo samo "Keti".

Otivala je suze sa obe šake. Duboko je udahнула vazduh da malo dođe sebi. Pa još jedanput. Nije naročito pomoglo. Otvorila je običan beli koverat, njoj upućen.

Pismo u njemu pisano je Metovom rukom. Prsti su joj se tresli dok ga je razvijala. Iznova su joj potekle suze kad je počela da čita.

Keti, draga Keti,

Sada znaš ono što nisam bio u stanju da ti kažem za sve ove mesece. Sada znaš moje tajne. Nameravao sam da ti ih poverim, još od dana kad smo se sreli. Tugujem već dugo, ne mogu da se utešim. Zbog toga sam prećutkivao svoju prošlost. Od tebe, od svih ljudi. Na šanku taverne "Dokovi" na Vinjardu stoje urezani stihovi iz poeme o ribarskim brodovima i njihovom ljudstvu.

*Žudnoiščekivanibrodovi
Vračajuseprazniilipotonuudubine
Aočiprvoizgubesuzeaondasan.*

Video sam te stihove jedne noći u "Dokovima", kada su mi suze već bile presahnule i san nije hteo na oči. Porazila me strašna istina u njima.

Met

To je bilo sve što je napisao, ali za Ketu to nije bilo dovoljno. Morala je da nađe Meta.

Oduvek je važila za borca. Pobedila je strah da živi sama u Njujorku. Uvek je nalazila hrabrosti za ono što se moralo uraditi.

Već sledećeg jutra oputovala je za Boston. Sa aerodroma Logan odvezli su je kolima aerodromske servisne službe do Vuds Houla, odakle je trebalo da se feribotom prebaci na Martas Vinjard.

Stigla je na parobrodski terminal u Vuds Houlu, kupila kartu i ukrcala se na "Ostrvljanina", feribot sa dve palube.

Bilo je neophodno da razgovara s Metom. Nije pravično da mu ne kaže sve. To nikako ne bi bilo u redu i ona s takvim teretom na duši ne bi mogla da živi. Met je morao da sazna za bebu.

Za vreme vožnje od deset kilometara i četrdeset pet minuta, mislila je na Suzan i njen dolazak na Vinjard po napuštanju Bostona. Pitala se da li se i Suzan vozila "Ostrvljaninom". Setila se poslednjih Suzaninih reči napisanih Nikolasu: Jedva čekam da te vidim ujutro.

Shvatila je da nije ponela neki od rukopisa da radi na njemu u avionu ili na feribotu. Posao je gumena kugla, prošlo joj je kroz glavu. Da, zaista je tako.

Gle šta bi sve propustila da je sa sobom ponela rukopise - ritmičko razbijanje talasa o prastari pramac feribota, sve bližu i bližu živopisnu panoramu ostrva Martas Vinjard, mučninu u stomaku pri zapljuskivanju svakog velikog talasa.

Met je bio staklena kugla. Oguljena, izgrebana, oštećena, ali možda ne i smrskana. Ili možda jeste.

To nikada neće ustanoviti ako ga ne potraži.

Dok se "Ostrvljanin" sve više primicao Vinjardu, Ketu nije skidala pogled sa starog pristaništa u Ouk Blafsu. Bilo je to sivo, prizemno zdanje od ukoso uglavljenih dasaka, staro najmanje sto godina. Sa jedne njegove strane videla se plaža, a sa druge gradić Ouk Blafs.

Ketu je preletela pogledom preko daščare, plaže, gradića. Njene oči tražile su Meta.

Njega nije bilo tu.

Na kuće Ouk Blafsa nailazilo se odmah preko ulice kad se prođe pristanište. Nekoliko taksija čudnih boja čekala je pred ulazom. I,

naravno, Met nije čekao da se ona pojavi. Nije znao za njen dolazak, a i da jeste, možda ne bi došao.

Keti je opazila tavernu "Dokovi" kad se uputila prema taksi stanici. Srce joj je poskočilo. To bi mogao biti neki znak, zar ne? Moralo je imati neko značenje. Krenula je prema kafani umesto da potraži taksi.

Da li je Met unutra? Verovatno nije, ali u toj taverni pročitao je stihove urezane u šank, redove koje je uneo u pismo priloženo uz dnevnik.

U "Dokovima" je bilo mračno, pomalo zadimljeno, ali ipak prilična prijatno. Iz starog džuboksa "velington" čula se pesma Brusa Springstina. Zatekla je desetak mušterija za šankom, a još nekolicina sedela je za stolovima loža između drvenih pregrada. Većina prisutnih pogledima je propratila njen ulazak. Bila je svesna da joj je kosa u očajnom stanju, da se grozno obukla, da je to bio njen loš dan.

"Dolazim u miru", rekla je i nasmešila se.

U stvari, bila je užasno napeta. U tri sata izjutra donela je odluku da krene na Martas Vinjard. Morala je da se vidi sa Metom. Čeznula je da se nađe u njegovim rukama, da ga privije uz sebe, mada se možda ništa od toga neće desiti. Njegov zagrljaj bio joj je preko potreban.

Polako je zagledala lica gostiju, koji su izgledali kao da su iskočili pravo iz filma "Savršena oluja". Malo joj se ubrzao puls. Meta nije videla. Na svu sreću. Bar nije bio redovna mušterija.

Potražila je pesmu ugraviranu u šank. Trebalo joj je nekoliko minuta dok ju je pronašla na zadnjem kraju šanka, blizu table za pikado i telefonske kabine. Ponovo je pročitala stihove:

*Žudnoiščekivanibrodovi
Vraćajuseprazniilipotonuudubine
Aočiprvoizgubesuze,aondasan.*

"Želite nešto? Ili vas zanima samo književnost?"

Digla je pogled na zvuk muškog glasa. Ugledala je barmena. Bio je tridesetih godina, riđobrad, grubog izgleda. Možda mornar?

"Samo tražim nekoga. Prijatelja. Mislim da on zalazi ovamo."

“Onda je čovek od ukusa što se kafana tiče. Ima li on ime?”

Uzela je vazduh i upela se da glasom ne oda uzbuđenje. “Met Harison.”

Čovek je klimnuo glavom, ali njegove tamnosmeđe oči su se skupile. “Met navraća na večeru po koji put. On kreći kuće po ostrvu. Kažete da je vaš prijatelj?”

“On piše i knjige”, rekla je odbrambenim tonom. “Poeziju.”

Barmen je slegao ramenima i nastavio da je podozrivo posmatra. “To mi nije poznato. U svakom slučaju, Met danas nije ovde. Kao što se i sami možete uveriti”, riđobradi se napokon osmehnuo. “Dakle, šta ćemo? Po vama bi se reklo da će to biti dijetalna koka-kola.”

“Ne, ništa, hvala. Možete li mi reći kako da nađem kuću gde on živi? Ja sam mu prijateljica. Njegov ured nik. Imam adresu.”

Barmen je razmislio, pa iscepao listić iz bloka za porudžbine. “Imate auto?” zapitao je, počinjući da ispisuje uputstva.

“Verovatno ću uzeti taksi.”

“Oni će znati gde da vas odvezu”, rekao je barmen bez daljih objašnjenja. “Svako zna Meta Harisona.”

Keti je ušla u rđom načeti neboplavi “dodž polaris” pred pristaništem. Odjednom ju je savladao umor. Rekla je vozaču: “Htela bih da odem na groblje Ejbel Hil. Zna li gde je to?”

Kao u neku vrstu odgovora, taksista je samo pokrenuo auto od ivice pločnika. Sigurno je znao sve gde je šta na ostrvu, pretpostavila je Keti. Nipošto nije imala nameru da ga uvredi.

Ejbel Hil, udaljen dobrih dvadeset minuta vožnje od pristaništa, izgledao je bar onoliko star i istorijski koliko i bilo koja od kuća pored kojih su prolazili na putu do njega.

“Neću se dugo zadržati”, rekla je Keti vozaču dok se iskobeljavala sa zadnjeg sedišta. “Sačekajte, molim vas.”

“Sačekaću, ali taksimetar ostaje uključen.”

“Ne mari. Shvatam”, slegla je ramenima. “Ja sam iz Njujorka. Navikla sam na takve stvari.”

Taksi je čekao dok je ona usporenim korakom i sa dužnim poštovanjem išla od parcele do parcele, za-gledajući nadgrobne ploče, naročito one skorijeg datu-ma. U toku vožnje taksista je obavestio da su tu sahranjeni Džon Beluši i spisateljica Lilijan Helman.

Stezalo ju je u grudima, knedla joj je stajala u grlu dok je tražila grob. Osećala se kao uljez.

Najzad ga je našla. Videla je urezana slova na ka-menu iznad humke, Suzan Bedford Harison.

Opet joj se uznemirilo srce, zamutilo u glavi. Prignula se i klekla na jedno koleno.

“Morala sam da dođem, Suzan”, tiho je govorila. “Imam osećaj kao da te dobro poznajem. Ja sam Ketil Wilkinson.”

Prelazila je pogledom preko natpisa. Seoski lekar Metjuova voljena supruga, Nikolasova divna majka. Ketil je izgovorila molitvu, onu koju je naučila od oca kad je imala svega tri ili četiri godine.

Okrenula se prema manjoj ploči, odmah uz Suzaninu. Dah joj je zapeo u grlu.

Nikolas Harison, sila od dečka, ljubljeni sin Suzane i Metjua.

“Zdravo, slatka bebo. Zdravo, Nikolase. Moje ime je Ketil.”

Neobuzdano je zajecala. Pritiskivala je grudi obe ma rukama, tresla se celim telom kao žalosna vrba na buri. Oplakivala je sirotu bebu Nikolasa. Čudila se što je Met uopšte uspeo da preživi.

Zamislila ga je u Nikolasovoj sobi kako navija muzičku kutiju iznova i iznova, pokušavajući da se vrati na trenutke kada je njegov sinčić bio tu. Pokušavajući da vrati Nikolasa.

Na oba groba položeno je cveće. Krasuljci, karanfili, gladiole. Neko je nedavno dolazio na grob, možda čak danas. Met je njoj uvek donosio ruže. Dobar čovek, plemenit i ljubazan. Nije se prevarila u njemu.

Njen izbor nije bio pogrešan, samo nije bio srećne ruke:

A onda je Ketil uočila još nešto. Datum urezan na obe ploče.

18. jul 1999.

Osetila je kako joj poigrava svaki nerv, i slabost u kolenima. Taj 18. jul, ali dve godine kasnije, poklopio se sa danom kada je ona planirala malu svečanost za Meta na svojoj terasi u Njujorku, kada mu je uručila prvi primerak knjige njegovih pesama. Nije ni čudo što je pobegao. A sada, gde je Met sada?

Ketil je morala da ga vidi - još jedanput.

Rasklimatanom taksiju trebalo je narednih dvadeset minuta truckanja da pređe put od groblja do stare brvnare, nekadašnjeg skloništa za čamce, u kojoj je Ketu odmah prepoznala Suzaninu kuću.

Sada je bila obojena u belo. Vrata nalik na ambar ska i prozorski okviri obojeni su sivo. Baštu su preplavili grmovi hortenzija, azaleje i krinovi.

Postalo joj je jasno zbog čega je Suzan toliko volela tu kuću. I njoj se dopala. Bio je to pravi dom. Polako je izašla iz taksija. Povetarac sa okeana zaigrao je u njenoj kosi, milovao joj lice i gole noge. Opet je počelo lupanje srca.

“Da čekam?” upitao je taksista.

Ketu je grizla gornju usnu, prekrštala svoje dugačke ruke, opet ih spuštala. Pogledala je na sat: 3:28. “Ne. Hvala. Možete da idete. Zadržaću se neko vreme.”

Isplatila je vozača i on se žurno odvezao.

Srce joj je kucalo u grlu dok je koračala po-šljunčanom stazom prema kući. Pretražila je imanje brzim pogledom. Meta nije bilo nigde na vidiku. Ni auta. Možda ga je držao iza kuće.

Pokucala je na ulazna vrata, čekala, premeštala se s noge na nogu. Onda je lupala starim drvenim zvekirom.

Vrata se nisu otvorila.

Šta joj je, pobogu, trebalo da dolazi ovamo! Srce nikako da se umiri.

Iz kuće nisu dopirali znaci života, ali ona je bila čvrsta u nameri da sačeka Meta. Zamišljala ga je kako se pojavljuje u starim farmerkama, košulji kaki boje, radnim čizmama i sa osmehom dobrodošlice.

Hoće li se osmehnuti kad je vidi? Morala je da razgovara s njim, da skine teret sa duše. Na nju je došao red da kaže šta ima. Zasluživala je da joj pruži priliku. Nosila je tajne koje je morala da podeli s njim.

I tako je čekala, čekala. Neko vreme sedela je na travnjaku pred kućom, blago masirala trbuh, osluški vala talase. Posle je prešla preko Bič Rouda... gde je Suzaninog psa Gasa udario zahuktali crveni kamionet.

Sedela je na obali tamo gde su Met i Suzan igrali na mesečini. Kao da ih je videla pred sobom. A onda je sanjarila kako ona i Met

ponovo plešu. Nije bio neki naročit igrač, ali uživala je da bude u njegovim snažnim rukama. Nerado je to sada priznavala, ali istina je istina. Tu nema pogovora.

Može biti da je misterija uglavnom razjašnjena. Met nije mogao da skrene misli sa Suzan i Nikolasa, nije mogao da ih prežali. Verovatno nije verovao da će mu to ikad poći za rukom. Možda je strahovao od ponovnog gubitka neke drage osobe. Izgubio je ženu i jednogodišnje dete, izgubio je oca kad je bio još mali.

Više mu ništa nije zamerala, naprosto nije mogla. Ne, otkad je pročitala dnevnik i shvatila kroz šta je prošao. A što je bilo ono najgore, volela je Meta više nego ranije.

Podigla je glavu i ugledala omanju, tamnokosu ženu u bledoplavoj haljini, ali bosu. Žena je išla prema njoj preko Bič Rouda. Keti nije skidala pogled s nje.

Kad se žena približila, Keti joj se obratila: "Vi ste Melani Boun, zar ne?"

Melani je imala najlepši, najsrdačniji osmeh, baš kako je Keti i zamišljala. "A vi ste Keti. Metjuov urednik iz Njujorka. Pričao mi je o vama. Rekao je da ste tanani i lepi, da obično pletete svoju tamnu kosu u kiku, ali da vam ponekad neposlušni pramenovi padaju preko obraza."

Keti je gorela od želje da pita Melani šta je još Met rekao, ali uzdržala se. Bilo ju je sramota. "Da li znate gde je on?" upitala je.

Melani je napravila grimasu i zavrtila glavom. "Nije ovde. Žao mi je, Keti. Ne znam gde je Met. Svi smo pomalo zabrinuti zbog njega, u stvari. Ja sam se nadala da je u Njujorku, sa vama."

"Nije. Nisam ga ni videla."

Predveče je Melani odvezla Keti na pristanište u Ouk Blafsu. Decu je potrpala na zadnja sedišta kola. Izgledalo je da su mališani dobroćudni na majku. Odmah su se sprijateljili sa Keti, na koju su ostavili lep utisak.

"Nemojte da dignete ruke od Meta", savetovala je Melani pred Ketino ukrcavanje na "Ostrvljanina". "Vredi boriti se za njega. Zadesila ga je nesreća za kakvu još nisam čula. Ali verujem da će se oporaviti. Mnogo je dobar čovek. I ume da petlja po kući. Još nešto, Keti. Znam da vas voli."

Keti je klimnula glavom i mahnula rukom porodi ci Boun u znak pozdrava.

Onda je napustila Martas Vinjard onako kako je i došla, sama.

Prošla je još jedna duga, ružna sedmica. Keti je sve više bila zaokupljena radom, no uveliko je pomišljala na odlazak kući u Severnu Karolinu. Za svagda. Tamo bi rodila bebu, u okruženju ljudi koje voli i koji vole nju.

Ubrzo po dolasku na posao u ponedjeljak ujutro, čula je kako je neko doziva.

Presipala je u tom trenutku čaj iz plave papirne čaše u staru porcelansku šolju koju je držala na svom stolu.

Stomak je nije mnogo gnjavio tog jutra. Ili je to značilo da se postepeno privikavala na mučninu.

“Keti! Dođi odmah ovamo, Keti! Brzo!”

Malo se ljutnula. “Šta je, šta je? Idem. Smiri loptu.“ Njena saradnica Meri Džordan prilepila se uz prozor “od poda do plafona”, koji je gledao na Istočnu 53. ulicu. Davala je Keti znak rukom da priđe. “Dođi ovamo!”

Zagolicane radoznalosti, Keti je došla do prozora i pogledala dole na ulicu. Prosula je vreo čaj po sebi i umalo da ispusti porcelansku šolju. Srećom, Meri je hitro reagovala i zgrabila šolju.

Keti je onda protutnjala pored koleginice, pa niz kratak hodnik gde su se nalazile kancelarije izdavačke kuće, do jednosmernog lifta. Kolena su joj klecala, vrtelo joj se u glavi. Uklanjala je pramenove kose s lica. Nije znala šta će sa rukama. Prošla je pored izdavača i vlasnika, koji je izlazio iz lifta. “Keti, treba o nečemu da razgovaramo...”, zaustio je on, ali Keti ga je presekla u pola reči podigavši ruku i vrteći glavom. “Odmah se vraćam, Lari”, rekla je i uletela u lift, koji je kretao nadole. Kancelarije izdavačke kuće nalazile su se na poslednjem spratu.

Imaš vremena da se pribereš, pomislila je. Ne, nema dovoljno vremena. Ni blizu.

Lift se bez zastajkivanja spustio u prizemlje. Zastavši u holu, Keti se svim silama napregla da stiša uzbuđenje.

Misli su joj postajale jezgrovitije. Odjednom je sve izgledalo vrlo jasno i jednostavno.

Pomislila je na Suzan, na Nikolasa i na Meta. Pomislila je na pouku iz priče o pet kugli.

Izašla je iz zgrade, na ulice Njujorka. Duboko je udahнула vazduh i osetila toplotu sunčevih zraka na licu.

Dragi Bože, daj mi snage za ono što me sada čeka, ma šta to bilo.

Ugledala je Meta u Pedeset trećoj ulici.

Klečao je na pločniku; na manje od tri metra od mesta gde je Keti stajala, tačno ispred njene poslovne zgrade. Malo je povio glavu. Imao je dovoljno obzira da odabere mesto gde je najmanje smetao prolaznicima. Keti je netremice zurila u njega.

Svi su se, samo se po sebi razume, osvrtnali na njega u prolazu. Ko ne bi? Radoznalo izvijanje vratova odavno je u Njujorku dostiglo nivo umetnosti.

Kako je privlačno izgledao onako preplanuo, pri stao, kose duže nego obično. Na njemu farmerke, iznošena lanena košulja, prašnjave čizme. Bio je to Met kakvog je poznavala, kakvog je volela i, bilo joj je to sasvim jasno, koga i sada voli.

Klečao je pred njenom zgradom. Na kolenima pred Keti.

Baš kao što je Suzan klečala one noći na njihovom tremu, moleći za oprostaj.

Unutrašnji glas rekao joj je šta treba da učini. Sledila je svoje instikte, svoje srce.

Klekla je na jedno koleno ispred Meta, blizu njega, najbliže što je mogla. Njeno srce je pomahnitalo. Dum-dum-dum.

Želela je da još jednom vidi Meta - i on je sad tu. Šta dalje?

Pešaci su počeli da zakrčuju pločnik. Nekolicina njih dobacila je neprijatne primedbe, gundajući da će zakasniti na posao, ili ko zna već gde.

Met je ispružio ruku. Keti je oklevala, ali onda je prihvatila da on stegne njenu dugu, tanku šaku. Nedostajale su joj njegove ruke. Oh, koliko je čeznula za ovim dodirom.

Nedostajalo joj je mnogo štošta u vezi s njim, a ponajviše spokojstvo koje je osećala u njegovom prisustvu.

Začudo, mir je ulazio u njenu dušu. Šta je to moglo da znači? Šta ju je čekalo?

Zašto je on došao? Radi izvinjenja, ili da joj lično objasni?

Met je najzad podigao glavu i pogledao u nju. Uželega se tih nežnih smeđih očiju, više nego što je verovala. Uželega se njegovih snažnih jagodica, nabranih veđa, izvajanih usana.

Met je progovorio, i, bože sveti, koliko joj je nedostajao zvuk njegovog glasa. "Volim da gledam u tvoje oči, Keti, u poštenje koje vidim u njima. Volim tvoje otezanje u govoru. Tako si posebna, i ja to cenim. Volim da sam s tobom. Nikad se ne zasitim tvog prisustva. Tako je od prvog dana našeg poznanstva. Sjajan si urednik. Odličan drvodelja, takođe. Prilično si izrasla, ali zanosna si."

Keti je uhvatila sebe kako se smeška. To je bilo jače od nje. Evo ih, zajedno, na kolenima usred gradske vreve. Niko ne bi mogao da shvati šta oni to rade i zbog čega. A možda ni njima samima nije bilo sasvim jasno.

"Zdravo, stranče", rekla je Keti. "Tražila sam te, Mete. Išla sam na Vinjard. Najzad sam se dokopala tvog tajanstvenog boravišta."

Sada se Met osmehivao. "Čuo sam. Od Melani i klinaca. Oni takođe misle da si čarobna."

"Ima li još nešto?" htela je da sazna više, da čuje više, sve što je hteo da kaže. Radovala se što ga opet vidi. Nije ni slutila kakav će to osećaj zadovoljstva biti.

"Još nešto? Elem, razlog što sam ovde, na kolenima, jeste taj što želim da ti se predam. Keti, sada sam siguran u to. Konačno sam spreman. Tvoj sam, ako me hoćeš. Želim da budem s tobom. Da imam decu s tobom. Volim te. Više te nikad neću napustiti. Obećavam, Keti. Obećavam ti svim srcem." A onda su se najzad poljubili.

Tog oktobra, Keti Vilkinson i Met Harison venčali su se u kapeli u Kiti Hoku na prekrasnoj obali Severne Karoline.

Između porodica Vilkinson i Harison odmah se rodila obostrana simpatija. Pristigli su svi Ketini prijatelji iz Njujorka. Izležavali su se nekoliko dana na plaži i pocrveneli kao rakovi, naravno. Njeni gosti iz Severne Karoline dali su prednost zaklonu koji su pružali tremovi i senke drveća. Ali obe grupe bile su jednodušne u pogledu uživanja u ledenom viskiju sa metvicom.

Keti je bila mršava, ali na njoj se skoro ništa nije primećivalo. Samo nekoliko gostiju na venčanju znalo je da je beba na putu. Kad je ona

saopštila novost Metu, on je zagrlio, poljubio i rekao za sebe da je najsrećnija i najtaličnija osoba na kugli zemaljskoj.

“Ja, takođe”, priključila se Keti toj izjavi. “Bolje rečeno, nas troje.”

Obavljeno je skromno ali lepo venčanje i slavlje, pod nebom bez oblaka, na temperaturi od približno dvadeset pet stepeni. Keti je izgledala kao anđeo, bela, na krilima. Visoka. Očaravajuća. Venčanje je odisalo jednostavnošću od početka do kraja. Stolovi su bili ukrašeni porodičnim fotografijama. Deveruše su nosile bledoružičaste hortenzije.

Dok su izgovarali zakletve, Keti je mislila na porodicu, zdravlje, prijatelje, čestitost - na skupocene staklene kugle.

Sada je shvatala njihovo značenje.

I, primenjujući doslovce pouku iz te priče, živeće svoj život do kraja, sa Metom i njihovom lepom bebom.

Nije li to prava sreća?

-KRAJ-

Table of Contents

[James Patterson - Suzanin dnevnik za Nikolasa](#)

[Keti](#)

[Dnevnik](#)

[Keti](#)

[Dnevnik](#)

[Keti](#)

[Dnevnik](#)

[Keti](#)

[Dnevnik](#)

[Keti](#)

[Dnevnik](#)

[Keti](#)

[Dnevnik](#)

[Metju](#)

[Keti](#)

Table of Contents

[James Patterson - Suzanin dnevnik za Nikolasa](#)

[Keti](#)

[Dnevnik](#)

[Keti](#)

[Dnevnik](#)

[Keti](#)

[Dnevnik](#)

[Keti](#)

[Dnevnik](#)

[Keti](#)

[Dnevnik](#)

[Keti](#)

[Dnevnik](#)

[Metju](#)

[Keti](#)

Table of Contents

[James Patterson - Suzanin dnevnik za Nikolasa](#)

[Keti](#)

[Dnevnik](#)

[Keti](#)

[Dnevnik](#)

[Keti](#)

[Dnevnik](#)

[Keti](#)

[Dnevnik](#)

[Keti](#)

[Dnevnik](#)

[Keti](#)

[Dnevnik](#)

[Metju](#)

[Keti](#)